

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XII.

Ljubljana, 28. marca 1940.

Štev. 13 (545)

Danes:

FINSKA V SLIKAH

(Gl. str. 9)

Izdajstvo je treba zatrei — naj pride od koder koli.

Paul Reynaud,
novi predsednik francoske vlade

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/111. Poštni predal št. 345. Telefon št. 35 32. — Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 15.393. — Rokopisov ne vračamo, nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za odgovor je treba priložiti za 3 dni znamk.

NAROČNINA

1/2 leta 20 din, 3/4 leta 40 din, vse leto 80 din. V Italiji na leto 40 lir, v Franciji 70 frankov, v Ameriki 2 1/2 dolarja. Drugod sorazmerno. — Naročnino je plačati vnaprej.

GENE OGLASOV

V tekstem delu: enostopna pešna vrsta ali njena prostor (visina 3 mm in širina 55 mm) 7 din; v oglašnem delu 450 din. V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. Notice: beseda 2 din. Mari oglas: beseda 1 din. Oglasni davki povsod še posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

Paul Reynaud ni bil Monakovčan...

...kljub temu njegovi vladi ne gre naziv novega Clemenceaujevega kabineta. Gospodu Chamberlainu se še zmerom nikamor ne mudi

V Ljubljani, 27. marca.

Skoraj na dan natanko dve leti sta minili, odkar si je Francija poslednjič privoščila vladno krizo širokega francoskega formata; to se pravi, krizo, ki ji tujec ne ve pravega vzroka, domačin pa ne konca. Takratna francoska vladna kriza je ostala vsemu svetu v spominu: saj je prav zaradi

In vendar ni noben naziv bolj zgrešen kakor naziv Clemenceaujeve vlade, ki smo ga te dni brali v zvezi z Reynaudovim imenom. Reynaud ni iz lesa, iz katerega se izdelujejo Clemenceauji — ne glede na to, da takšnih nacionalnih genijev tudi Francija ne rodi vsakih dvajset let. Reynaud je med ekstremoma Clemenceau—Poincaré precej bližji suhoparnemu juristu-znanstveniku, ki je s papirnati dekreti obvaroval Francijo finančnega poloma, kakor pa robotemu diktatorju, ki je moral dati črte, če je hotel izvojevati zmago. Clemenceau ne bi bil nikdar šest mesecev sedel za isto mizo z Georgesom Bonnetom.

(Drugi Clemenceau bi bil morda postal Daladier, da ni na njem dveh izvirnih grehov: 6. februar 1934. in september 1938. Za oba se ima sicer zahvaliti svojim političnim prijateljem.)

V velikonočni številki smo zapisali, da vidijo v Parizu v odstopu Daladierjeve vlade tudi migljaj Chamberlainu in njegovim prijateljem.

Potrdilo te vesti smo lahko brali še tisti dan: listi so poročali in radio je napovedal, da bo Chamberlain za praznike »razmišljal« o tem, kako bi vladno prenovil.

Da to potrdilo ne potrjuje hkratu tudi stvari same, dokazujejo dogodki: še do danes ni o kakšnih spremembah britanske vlade ne duha ne stuha. Res je sicer, da je *Daily Mail* kot najiznajdljivejši angleški list napovedal celo že sestavo nove Chamberlainove vlade; le to je, da ta napoved nekam vsiljivo zaudarja po preuranjeni aprilščini. Sami presodite: v času ko na Angleškem in Francoskem vse kriči po večji odločnosti, naj bi Chamberlain ustanovil ožji vojni kabinet s temile »odločnimi« možmi: s Chamberlainom seveda, Johnom Simonom in Samuelom Hoarom — torej samimi »Monakovčani«. In da bo šala popolna, bi Churchillu vzeli njegov tako rekoč prirojeni mu mornariški resor (menda kot kazen za greh nad *Groton Speejem* in *Altmarkom*...) in ga postavili za ministra brez portfelja.

Aprilščina? Vprašanje je samo, kdo jo je izvalil: *Daily Mail* ali pa 71letni ideal navnega King-Halla. Druga možnost namreč nikakor ni izključena — vzlic moskovskemu miru, vzlic brennerskemu sestanku.

Observer.

PAUL REYNAUD, novi predsednik francoske vlade.

nje mogel Nemeč tolikanj samozavestno vkorakati v prestolnico nekdanj premočnega Habsburgov...

To pot se kriza francoske vlade ni vlekla v neskončnost. V enem samem dnevu je Daladierjev finančni minister Paul Reynaud sestavil nov kabinet.

Kljub temu bi bil v zmoti, kdor bi mislil, da so se francoske politične razmere tako zelo konsolidirale, kakor se je skrajšala doba vladne krize. Da se ne bodo optimisti preveč zaleteli v svojem sklepanju, je poskrbel že sam francoski parlament: pri prvem glasovanju je dobil Reynaud samo 2 glasova večine...

Paul Reynaud je danes poleg Daladierja najmarkantnejša osebnost francoskega političnega sveta. Zaslovel je predvsem kot finančni strokovnjak — njegova zasluga je, da so danes francoske finance kolikor toliko v redu — prav tako pa tudi kot odločen patriot in politik čistih rok.

Se ena vrtna odlika Reynauda, morda najvažnejša v sedanjih dneh: mož je bil septembra 1938. eden izmed redkih francoskih parlamentarcev, ki so slutili posledice monakovske kapitulacije in odločno odsvetovali izdajstvo nad Češkoslovaško.

Zato je preosnova francoske vlade nekako simbolna: Daladier kot podpisnik monakovske pogodbe je prepuštil svoje mesto možu, ki ga ne teži monakovski izvorni greh.

Kdor je prebral vrsto novih francoskih ministrov in državnih podtajnikov, je prvi mah moral opaziti značilnost, ki je novi vladi vtisnila svoj pečat: v Reynaudovem kabinetu manjka zli duh francoske zunanje politike zadnjih let, mož ki je Francijo spravil ob dobršen del njenega moralnega kredita, človek, ki ga je vsa poštena Francija občutila kot neznožno móro: Georges Bonnet.

Z njim je odšel človek, ki je kot zastopnik »200 družin« (t. j. velekapitala, zbirajočega se okrog francoske narodne banke) izjavil sleherno Daladierjevo gesto; človek, ki mu je bila lastna kariera prva zapoved, druga pa dividende donosnih industrij, ne izzemši družbe *I. G. Farben*; človek, ki ga niti Daladier ni mogel vreči iz vlade, ne da bi bil z njim vred še sam padel.

S tega vidika in s stališča mož, ki stoji v Maginotovih utrdbah, je torej preosnova francoske vlade vsekako pomemben dogodek.

Druga značilnost, a bolj simbolnega pomena; v novi vladi sede tudi Blumovi socialisti. To daje Reynaudovi vladi skorajda pečat velikega kabineta, kakršne pozna Francija le v veleresnih dneh.

Izvoz ameriškega bombaža v Nemčijo in v nevtralne države

Blokada »pušča«

V *Manchester-Guardianu* beremo: Statistika izvoza surovega bombaža iz Združenih držav Severne Amerike v nevtralne države, posebno v tiste, ki meje ob Nemčijo, kaže v vojni nenavadno velik skok v primeri s predvojnimi številkami. Tako n. pr. se je švedski uvoz od septembra do novembra 1939. skoraj početril v primeri z istim razdobjem leta 1938.; norveški se je podvojil; belgijski skoraj podvojil; nizozemski več ko potrojil;

Ogrski uvoz je pskočil na 20kratno količino, švicarski se je pa povečal za 150krat.

List podaja nato spodnjo primerjalno statistiko ameriškega bombažnega izvoza po eni strani v Nemčijo in dežele, ki jih je zavzel tretji rajh, po drugi strani pa v evropske nevtralne države; statistiko za mesece september—november 1938. in 1939. (Podatki v tisočih angleških funtov; 1 funt = 454 gramov, 1000 funtov torej nekoliko manj kakor pol tone. Kdor hoče preračunati v tone, naj števila deli z 22; za približno točnost zadošča deljenje z 2.)

	September—november 1938.	1939.
Rusija	—	—
Nemčija	64.209	2.918
ČSR	45.255	—
Pojlska	27.644	—
	137.108	2.918
Belgija	21.050	39.073
Bolgarija	136	106
Danska	6.269	7.561
Finska	10.681	5.298
Ogrska	241	4.202
Italija	53.164	72.888
Letonska	1.984	1.427
Litva	27	—
Nizozemska	15.805	48.145
Norveška	4.068	9.207
Portugalska	3.208	11.066
Romunija	1.583	164
Španija	279	52.535
Švedska	20.579	73.766
Švica	79	11.047

Bombaž potrebuje in rabi oboroževalna industrija, v prvi vrsti za vo-

jaške uniforme, za razstreliva, za avtomobilske obroče itd.

List pravi, da zavezniki lahko zdignejo dobršen del nemškega uvoza volne in konoplje, ne pa tudi bombaža in lanu. Znano je, ugotavlja *Manchester Guardian*, da Nemčija obupno potrebuje uvožene vlaknine, naj je njena produkcija umetnega blaga še tako poskočila. Umetno blago je na koncu koncev odvisno od lesa (celuloze), a uvoz lesa je zelo trpel zaradi vojne, posebno zaradi finske vojne.

List pravi, da v Londonu se niso dognali, koliko bombaža in drugih tekstilij dobiva Nemčija od nevtralcev, vsekako je pa po njegovi sodbi potrebno ugotoviti, zakaj je v navedenih treh mesecih lanskega leta uvoz ameriškega bombaža v nekatere države tako neznansko poskočil. Če se pokaže, končuje *Manchester Guardian*, da nevtralci več uvažajo, kakor potrebujejo za lastno rabo, bo morala britanska vlada gledati, da takšen posreden uvoz v Nemčijo čim prej zadrigne.

»Rule Britannia!«

Poslednji britanski poslanik v Berlinu, sir Neville Henderson je o svojem poslanikovanju napisal knjigo pod naslovom »Dve leti«. (Njen francoski prevod izda te dni pariška založba Flammarion.) V njej pripoveduje tudi tole:

Nekoč me je maršal Blomberg povabil na kosilo. Med gosti sta bila tudi Göring in Neurath. Eden od njiju me je v pogovoru vprašal, kaj naredim, če me kdo pozdravi z iztegnjeno roko ali pa z vzklikom *Heil Hitler*.

Brez pomišljanja sem odgovoril: Desnico z iztegnjenimi prsti vzdignem k čelu, do 3 cm nad desnimi obrvmi, udarim s petami in odgovorim: *Rule Britannia!* (Vlada, Britanija! Začetek slavne angleške nacionalne pesmi. *Op. ured.*)

Toda resnici na ljubo moram priznati — pripoveduje dalje sir Henderson — da me ni razen nekega gaderoberja nihče pozdravil z vzklikom *Heil Hitler*. Pač: na nürnberškem kongresu me je sredi nepregledne množice tako pozdravila miss Mitfordova (proslula ekscentrična Angležinja, ki je več živela v tretjem rajhu kakor na Angleškem. *Op. ur.*). In priznati moram da me je to tako osupilo, da sem pozabil na *Rule Britannia* in da ji nisem ničesar odgovoril.

Fritz Thyssen

je eden izmed najbogatejših veleindustrijcev tretjega rajha, to se pravi, je bil. Zakaj, mož je pobegnul v Švico in tretji rajh je njegovo premoženje — okoli 200 milijonov mark (2 1/2 milijarde din) — zaplenil. Zdej je Thyssen milijonar le še v frankih.

Nemški veleindustrijec Fritz Thyssen s svojo ženo. Gornja slika je prilejena po njegovi prvi — švicarski — fotografiji po begu iz Nemčije.

Fritz Thyssen je bil ena izmed največjih finančnih podpor narodnega socializma, ...

Zdej beremo, da se Thyssen odpravil v Ameriko na obisk k svojim tamkajšnjim industrijskim in finančnim sobratom. *Paris-soir* svari Francoze in Angleže, naj možu nikar preveč ne zaupajo, ni izključeno — pravi list — da je Thyssen posredovalec med Nemčijo in zunanjim svetom ...

Lloyd George se je spet izpreobrnil

Kmalu po začetku sedanje vojne se je stari voditelj angleških liberalov Lloyd George začel zavzemati za sklenitev miru z Nemci. Zdej se je izpreobrnil — za kako dolgo, seveda niti sam ne ve.

Ondan je namreč Lloyd George dejal na nekem političnem banketu:

»Bolje se je dolgo vojskovati, kakor pa zadovoljiti se z *remijem*. Novi mir ne bo smel biti plehka ponaredba, kakor je bil poslednji.«

Čast morja

Moj oče mi piše z neke vojne ladje:

Kapitan neke britanske vojne ladje je prevzel posadko neke potopljene nemške podmornice. Nekoč je gledal, kako se njegovi mornarji pomenkujejo z nemškimi ujetniki. Zdej je opazil, da se je neki Nemeč sklonil čez ograjo in pljunil v morje. In koj nato je videl, kako ga je neki angleški mornar boksnil, da je treščil po tleh.

Kapitan je dal Angleža poklicati in ga je vprašal, kaj naj pomeni takšno surovo početje. Mornar je odgovoril: »Stvar je bila takšna!« Najprej je Nemeč rekel, da ni naše vojno brodovje za nič. Potem se je norčeval iz naše trgovinske mornarice. A vse to bi bil mirno prenesel, da ni nazadnje pljunil v naše morje. Recite sami, gospod kapitan, ali bi bili vi drugače ravnali? (Iz nekega pisma uredništvu londonskega *Evening-Standarda*.)

Ali ste brali...

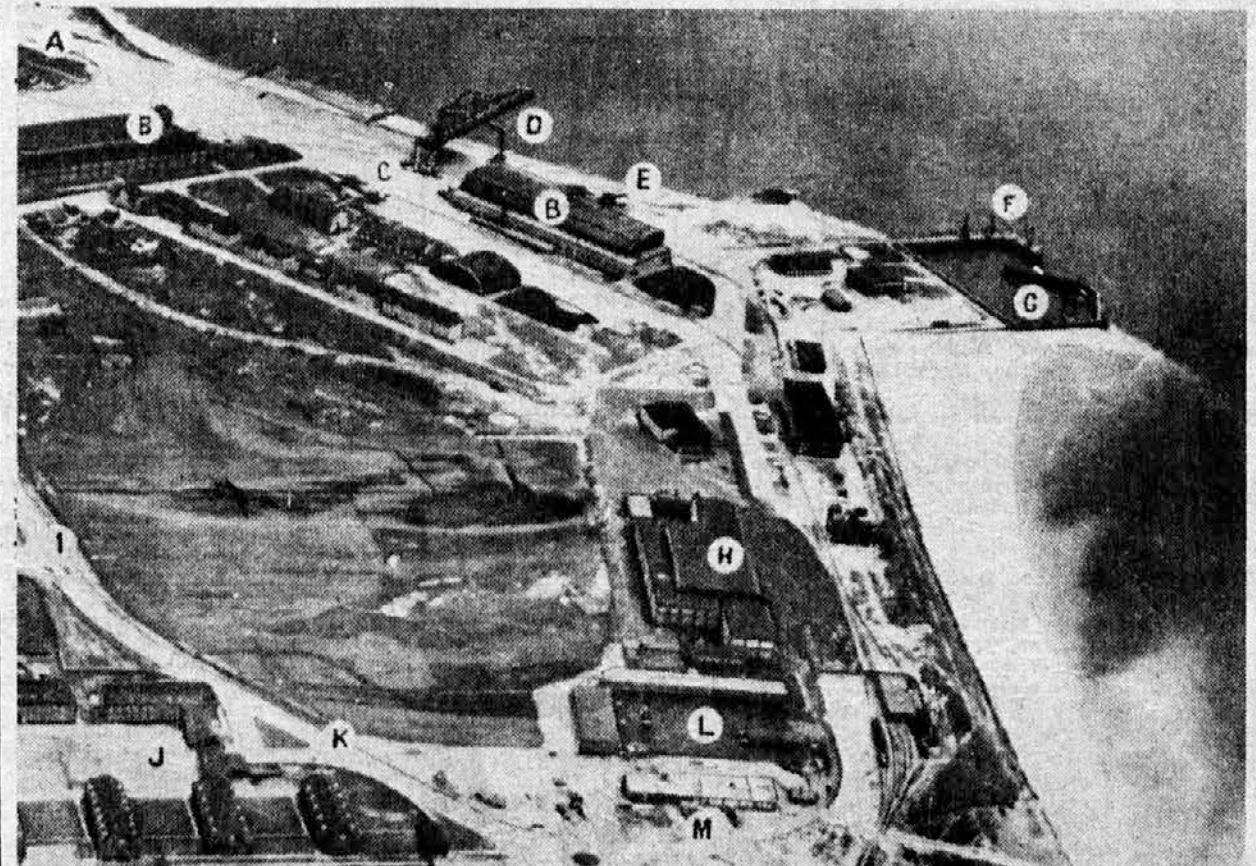
...da poljska *Bela knjiga* trdi, da so Nemci venomer mamili Poljsko z lepimi obljubami, naj sklene z njimi vojaško zvezo proti Rusiji?

...da so v nevtralni cene boij poskočile kakor v kateri koli vojsku oči se državi?

...da je voditelj Indijcev, mahatma Gandhi izjavil, da ne bi bilo moralno, izšiti od Anglije koncesije za Indijo ravno v času, ko se Anglija sama bori za svoj obstoj in za boljšo ureditev sveta?

...da je bivši predsednik romunske vlade Mantu, predsednik romunske kmetske stranke, izgubil svoj senatni mandat, ker se ni maral obleči v uniformo »fronte narodnega preporoda«?

...da v Tokiu očita jo sovjetom, da bo njihova »svobodna« Finska prav tako svobodna, kakor je japonska Kitajska?

Letalski posnetek britanskega letalca o nemškem letalskem oporišču na Syltu: A = radijska postaja, B = hangar, C = vodno letalo, D in F = več žerjavov, E = letalo, G = pristanišče, H = hangar za popravila, I = motorno vozilo, J = lope, K = ljudje, L = garaža za tovarne in druge avtomobile, M = še nedozidano postopje.

Družinski tednik

Kaj doživi mlado dekle, ki išče službo?

Pred dobrim tednom se je mladem, poštememu dekletu dogodilo tole: V oglasih je brala, da neka čevljarška podjetje v Mariboru išče pisarniško moč, ki bi vsajih tudi kaj nadzorovala v gospodinjstvu. Gospodična, izobražena za pisarno in že več mesece brez službe, je takoj pisala lastniku podjetja. Pismo jo je povabil, naj se zaradi plače zgleda osebnost v Mariboru.

Vsa vesela, da bo naposled le prilezla na zeleno vejo in razbremenila mater težkih skrbi, se je v nedeljo z izposojenim stotakom odpeljala iz Ljubljane.

V Mariboru je poiskala hišo, kjer naj bi bila ta čevljarška industrija. Ker zunaj ni našla nobenega nastolva, je stopila v vežo. Tu se je seznanila z gospodom, ki se ji je predstavil za šefa industrije. Peljal jo je v kletni prostor, kjer je zagledala na leseni steni napis: Pisarna. Pisarna, ki jo je zagledala dekle, je bila podobna marsičemu drugemu, samo resnični pisarni ne. Na tleh sta ležali dve umazani žimnici, na omari pol glavnika, na mizi pomarančni olupki. Dekletu se je čudno stisnilo srce, ko je zagledala prostor, kjer naj bi po mnenju gospoda šefa uradovale. Višek je pa doživela v dogovoru glede dela in plače, da niti ne pripovedujem o „mojstrovem“ nesramnem vedenju med pogovorom. Gospod šef je bil pripravljen plačati gospodični 300 din, če bi mu ugovarjala, da jo pa morebiti tudi oblačil. Tudi stanovati bi morala tam, menda kar na tisti žimnici v pisarni. Vse to ji je pripovedoval tako jasno v obraz, kakor bi ji pripovedoval o dobri plači in lepi sobi.

Ne gre, da bi kar prezrla takšen primer. Tako podlo izkoriščanje se mora slehernemu poštememu človeku zagabiti! Kam bo pa prišlo človeštvo s takšnimi izrodki kakor ta »gospod šef«, je žalostno vprašanje našega časa. A. P.

Politični tednik

Minister vojske in mornarice, armijski general Milan Nedić, je objavil opozorilo na sorodnike v poklicanih vojaških obveznikih. Ministrstvo vojske in mornarice in druge vojaške oblasti namreč ne odločajo o podporah, katerih imajo pravico sorodniki obveznikov. Zadnji čas pa prihaja na ministra in ministrstvo neprestano veliko prošelj za podpore, kljub temu, da uredba o podporah izrečno določa, da podpore podeljujejo občine. Občine naj prošnje predložijo pristojnim odborom okrajnih sodišč. Morebitne pritožbe je treba vlagati pri pristojnih okrajnih sodiščih. Vojaške oblasti izdajajo samo potrdila, koliko časa se je vojaški obveznik mudil na vojaških vajah. — Nove množice bencina bodo od 1. aprila dalje izdajali na kupone. Novo uredbi je izdal odbor za določevanje bencinske mešanice. — Triletnico beogradskega prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Italijo smo praznovali na velikonočno nedeljo. Ob tej priložnosti je naš zunanji minister dr. Cincar-Marković izjavil, da je pakt znanovan na globokem realnem pojmovanju skupnih interesov italijanskega in jugoslovanskega naroda. Pakt zagotavlja mir na Jadranu in mir v jugovzhodnem delu Evrope. Sedanji evropski položaj še bolj poudarja važnost in vrednost italijansko-jugoslovanskega pakta, ki temelji na medsebojnem zaupanju in spoštovanju.

Francoska Daladierjeva vlada je pretekli teden iznenada odstopila. Vzrok je bila nezaupnica, ki jo je izrekel parlament na svoji zadnji seji. Mandat za sestavo nove vlade je dobil sedanji finančni minister Paul Reynaud, ki je v 24 urah sestavil novo vlado in za ministra narodne obrambe in vojske imenoval Daladierja; sam pa je postal ministrijski predsednik in zunanji minister. Gospod Reynaud je sestavil vlado narodne unije, kajti vanjo je stopilo več zastopnikov različnih strank. V vladi ni nič manj ko 35 članov. S tem niso zadovoljni nekateri krogi, ki so pričakovali majhno vojaško vlado. Tudi tem je hotel Reynaud ustreči in je sestavil pod okriljem vlade poseben vojni svet devetih članov in poseben gospodarski svet. Ko se je vlada že naslednji dan pred-

Žena, ki je možu zaradi svoje nerodovitnosti izbrala drugo ženo

Življenje moža z dvema ženama traja že 20 let in je polno sreče in zadovoljstva

Mladenovac, marca.

Mi meščani smo vajeni gledati življenjske in ljubezenske probleme s svojega, meščanskega stališča. In mislim, da mi bo marsikdo pritrnil, če rečem, da je to stališče pogosto ozko in polno predsodkov. Na vasi gledajo in cenijo ljudje življenje vse bolj širokogrudno in človeško, kajti življenje kmeta je bolj kakor naše povezano z zemljo in naravo. Pogosto smo se pa že tudi tako odtujili od naravnega življenja, da se nam zdi marsikaj, kar se dogodi na vasi, nerazumljivo, skrivnostno ali pa nelogično. Če si pa to življenje ogledamo od blizu, bomo videli, da je realno in globoko.

V vasi Rataru blizu Mladenovca živi kmet Ilija Starčević že dvajset let z dvema ženama, Milico in Milko. Na prvi pogled se zdi, da je ta ljubezenski trikotnik prav takšen kakor vsi takšni trikotniki po mestih. V resnici je pa isto drugače:

Se pred balkansko vojno se je kmet Starčević iz ljubezni poročil z dekletom Milico. Dve leti sta minili, ne da bi jima Bog dal otroka. Tretje leto zakona je moral Starčević na vojno.

»Hudo mi je bilo takrat, ko sem se poslavljaval od žene, dvakrat hudo, ker nisem imel, kakor moji bratje, mladike, ki bi živela in rasla, če bi jaz poginil na bojišču... Tudi Milica, moja žena, je bila zelo žalostna, ne da bi si vedela pomagati.

Potem, ko sem se srečno vrnil iz vojne domov, je prišla svetovna vojna. Ne vem, kako vam bi povedal, kaj sem

čutil tedaj. Ne morem z besedami povedati tisto, kar me je žgalo v prsih, kar me je peklo in mučilo. Spet sem moral na vojno, ne da bi pustil doma mladi rod, svojo dečico. In ko sem bil na fronti, sem se večkrat vprašal: »Kaj je s teboj, Ilija? Ali si kamenje metal na gospoda Boga, da ti ne da otrok, da boš ostal kakor drevo brez mladike?«

Tudi po tej vojni sem se, sicer ranjen, toda cel vrnil domov. Moja Milica mi je bila zmerom dobra, ljuba žena in gospodinja. Nikoli ji nisem pripovedoval, kaj mi teži srce, čeprav sem vedel, da si tudi ona, kakor jaz, zelo želi otrok. Potlej sva posinovila bratovega sina. Hotela sva mu postati oče in mati, skrbeti zanj, toda brat je menil drugače. Zahteval je, da zapíševa fantičku vse, kar imava. Tega z Milico še nisva mogla. Zato nama je brat otroka vzel nazaj, in bila sva še nesrečnejša kakor prej.

Lepega dne se je pa Milici otajalo srce. Zvečer, ko sva že bila v postelji, mi je dejala: »Ilija, jaz sem kriva, da ne moreva imeti otrok. Kako dolgo bo še tako? Za koga delava, za koga se trudiva? Brez mladike sva... Morava imeti otroka!«

»Toda, kako?« sem jo vprašal. »Pripelji v hišo novo ženo,« mi je pogumno odgovorila.

»In kaj naj pa s teboj, nesrečnica?« sem vzkliknil.

»Ostala bom pri vaju, in vama bom varovala otroka...«

In kakor je Milica prerokovala, se

je zgodilo. Skupaj z Ilijem je prepolovala vse bližnje, pa tudi daljnje vasi, in iskala za svojega moža primerno novo ženo. Ni bilo dovolj, da je bila všeč samo njemu ali njej, všeč je morala biti obema, možu in ženi, saj so se odločili, da bodo živeli vsi pod eno streho. Naposled sta v vasi Cerovcu našla Milko Miličevca. Milica je pregovorila dekle, da je prišla k njima in da je postala Ilijeva druga žena. Kmalu je Milka dobila prvo dete, deklico. Veselje in hiši je bilo nepopisno. Deklice je bila vesela mlada mati, oče, nič manj pa Milica. Nekaj let nato so dobili dečka, in kmalu potem še eno deklico.

»Milka in Milica sta kakor dve sestri,« pripoveduje Ilija. »Nikoli se nista še sporekli. Ne morem reči, ali imajo otroci rajši »dado«, kakor pravi Milici, ali pa pravo mater. Zdaj so otroci že veliki, dva od njih, Zivko in Zivka sta se že poročila. Škoda, da ni mladih parov tukaj, bi se vsi skupaj slikali,« je zaključil Ilija svojo nenavadno povest.

Če poslušamo pripovedovanje tega zadovoljnega možaka, in če vidimo obe ženi, še čvrsto, bujno Milko in malone petnajst let starejšo, toda živahno Milico, če se zagledamo v njih poštene, odkrite obraze, se šele zavemo, da so ti ljudje na zelo človečanski način uredili svoje težave. In marsikatera mestna dama, ki si nabavi psička namesto otroka, bi se morala odkriti pred velikodušnostjo žene, ki je žrtvovala svojo ljubezen, samo da je osrečila moža z otroki druge...

stavila parlamentu s programsko deklaracijo, je dobila piclo večino. Za vlado je glasovalo 268 parlamentarcev proti 156, 111 se je pa glasovanja odreklo. Pričakovali so, da bo vlada takoj odstopila, kar se pa ni zgodilo. Predsednik Reynaud je izjavil, da ima njegova vlada edini cilj — zmago v sedanji vojni. Z Veliko Britanijo namerava sedanja francoska vlada še tesneje sodelovati, in ne samo na vojaškem, temveč tudi na gospodarskem področju. — Angleži so bombardirali pretekli teden veliko nemško letalsko oporišče Hörnurn na otoku Syltu ob danski obali. Bombardiranje je trajalo baje šest ur in je bilo odgovor na nemško bombardiranje angleškega oporišča Scapa Flowa. Angleži trdijo, da je pri njihovem napadu na Sylt sodelovalo še enkrat toliko letal kakor pri nemškem bombardiranju na angleške postojanke in da so po napadu eksplodirala nekatera bencinska in municijska skladišča ter hangarji. Škoda da je precej občutna. Nemci ta napad popolnoma omalovažujejo in trdijo, da pri napadu ni bilo poškodovano nobeno nemško poslopje, pač pa da so trpela nekatera danska mesta. Danski časopisi pa poročajo, da sta na dansko ozemlje padli samo dve angleški bombi, Nemci pa da trpijo ogromno škodo. Poročila so si torej tudi to pot popolnoma nasprotujoča. — Pogajanja za sklenitev skandinavske zveze so se popolnoma razbila. Pretekli teden so evropski časopisi objavili izjavo, da nima Rusija ničesar proti skandinavskemu paktu, ker ne nasprotuje ruskim interesom na Finskem. Ta teden je pa ruska poročevalska agencija ugotovila, da informacije tujega tiska niso bile točne, češ da bi bila takšna zveza naperjena proti Sovjetski Uniji in v popolnem nasprotju z rusko-finsko mirovno pogodbo. Nemčija je bila sprva navdušena za severni nevtralnostni blok, ker je v njem videla obrambo proti zahodnim zaveznikom, še bolj pa proti naraščajočemu sovjetskemu vplivu na severu. Zdaj ko se je Rusija izjavila proti temu bloku, je tudi Nemčija spremenila svoje mnenje. Finski zunanji minister Tanner je izjavil, da je bil namen te zveze samo zaščita nevtralnosti severnih držav. Švedski zunanji minister Günther je izjavil podobno. Norveška se je pa takoj nehala pogajati. — Molčični Rooseveltov odposlanec Sumner Welles je pretekli teden odpotoval nazaj v Ameriko. Pred odhodom je sprejel nekaj ameriških časnika in jim izjavil, da njegove informacije nikakor niso takšne, da bi bilo misliti na mirovno akcijo in da si je prizadele države očitno tudi ne žele. — Podonavje in Balkan sta ta teden postala središče zanimanja vsega sveta. Politiki so si edini v tem, da se je diplomatska borba s severa preselila na jugovzhod. Oba bojujoča se tabora se namreč silno trudita, da bi pridobila jugovzhodne države zase. Nemčija se posebno trudi, da bi izsilila monopol na romunski petrolej in žito, sicer ga bo dobila Anglija, ki se bo prihodnji teden začela pogajati z Romunijo. Poleg tega se Rusija in Nemčija trudita, da bi pridobili zase Turčijo. Turški zunanji minister Saradžoglu je pa izjavil, da bo Turčija ostala zvesta dolžnosti do zaveznikov in bo odločno

branila svojo nedvisnost. — Madžarski ministrijski predsednik grof Teleky se te dni mudi v Rimu. Sestal se je z grofom Cianom in predsednikom Mussolinijem. Tuji diplomati menijo, da se grof Teleky pred vsem trudi prepričati razširjenje vojne na jugovzhod. Vsekako se na jugovzhodu križajo interesi bojujočih se držav. Diplomatska borba za naklonjenost balkanskih držav postaja čedalje bolj srdita. Pred vsem je na trnju Nemčija, ki bi si rada na jugovzhodu ustvarila nekakšno Siegridovo črto, ki naj bi jo tvorile nevtralne države. Prav tukaj se pa križajo njeni interesi z interesi njenih zaveznikov. Rusija ne popusti zaradi Besarabije, Italija pa nikakor ne dopusti, da bi se vojna razširila na jugovzhod in na Sredozemsko morje, njeno interesno območje. — Predsednik nove francoske vlade Paul Reynaud je imel v tork zvečer velik govor po radiu. Predstavil je novo vlado francoskemu narodu. Poudarjal je, da je edini cilj sedanje vlade zmaga. Zato je vlada pritegnila k sodelovanju vse zastopnike francoskega naroda. Vsi brez izjeme se morajo zavdati, da bo zmaga uspešna le takrat, če bodo v njej delali, se borili in trpeli prav vsi Francozi, od tistih na fronti do tistih v zaledju. Zmaga je odvisna od moči Francije, od njene volje in poguma. Zato bo vojna nadaljevala s pomočjo največjega imperija na svetu, z dušo borca in zmagovalca. — Obisk predsednika sovjetske vlade Molotova v Berlinu so za velikonočne praznike napovedovali v berlinskih krogih. Temu obisku so pripisovali tako velik pomen, da so

čez praznike ostali vsi tuji poročevalci v Berlinu. Obisk je pa nepričakovano izostal. Po mnenju nekaterih dopisnikov bi utegnili imeti dalekosežne posledice v sedanjem evropskem položaju. Zdaj nekateri politiki menijo, da je vzrok temu Italija, ki se ne namerava spoprijateljiti z Rusijo, temveč voditi še naprej takšno politiko kakor doslej.

Polovično vozino je dovolilo prometno ministrstvo udeležencem obnega zbora Slovenskih združenj v Ljubljani dne 15. aprila. Popust velja za odhod od 13. do 15. aprila in za vrnitev od 15. do 17. aprila. Popust dobe vsi delegati krajevnih in pokrajinskih odborov aerokluba »Naša krilca iz vse države, ki se udeležijo letne skupščine v Beogradu. Polovična vozina velja za odhod od 29. do 31. marca in za vrnitev od 31. marca do 2. aprila. Vsi delegati motoklubov, ki se udeležijo svojega obnega zbora v Zagrebu, dne 31. marca dobe polovično vozino, in sicer za odhod od 29. marca do 31. marca in za povratek od 31. marca do 2. aprila.

Ponesrečeno lokomotivo pri Ozlju so potegnili iz kolpe in jo razstavili v ogrodje in v kotel. Zdaj so našli še dve žrtvi te hude nesreče. Izpod premega in lokomotive so odkopali truplo Janeza Pečjaka, starega komaj 27 let; vračal se je domov v Luče. Druga žrtev, ki so jo odkopali, je pa neki Strmec, ki pa o njem še nimajo točnih podatkov. Iz ... je bilo razvidno, da se vrača s Sušaka. Zdaj so prvi del lokomotive že dvignili na železniški voz in s tem dokončali najtežje delo.

Okrog 3.626.000 dinarjev bo stala moderna cesta, ki jo bodo zgradili od Črnuče do Domžal. Cesta bo dolga devet kilometrov in jo bodo pričeli graditi že v začetku aprila. Razumljivo je, da bo moderna cesta imela povsod izravnanost ovink in klance. Cesta bo betonirana in bo plast betona debela 20 cm. Cesta sama bo široka devet metrov, poleg tega bo pa imela še posebno novost. V smeri od Ljubljane bo na desni strani ceste zgrajena posebna, poldrugi meter široka betonska steza za kolesarje. Torej bo cesta skupaj s to stezo široka okrog 11 metrov.

Redni občni zbor je imelo Slovensko zdravniško društvo, katerega predsednik je dr. Alojz Kunst. Poleg drugih programov si je zdravniško društvo zadalo važno nalogo, izpopolnitve naše medicinske fakultete. Slovensko zdravniško društvo zahteva, da se postopno odpirajo novi klinični semestri do zadnjega, in sicer v skladu z normalnim potekom študija.

Za 20 odstotkov se je zmanjšalo število srn letošnje zimo. Zajcev je 40 do 50 odstotkov manj, jerebice pa kar 80 odstotkov. Letošnja zima je torej našo divjačino kar decimirala. Strokovnjaki pravijo, da bodo minila leta, da se bo škoda popravila. Zdaj so ponekod prepovedali izvoz žive divjačine, poleg tega so pa tudi poostri uredbe o zaščiti živali.

S 1. aprilom pridejo v promet novi obzreči tovornih listov za mednarodni promet za navadne in hitre prevoze. Cena za kosovske pošiljke je 3 din, za vagonске pošiljke pa 21 do 26 din.

Posebno pazite kaj bolnik pije!

Ditje ni le za zdravega človeka zelo važno, temveč tudi za bolnika mnogočkrat važnejše od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim češče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci

Prospekte in vsa potrebna navodila pošljite gratis in z veseljem

Uprava zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

Stare tovarne liste bodo zamenjavali z novimi od 1. aprila do 29. junija t. l. Polarni sij so videli na velikonočno nedeljo v Celju, kjer se je nebo na zahodni strani pordečilo. Ta prizor je trajal od 19. do 19.30. Polarni sij so opazili tudi v Hrvaškem Zagorju in Posavju, pa tudi na Dolenjskem.

Kot hlapec je umrl bivši ruski general Maksim Skoljnikov v Sekirevcih pri Djakovu. Polnih dvajset let je delal pri bogatem kmetu Miju Rakitiću. Skoljnikov je tako zelo vzljubil kmetstvo in se je v podeželsko življenje, da ni hotel sprejeti uradniške službe, čeprav so mu jo večkrat ponudili.

Velik požar je uničil tovarno predvina in tkanin tvrdke Pfaller pri Osijeku. Tovarna je pogorela do tal, uničeni so vsi stroji in velika zaloga predvina in drugih izdelkov. Škoda cenijo na dva milijona din.

Člani »Francoske komedije« iz Pariza so gostovali za praznike v beograjskem gledališču. Na kolodvoru so jih pristržno sprejeli njihovi pokleni tovariši, gledališče je pa bilo popolnoma razprodano.

Letalsko zvezo med Zagrebom in Splitom bodo tudi letos uvedli tako kakor lani, le s to razliko, da bodo ukiniteli zvezo med Splitom in Dubrovnikom. Letala ne bodo več letela iz Zagreba čez Split v Dubrovnik, temveč iz Zagreba čez Split v Sarajevo in narobe. Tudi letos bodo uredili letališče na Sinskem polju.

Nizjo rudarsko šolo dobi hanovina Hrvatska v Varaždinu; odprli jo bodo 31. tega meseca. V Jugoslaviji smo doslej imeli takšno šolo samo v Knjaževu in v Celju. V to šolo bodo sprejemali kopače, mehanike, ključavnice in podobne rudarske uslužbence. Solanje bo pa trajalo tri leta.

Za majave zobe uporabljajte zdravilno PARADENTIN kremo za čiščenje zob in masiranje zobnega desna (sluznice). Glavno skladišče Dragerija Gregorič, Ljubljana.

Vlak je odrezal obe nogi 29 letnemu Gjuri Ocvirku iz Dolenjcev v križevskem okraju. Ko se je vlak že zvenikal, je skočil Gjuro s stopnice, in sicer tako nesrečno, da je prišel z nogama pod kolesje. Gjuro ima zrušljeni obe nogi, in so mu jih morali odrezati.

Granata je eksplodirala v vasi Lopatnici pri Kraljevu in je terjala pet smrtnih žrtev. Delavci iz Beograda so praznili stare granate, in delali tako neprevidno, da je granata eksplodirala. Granata je raznesarila Andreja Damjanovića, po nekaj urah sta pa umrli še Lazar Nikolić in Mihajlo Petrović. Druga dva poškodovana, Ljubodrag Jolović in Mašo Karišik, se pa v bolnišnici borila s smrtjo.

Neznani ropar je umoril in oropal mladega Mirka Braina iz Sela pri Sisku, potem ga je pa pahnil v vodo, da bi ljudje mislili, da je utonil. Mirka so našli šele po nekaj dneh, na glavi ima veliko zevajočo rano. Ropar mu je vzel okrog 1.000 dinarjev.

Novo žensko realno gimnazijo bo dobilo mesto Varaždin in jo bodo dodelile uršulinke. Za sedaj bo gimnazija v samostanu, pozneje bodo pa zgradili posebno poslopje za gimnazijo in konvikt.

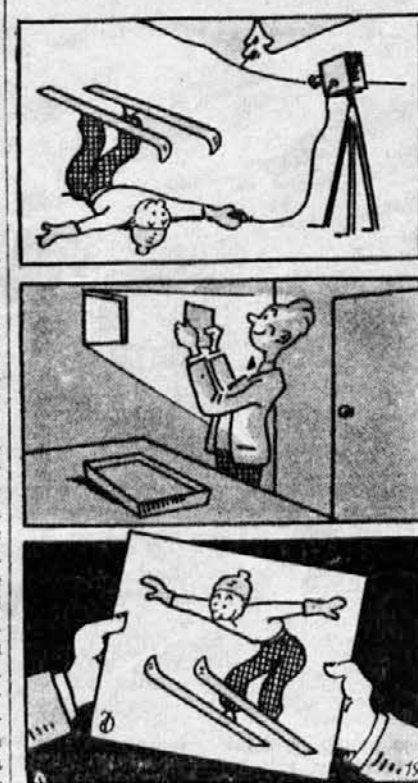
Listnica uredništva in uprave

V velikonočni številki Družinskega tednika je kljub vestni korekturi uredništva ostalo nekaj tiskovnih in tehničnih napak. Tako n. pr. — da navedemo največšenejšo — sta na str. 11. dve sliki v članku »Novi načrti za staro pohišstvo« zamenjani. Nobena od teh napak pa hvala Bogu ni takšna, da je ne bi vesten bralec takoj izpregledal in sam popravil.

Vse tri dni pred prazniki je naša uprava dobivala nenavadno mnogo reklamacij od naročnikov, češ da niso prejeli velikonočne številke. Ugotoviti moramo, da je uprava eksplodirala to številko ob istem času kakor navadno, da torej nismo mi krivi zamude. Prosimo vse tiste, ki so list prepoznali, naj se tudi na ljubljansko pošto ne jeze; če bi vedeli, koliko dela mora opraviti prežeposteno ljubljansko pošto osebo pred prazniki, bi našo prošnjo razumeli.

Skušali bomo poskrbeti, da pri prihodnjih praznikih ne bo več reklamacij. UREDNIŠTVO IN UPRAVA.

VSAK TEDEN DRUGA

OKVIRJI

za

SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE,

KLEIN

LJUBLJANA, Wolfova 4

Ob mino je zadel naš parnik 'Slava'. last 'Atlantike plovitbe'. Parnik je bil natovoren a premogon in je nekako 300 milj od angleške luke Cardiff zadel ob mino. Naglo se je potopil, posadka se je pa, razen kurjaka Frana Haramije, vsa rešila. Parnik je imel 7.500 ton nosilnosti, posadka je pa bila zvečina s Hrvatskega Primorja.

Novo živnozdravnisko diagnostično postajo so ustanovili v Osijeku, ker obe postaji v Zagrebu in Križevcih nista zmogli vsega dela. Svoj delokrog bo imela v bližnji okolici Slavonije, Srema in Bosne.

12 gimnazijev so izključili iz šolske gimnazije, ker so obiskovali razne nočne lokale in tam kvatrali. Dva dijaka sta bila izključena za dve leti, drugih deset pa za leto dni.

Ekspresni vlak se je zaletel v tovarnega na železniški postaji Ivančičevgradu, ker strojevodja ekspresnega vlaka ni videl postavljenih signalnih znakov zaradi goste megle. Lokomotiva tovarnega vlaka se je popolnoma razbila, poškodovana se je pa tudi komotiva ekspresnega vlaka. Na srečo pa ni bilo človeških žrtev, laže sta pa bila ranjena strojevodja in en kurjač. Prva tako hudo poškodovana tudi dva tovarna vagona, proga je pa nekaj sto metrov pokvarjena.

Potniški parnik 'Knežinja Olga' je jugoslovanska paroplovna družba 'Jugoslovanski Lloyd' prodala neki paroplovni družbi v Lizboni, ki ga bo uporabila za potniški promet med Portugalsko in portugalskimi kolonijami v Afriki. Parnik že leto dni ni vozil.

Ugodno zamenjavo denarja bo priskrbelo finančno ministrstvo sezonskim delavcem, ki so iz Nemčije prinesli marke. Sezonski delavci naj v ta namen do 29. marca prijavijo Zvezi, koliko mark v papirju in srebru so prinesli seboj.

V Bački in Baranji grozi povodenj, zato ljudje s strahom pričakujejo, kaj bodo prinesli prihodnji dnevi. Reka Karašica, ki izvira pod Papukom in se izliva v Dravo, je silno narasla in prestopila bregove. Tudi Donava in druge reke, ki pritekajo iz Madžarske, so silno narasle in poplavile rodovitna polja v Vojvodini. Ponекod so morali kmetje tudi sami razbiti nasipe, da so tako obvarovali polja in svoje vasi.

Zvišanje pristojbin za priporočene pošiljke v krajevnem prometu je izdalo ministrstvo ptt. V medkrajevnem daljo prometu je zvišana pristojbina od 2 na 3 din. V mednarodnem prometu je na 3 zvišana za države Grčijo, Rumunijo in Turčijo od 3 na 4 din, za vse ostale države pa od 4 na 5 din. Ta odlok stopi v veljavo 1. aprila.

Zaradi pobeze so hudo prizadeti vinogradniki in sadjarji, ker jim je pobeželo mnogo trt in drevev. Trsje je pobeželo najbolj pri tleh; zanimivo je to, da je debelejšje trsje pobeželo bolj kakor tanjše. Tudi breskve, marelice in češnje so zelo pobežle. Glede jablan, češpelj in sliv domnevajo pa, da ne bo hudih posledic.

Kmetje bodo pri javnih delih odslužili 3000 zagonov živil in živinske krme, za katero je trgovski minister že odobril kredit. Ponajveč so to kmetje iz pasivnih krajev Bosne in Hercegovine. To je pri nas prvi takšen primer odplačevanja dolgov.

Ponarejevalce denarja so zasedili v leti v kaznilnici Stare Gradiške. Vodja ponarejevalcev je Ilija Radeljević, ki je spretno ponarejal 10 dinarske kovance. Radeljević je priznal, da je ponarejal denar zato, ker je strasten kadilec, pa ni imel dovolj denarja, da bi si lahko kupoval cigarete.

28 milijonov tobakovih sadik bodo posadili letos v imotskem okraju, kar je velikega pomena za tamošnje prebivalstvo. Lani so smeli posaditi samo 24 milijonov sadik, torej je letos 4 milijone sadik več kakor lani.

S kredo je napisal svojo oporoko bogat kmet in kovač Nikola Gudelj iz vasi Cerkevni na Hrvaškem. Obesil se je v svoji delavnici, še prej je pa s kredo napisal na železno ploščo, da vse premoženje zapušta svoji ženi.

220 em dolgega tujnja sta ujeta dva ribiča brata Zanki na otku Sv. Andreja v bližini Visa. Tujnja sta ujeta živega in tehta okrog dva stota. Te vrste tujnji žive samo v okolici otoka Visa in ga gosta zdaj brata kazala po vseh večjih mestih Jugoslavije.

Državna bolnišnica za ženske bolezni v Ljubljani je prisiljena omejiti sprejem porodnic in bolnic, ker je postal zavod premajhen in ker razpolaga s premajhnim številom osebja. Zato naj pridejo v bolnišnico samo tiste bolnice, ki zaradi slabih socialnih in higijenskih razmer ne morejo biti v domači oskrbi. Odslej naprej bodo sprejemali samo one, ki so resnično potrebne zavodove pomoči.

Bašćanska plošča, najstarejši pisani spomenik hrvaške zgodovine, je pokvarjena, a ne vedo, kdo jo je pokvaril. Shiranjena je v Zagrebu v Akademiji znanosti in umetnosti. Do nedavnega je bila še v cerkvi sv. Lucije v Jurandvoru pri Baški na otku Krku, a so jo zaradi varnosti prepeljali v Zagreb. Domnevajo, da so ploščo pokvarili ali kamnoseki, ali pa sluga, ki so jo na nespreten način brisali in prali.

Izhajšanje plač zahtevajo profesorji zagrebške vseučilišča, češ da so plače premajhne in da niso v skladu s položajem in ugledom vseučiliških profesorjev. Zahtevajo, da se profes-

orji izločijo iz uradniške skupine; zdaj bi pa radi dosegli, da bi dobili del tistih pristojbin, ki jih morajo plačati študentje, ko se prijavijo k izpitolom.

Obiske v splošno bolnišnico v Ljubljani kar najbolj omejite, ker to moti bolnike, opusti jih je pripravljivo pa tudi iz res utemeljenih zdravstvenih in gospodarskih vzrokov. Zlasti naj ne prihajajo v bolnišnico otroci.

Za častnega doktorja zagrebškega vseučilišča bo promoviral letošnji Nobelov laureat prof. dr. Vladislav Ružička. Promocijo bošla opravila rektor dr. Zivković in dekan dr. Botteri. Ob tej priložnosti bo v Zagrebu več svečanosti.

Tovarno za aluminij v Sibeniku so povečali za 56 peči. Prej je imela tovarna samo 36 peči. Poleg tega se je povečala tudi proizvodnja od 5000 kg na dan na 8500 kg. Zdjaj grade pa še poslopje za aluminijsko livarno in za laboratorij.

Češka in nemška gospodarstvena delegacija kupuje naš tobak in se že nekaj dni mudi v Splitu. V Splitu so kupili večjo množino tobaka, zdaj pa odpotovali še v Dubrovnik, da tam dokupijo še nekaj tobaka.

Za izsuševanje dalmatinskih polj smo dobili poseben stroj, ki ga bodo najprej uporabili za prekopavanje korita reke Celine in za izsušitev Sinskega polja. Stroj je stal okrog milijon dinarjev.

Po pokopališčih so kradli železo tavovi iz Sibenika zaradi velikega povpraševanja po železu. Lomili so nagrobne križe, ograje in druge železne predmete. Vse železje so nosili na kup, a so jim orožniki prekržali nadaljnje račune.

G. ban odlikoval stražnika, ki sta aretirala razbojnika Haceta in s tem tvegala svoje lastno življenje. Običaj ju je v bolnišnici in vsakemu, tako Francu Medletu kakor tudi Gojmiru Kremenjarju, izročil pismo, v katerem je bila pismena pohvala in 2500 din. G. ban dr. Marko Natlačen, se je pri zdravniku pozanimal še za druge bolnike in si v spremstvu zdravnikov ogledal tudi novo kirurško poslopje.

Hrvaski tekstilni tovarnarji bodo imeli svoj sestanek v Zagrebu in bodo razpravljali o vseh prečih vprašanjih svoje industrije. Domentiti se nameravajo tudi o enotni plači delavcev, da bi s tem zajezili nevarnost mezdnih gibanj in tudi prehodu medsebojno konkurenco.

Popust na železnicah bodo dobili vsi udeleženci letne skupščine poljedelske zadruge, ki bo 29. marca t. l. v Beogradu. Polovična vozina bo veljala za odhod od 26. do 28. marca in za povratek od 29. marca do 1. aprila.

20. aprila bodo odprli mednarodno živinsko razstavo na posestvu grofa Koteka v Novem Futogu pri Novem Sadu. To je že deseta spomladanska mednarodna živinska razstava, ki bo pa letos zaradi hude zime manjša ko druga leta.

Slovenskega slikarja Maksima Sedeja so povabili na beneški Biennale, veliko umetniško razstavo v Benetkah, ki leto za letom zbija izredno pozornost kulturnega občinstva. Poleg nekaterih drugih jugoslovanskih umetnikov so kot edinega Slovenca povabili k sodelovanju Maksima Sedeja, Jugoslovanski umetniki bodo razstavili v posebnem jugoslovanskem paviljonu, ki ga urejuje ravnatelj muzeja kneza namestnika Pavla v Beogradu. Na letošnji beneški umetniški razstavi bo zastopanih 18 držav.

Polovično vozino na jugoslovanskih in madžarskih železnicah imajo obiskovalci peštanskega velesejma. Trajal bo od 30. marca pa do 7. aprila. Oddelek za potne liste madžarskega poslanstva v Beogradu in madžarski konzul v Zagrebu dajeta vizum za 2 in pol pengő. Legitimacija stane pa 60 dinarjev.

Radio Ljubljana od 28. III. do 3. IV. 1940.

CETRTEK 28. MARCA:

7:00: Jutrnji pozdrav 7:05: Napovedi, poročila 7:15: Plošče 12:00: Plošče 12:30: Poročila, objave 13:00: Napovedi 13:02: Duet harmonik 14:00: Poročila 18:00: Radijski orkester 18:40: Slovenščina za Slovence 19:00: Napovedi, poročila 19:20: Nac. ura 19:40: Objave 19:50: Deset minut zabave 20:00: Klavirski koncert 20:45: Radijski orkester 22:00: Napovedi, poročila 22:15: Plošče. Konec ob 23. uri.

PETEK 29. MARCA:

7:00: Jutrnji pozdrav 7:05: Napovedi, poročila 7:15: Plošče 11:00: Šolska ura 12:00: Plošče 12:30: Poročila, objave 13:00: Napovedi 13:02: Radijski orkester 14:00: Poročila 18:00: Zenska ura 18:20: Plošče 18:40: Francščina 19:00: Napovedi, poročila 19:20: Nac. ura 19:40: Objave 19:50: 0 Triglavskega smuku 20:00: Plošče 20:30: Konec operne glasbe 22:00: Napovedi, poročila 22:15: Citraški dnevi. Konec ob 23. uri.

SOBOTA 30. MARCA:

7:00: Jutrnji pozdrav 7:05: Napovedi, poročila 7:15: Plošče 12:00: Plošče

Osješko gledališče bo gostovalo na Madžarskem v mestu Pečuhu. Zdjaj je ravnatelj osješkega gledališča Perko- vić odpotoval v Zagreb, da bo oblasl prošil za dovoljenje za to gostovanje. Gledališče bo gostovalo v Pečuhu z opereto in opero.

Osebnosti

Poročili so se: V Ljubljani: ing. Vinko Outrata iz Doboja v Bosni, in gđ. Jana Jugova iz Ljubljane. V Celju: g. Leopold Fabjan, rudniški nameščenec, in gđ. Ivanka Grumova, peslovodkinja tvrdke Ogrizek v Kranju. Bilo srečno!

Umrli so: V Ljubljani: 81 letna Hermina Cantonijeva; Fran Juvanec, šolski upravitelj v pok., Fanika Klepčeva; 65 letna Marija Frecelova; 61 letni Alojzij Zerjav, progovni čuvaj v pok.; 70 letna Marija Ramsakova. V Pljuju: Minka Maležičeva; Antonija Martelančeva. V Celju: Mici Jarmošková; 63 letna Lucija Gunšerjeva; 29 letni Franc Kranjc iz Slivnice pri Celju; Anton Gubenšek; 14 letni Alojzij Toman; Zvonimir Škerl. V Stožicah pri Ljubljani: 69 letni Avgust Jak, pis. vodja v pok.; 41 letni Jožip Pečnik, trg. zastopnik in posestnik. V Mariboru: 31 letna Alojzija Vinderjeva; 59 letna Ivana Gregoričeva; 66 letna Ana Kočevarjeva; 65 letna Marija Kuntleževa; 28 letni Friderik Rečnik, elektrotehnik; 78 letni Florijan Šket, delavec; 71 letna Marija Daksova, zasebnica; 69 letna Terezija Obrehtova; 54 letni Ivan Rapoc, posestnik; 43 letni Ivan Kozjak, posestnik iz Ribnice na Pohorju; 36 letni Viktor Koeman, čevljski pomočnik; 65 letna Lucija Gunglova; Ivan Lobe, skladiščnik. V Vižmarjih: Josip Petrič, v Ribnici

Vsakodnevna nega zob

mora postati za vsakega

človeka ravno tako samo ob

sebi umevna potreba kakor

redno umivanje rok.

na Pohorju: 41 letni Tomaž Buhar, mesar v Skočijanju; 63 letni Alojzij Pungersič, v Radežah; Milena Matkova, v Ljubnem ob Savinji; 61 letni Martin Atešek, v Legnu pri Slovenjem Gradcu; Jožef Rotovnik, Na Spodnji Hudinji; Anton Orličnik, Pri Sv. Barbari v Slovenskih goricah; 23 letna Milka Cafova, Naše sožalje!

ŠPORTNI TEDNIK

Zaton slovenskega nogometa

Prejšnji teden nismo imeli doma skoraj nobenih pomembnejših dogodkov. Prvo besedo so imeli nogometaši. Obe ligi zagrebška in beograjska, sta nadaljevali tekmovanje. Presenečenja skoraj ni bilo.

Naš ljubljanski ligaš se prav neslavno poslavlja iz hrvatsko-slovenske lige. Na pomlad je Ljubljana odigrala 5 tekem, a izklopček je bil le preveč boren; nasprotniki so dobili vseh 10 točk. Moštvo je padlo na poslednje mesto in nima upanja, da bi svoj položaj popravilo. Njen nedeljski nasprotnik je bila Concordia. Gostje so že v prvi polovici 4krat iz-

rabili ugodno priložnost, ne da bi bili sami dobili le en gol. Po odmoru je Ljubljana zaigrala nekoliko boljše, toda zaradi slabe igre napadalne vrste se ji je posrečil samo en gol in tako se je tekma končala 4:1 za Concordio.

V ostalih srečanjih te lige so povsod zmagali favoriti. V Zagrebu je Gradjanski brez posebnega truda odpravil varaždinsko Slavijo s 5:0. Trejni zagrebški ligaš, Hašk je imel v Osijeku nekoliko več posla, a je nazadnje le premagal tamkajšnjo Slavijo z 2:0. V Splitu je na domačem derbiju padlo 11 golov. Hajduk je z lahkoto odpravil dokaj šibki Split z 8:3. V Subotici je Bačka izkoristila prednost domačega igrišča in je z 2:0 zvela Sašku dve dragoceni točki, tako da se je povzpela s predzadnjega na osmo mesto.

V zagrebški ligi vodi Gradjanski z 31 točkami pred Haškom (22 točki). Slede Hajduk, Sašk, Concordia, Slavija (Osijek), Split, Bačka, Slavija (Varaždin) in Ljubljana. Le-ta ima še zmerom samo tistih 7 točk, ki si jih je nabrala jeseni.

V beograjski skupini je šlo skoraj vse po pričakovanju. BSK je v Boro- vrom premagal Bato 4:1. Vojvodina je doma zmagala nad Baskom 3:0. V Beogradu je pa Jugoslavija beležila z 8:0 visoko zmago nad Zemunom. V drugi tekmi je ZAK priredil Je instvju grenko razočaranje; premagal ga je s 3:2. Veliko presenečenje so pripravili tudi Skopljanzi: na vročih sarajevskih tleh so docela nepričakovano premagali Slavijo 3:2.

Pred velikonočnimi prazniki je zagrebški Gradjanski beležil pomemben uspeh. V gostih je imel slavno enajstorico Ferencvarosa iz Budimpešte. Po odlični igri so Zagrebčani zasluženno zmagali 5:1.

Velik uspeh je dosegla v Carigradu naša državna reprezentanca v cross-countryju (tek čez drn in strn), sestavljena iz samih Slovencev. Priporila si je naslov balkanskega prvaka, a tudi med posamezniki je zmagala Jugoslavija. Na 7½ km dolgi progi so nastopile samo reprezentance Turčije, Grčije in Jugoslavije. S precejšnjo prednostjo je zmagal Kotnik (Jugoslavija) v času 24:40.4 pred Grkom Mavropostolom (24:56.3) in Turkom Maksutom (25:20.1). Tudi ostali naši zastopniki so bili odlični in so kot moštvo z lahkoto zasedli prvo mesto pred Turki in Grki.

Razen v atletiki, je naš šport slavil pomembno zmago tudi v smučanju. Naši najboljši zastopniki v alpski panogi smučanja so se udeležili mednarodnega veslesaloma na Dobraču (na avstrijskem Koroškem). Uspeh je presenetil vse. Pri seniorjih je bil najboljši med vsemi Hubert Heim. Pri prvem teku je bil Nemeč Krallinger s časom 64.2 za 6 desetink sekunde hitrejši od Heima. V drugem teku pa se je naš Heim pokazal velikega mojstra in je dosegel najboljši čas dneva z 61.4 sek. Prav dober je bil tudi njegov klubski tovariš Praček; zasedel je tretje mesto takoj za Krallingerjem. Odlikovali so se še Lukan s sedmim, Znidar z enajstim in Gajšek z dvanajstim mestom. Med juniorji je Mulej Tinček zasedel 2. mesto.

Rezultati so bili tile: 1. Heim (Jugoslavija) 126.2, 2. Krallinger (Nemčija) 127.4, 3. Praček (J) 138.2, sledili so Nemeč Meier, Körner in Egger, nato 7. Lukan (J) 144.6, 11. Znidar (J) 159.8, 12. Gajšek (J) 161.8.

Ostali naši tekmovalci so imeli smolo. Mnogi bi se bili plasirali na prva mesta, a so zaradi goste megle zgrešili vrata in so morali odstopiti. Toj nemelja v prvi vrsti za Zvana, Bertoncija in Koblarja. Sicer smo pa lahko na naše zastopnike ponosni. Saj so v desetih, ki ima najboljšo »alpiniste« na svetu, zasedli prvo mesto in se tudi sicer dobro plasirali. Za bližnji »Triglavljski smuk« je to vsekako dobro znamenje.

stveni pregled 19:00: Napovedi, poročila 19:20: Nac. ura 19:40: Objave 19:50: Več manire — pa brez zamere 20:00: Mirko Ljubič: Gospod Zmota v zmoti. — Prvoaprilska šala 20:30: Radijski orkester 22:00: Napovedi, poročila 22:15: Plošče. Konec ob 23. uri.

TOREK 2. APRILA:

7:00: Jutrnji pozdrav 7:05: Napovedi, poročila 7:15: Plošče 11:00: Šolska ura 12:00: Plošče 12:30: Poročila, objave 13:00: Napovedi 13:02: Radijski orkester 14:00: Poročila 18:00: Radijske orkester 18:40: Češčenje — histvo religije (g. Fr. Terseglav) 19:00: Napovedi, poročila 19:20: Nac. ura 19:40: Objave 19:50: Gospodarska poročila in nasveti 20:00: Akademski pevski kvintet 20:45: Radijski orkester 22:00: Napovedi, poročila 22:15: Harmoniko igra g. Edvard Kovač. Konec ob 23. uri.

SREDA 3. APRILA:

7:00: Jutrnji pozdrav 7:05: Napovedi, poročila 7:15: Plošče 12:00: Plošče 12:30: Poročila, objave 13:00: Napovedi 13:02: Plošče 14:00: Poročila 18:00: Mladinska ura 18:40: Delavska ura 19:00: Napovedi, poročila 19:20: Nac. ura 19:40: Objave 19:50: Uvod v prenos 20:00: Prenos iz ljubljanske opere. V 1. odmoru: Glasbeno predavanje (g. ravnatelj Vilko Ukmar). V 11. odmoru: Napovedi, poročila. Konec ob 23. uri.

Zoper prehlad in glavobol vzemite 1-2 ASPIRIN tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino to „Bayer“-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod 5 br. 37692 od 22. XII. 1939.

Za vsak prispevek v tej rubriki plačamo 20 din

Delo

Od zore do mraka delam vsak dan. Tako je prišla nedelja. Izvršiti je bilo treba neko delo, ker se je pač mudilo. Zato mi prvi mojster: »Daj, pa naredi to delo, ti bom pa potem plačal.« Ker se je res mudilo, sem se dela oprjel. Tako sem delal in naredil, kar mi je gospodar ukazal. Pogledam na uro; bila je že tri polodne. Izdelek sem pokazal mojstru, on mi je pa dejal: »Dobro si naredil, na, tu imaš dva dinarja!« Vzel sem »plačo« in se zahvalil. Pri sebi sem si pa mislil: Ali je moje delo res tako malo vredno? Kako naj ima človek veselje do dela, če ga tako malo cenijo?

Vajence.

Dobra reklama za trgovca

Bral sem oglas, da išče neka trgovina v Ljubljani dva fanta; enega potrebuje za tekača, drugega h konjem. Ker sem bil takrat tudi sam brez dela, sem se šel ponuditi. Predstaviti se je bilo osebno v trgovini. Prišlo nas je vseh 13 fantov, med nami je bila pa tudi neka gospa, ki je iskala službo za svojega moža.

Kakali smo dolgo uro zunaj na mrazu; ob devetih pride prodajalka odpirat trgovino. Ko nas zagleda, se začudi: »Toliko vas je brez dela.« Kakali smo do desete ure, a zaman, še ni bilo. Tedaj nam pravi prodajalka: »Najbolje je, da pridete jutri.« Ko smo drugi dan spet prišli, spozna prodajalka enega izmed nas, svojega soseda. Fant jo vpraša, zakaj še tako dolgo ni. Prodajalka mu tiho pove, da sploh ne potrebujejo fantov, temveč da je to samo moderna reklama za trgovino.

Ko nam je fant to povedal, smo si dejali: »Bomo že mi dobro reklamno naredili, in poparjeni odšli.« S. S.

Požrtvovalnost

Ves popoldan sem pobirala denar za neko dobrodelno društvo. Vrata so mi pred nosom zapirali, bogate dame mi niso mogle nič dati, celo zavedni gospodje so neradi segli v žep. Trudna sem se vrnila domov. Pogledala sem, koliko sem nabrala. Sram me je povedati, koliko! Dolgo nisem poznala Ljubljane. Zdjaj sem jo spoznala!

Mnogi mislijo, da so že dobri in zavedni državljani, če pri raznih manifestacijah vzklikajo, da skoraj izgubijo glas. Če pa kakšno dobrodelno društvo išče podpore, tedaj vsi pobesijo glave in »zavedni državljani« izgrinejo. Ni jih. Takšnih državljanov država pač ne potrebuje! Pač pa potrebuje takšne, ki se znajo žrtvovati in si pritrpati od ust, če je potrebno. R. M.

Zdravnik — jasnovidec

Pri popolnem zdravniškem pregledu se po mnenju nekega ameriškega zdravnika ne sme zanemarjati rok. Roka je prav tako del človeškega telesa, in je še prav posebno pod vplivom raznih nevarnosti.

Pri preiskavi rok služijo zdravniku prav tako razne komplicirane priprave, kakor pri preiskavi drugih telesnih delov. Nohte od spodaj razsvetlijo in povečajo, tako da lahko vidimo krvna telesa v kapilarnem stanju. Tudi rokavica nam včasih pomaga do dragocenih sklepov, kajti po navadi skriva tisto, kar hoče nositelj prikriti. Tako na primer bo skušal strasten kadilec, ki si cigareto prižiga z ogorkom in pokadi na dan približno do sto cigaret, skriti od nikotina zasmojene prste z rokavico. En sam pogled na njegove prste, in zdravnik bo že vedel, da boluje bolnik za protinom ali revmatizmom.

Mnoga kožna okuženja lahko določimo samo s pomočjo rok. Pisalni krč, ki ga največkrat dobe strojepiske in telegrafisti, pusti sledove predvsem na rokah.

Lahno tresenje rok je znak prevelikega uživanja alkohola in nikotina, lahko pa tudi možganske poškodbe. Po drugi strani se pa roke lahko tresejo že zaradi hude živčnosti, tako da moramo ti dve možnosti razlikovati.

Razen vseh teh podrobnosti odpira pa študij rok poznavalcu vpogled v bolnikov značaj in način življenja. Zdravje in bolezen, upanje in razočaranje, sreča in trpljenje se izražajo v obliki in ertah rok. Tako razodevajo naše roke naše najskrivnejše misli in želje in napovedujejo še tako neznatne spremembe in nihanja živčnosti in zdravja.

Stisk roke govori svojo posebno govorico: lahko je močan, lahko pa tudi hlapav, pri prvem ima občutek topline in zaupanja, pri drugem pa hladnosti in nezaupanja.

Kateri vonji so živalim najbolj všeč?

Prirodoslovci so ugotovili, da imajo nekatere živali neko posebno naklonjenost do vonjev, da jih imajo tudi prav rade. Takšna naklonjenost do nekaterih vonjev je tolikšna, da lahko s pomočjo teh vonjev živali vlovimo, ali jih pa naučimo kakšnih umetnij.

Bivolci postanejo krotki, če zavohajo prijubljeni duh po muškatu. Levi strastno radi vonjajo vonj po sivki, in lahko tako odisavljeni nanje precej vplivamo. Tobakov duh zelo koristno deluje na kamelo, kajti spodbuja jo do večje delavnosti. Psi dajejo prednost jancevemu olju, mačke pa duhu po špajki.

Ljudje, ki vohajo nevarnost

Pariz, marca.

Zanesljivo ste že kdaj slišali, da imajo nekateri ljudje poseben dar, da v trenutku nevarnosti zaslišijo skrivnostni glas, ki jih posvari. Nekaj takšnih primerov vam bomo opisali:

Italijanski časopisi so pred kratkim poročali tale: neka gospa iz mesta Savone v Italiji je bila sama v hiši, kar je na lepem zaslišala skrivnostni glas, ki jo je poklical po imenu. Mislija je, da je to samo ušesna prevara, pozneje je pa izvedela, da je v istem trenutku umirala njena sestra v Švici in jo je pred smrtjo še poslednjic poklicala. Takšnih primerov je pa seveda še nešteto.

Znano je, da je Devica Orleanska, francoska narodna junakinja, zmerom poslušala glas iz oprostništva, preden se je lotila kakšne posebno važne stvar.

ri. Tudi italijanski narodni junak Garibaldi je na ladji, ki je plula po morju, nekče v duhu zagledal pokop svoje matere. Ko se je pozneje vrnil v svoj rojstni kraj, je izvedel, da so njegovo mater pokopali res tisti dan in še celo tisto uro, ko je on videl prikazen.

Le malokdo pa ve, da je tudi Hitlerja v svetovni vojni (1914-1918) rešil takšen »glas«. Ko je mirno zajtrkoval s svojimi tovariši, je nenadno zaslišal glas, ki mu je zapovedal: »Vstani in pojdi od tod!« Hitler je takoj odšel od svojih tovarišev; mednje je že nekaj trenutkov nato padla bomba in vse na mestu ubila.

Tudi v Parizu zdaj žive kar štiri gospe, ki vsakokrat že vnaprej napovedo prihod nemških bombnikov.

Bel osliček — hollywoodska zvezda

Hollywood, marca.

Letošnjo nagrado za najboljšega igralca iz kraljestva živali v Hollywoodu je dobil bel osliček, z imenom »Karmen«. Ta osliček je igral v mnogih filmih z velikim uspehom. Za nagrado je dobil poleg denarne nagrade tudi diplomu filmske »zvezde«.

Drugo nagrado je dobil neki majhen foksterijer, prav tako filmski igralec. Za nagrado je pa dobil venec dobrih klobasic.

Navade indijskih čet na zahodni fronti

Pariz, marca.

Čete iz francoskih in angleških kolonij, ki so že prispele na zahodno fronto, so prinesle s seboj tudi svoje posebnosti. Ti narodi Daljnega Vzhoda imajo posebno čudne verske navade, na katere morajo pa Angleži in Francozi posebno skrbno paziti. Tako mora na primer vojaško po-

Na Finskem lahko vsak dan vidiš, kako pokopujejo padle finske vojake v njihovih rojstnih krajih. In poleg svežih grobov vidiš, kako stoje, zatopljene v svojo žalost matere, žene in otroci...

zakone morajo angleški in francoski vojaki spoštovati in paziti, da jih spoštujejo tudi njihovi tovariši. Tako morajo angleški vojaki preden zakoljejo kravo, pogledati, če ni kje v bližini Indijec, ki mu je ta žival sveta. Indijcem kuha hrano samo kuhar indijske narodnosti, nikakor jim pa ne smejo dajati hrane angleški vojaki.

izdelajo v Hollywoodu. Harry Brown ima pri ameriškem filmu sploh najbolj čudno in nenavadno delo. Imenujejo ga »iznajditelja naslovov«, samo zato, ker si od jutra do večera zmišlja naslove hiš, ulic, razna imena in telefonske številke, ki jih v resnici nikjer na svetu ni. Če mislite, da je to delo lahko, se pač zelo motite.

bolnici, in sicer z zelo razveseljivim uspehom.

Pri hudobnih, ki pri njih ni pomagalo nobeno zdravilo več, se je po nekaj injekcijah pokazalo izboljšanje njihove bolezn. Odtlej ta način zdravljenja uporabljajo še naprej, in na stotine primerov je že pokazalo učinkovitost tega preprostega zdravila. Profesor Dontas bo te dni napisal izčrpno poročilo o tem najnovejšem načinu zdravljenja duševno bolnih.

Najbolj nenavadna hiša na svetu

Newyork, marca.

Najnenavadnejša hiša na svetu stoji menda v Margate-Cityju v državi New-Jerseyu, (USA). Bivši cirkuški ravnatelj Jim Marran je hotel s pomočjo nenavadno sezidane hiše narediti reklamo za svoje podjetje. Sam je gospodar in edini prebivalec te čudne hiše.

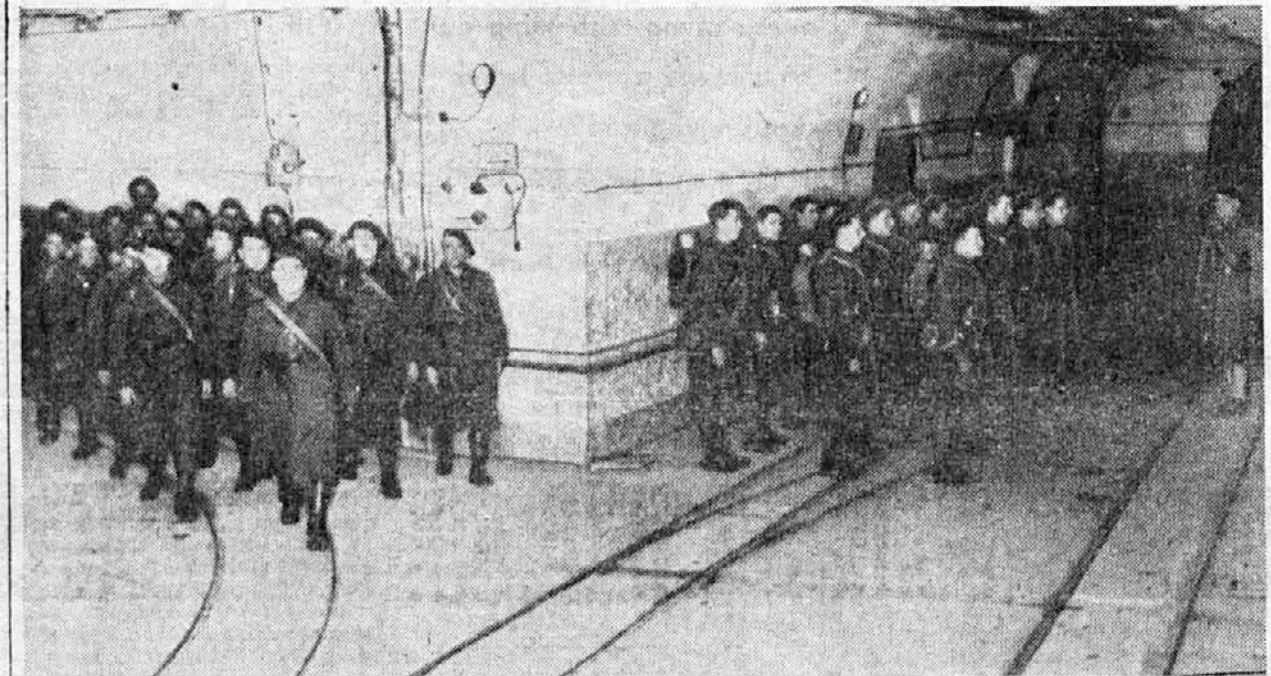
Hiša je namreč za las podobna ogromnemu slonu in ima šest sob, kopalnico in kuhinjo. Stopnice v prvo nadstropje vodijo v ogromni levi zadnji slonovi nogi. Gradbeniku prav za neseljivo ni bilo lahko zgraditi tako nenavadno zgradbo.

Potujoče vojaške kopalnice

Pariz, marca.

Britansko vojaško poveljstvo je za svoje vojake na francoskem bojišču vpeljalo tako imenovane »potujoče kopalnice enote«. Vsako tako »kopalnico« prevažajo na tri tonskem tovornem avtomobilu in da vsak dan do 700 vročih pršnih kopeli. Kopalnice dele posebne stene na dvašest oddelkov; ima tudi pet peči. Te peči kurijo z odpadki olja tovornih avtomobilov. Vsaka peč greje po pet oddelkov in greje tudi vodo.

Pri neki diviziji stoji takšna potujoča kopalnica v neki stari garaži in kuri dan in noč, tako da se vsak vojak lahko enkrat na teden okopije.

Zamena vojakov v notranjosti Maginetove črte, kjer za zdaj še zmerom vladata mir in pokoj.

veljstvo paziti, da muslimani ne dobe svinjskega mesa, indijske čete pa ne govejega mesa. Poleg tega je še veliko drugih malenkosti, ki nanje oblaščijo skrbno pazijo, samo da so te čete zadovoljne. Anglija je imela namreč že leta 1858. več uporov med indijskimi četami, in sicer prav zaradi hrane.

Vsak angleški vojak v Indiji ali na Francoskem, ki pride kakor koli v stik z indijskimi vojaki, dobi majhno knjižico; v njej so opisani verski zakoni in običaji teh vzhodnih narodov. Te

Pod nobenim pogojem ne smejo angleški vojaki piti ali jesti v indijski krčmi, ker bi s tem žalili njihov verski običaj.

Mož, ki sodeluje pri vsakem filmu

Hollywood, marca.

Mož z imenom Harry Brown je zanesljivo tudi najstrastnejšim prijateljem filma popolnoma neznan, pa čeprav sodeluje pri vsakem filmu, ki ga

Gospodu Harryju Brownu namreč njegova služba nalaga zelo veliko odgovornost. Samo pomislite, kaj bi se zgodilo, če bi na filmskem platnu nekdo nosil ime moža, ki v resnici živi in bi slučajno gledal ta film. V tem primeru bi si napravilo filmsko podjetje nešteto tožb in obrekovanj, ki bi se iz njih kaj težko izvilo.

Harry Brown mora skrbno pregledati vse hišne številke, imena, ceste in telefonske številke, napisane v filmskem rokopisu. Vsak dan prelista neštete naslovnike in telefonske imenike, samo da ugotovi, če se kakšna ulica, kakšno ime ali kakšna telefonska številka v filmskem rokopisu, tudi v resnici nahaja v njih. Posebno mora pa še paziti, da nima gangster s filmskega platna morda isto telefonsko ali avtomobilsko številko, kakor kdor koli drug na svetu.

Harry Brown se je zdaj tako vživel v svoje delo, da ameriško filmsko podjetje ne dobiva nikakšnih pritožb na tem področju, ker imajo ljudje, ki v filmu nastopajo, takšna imena, avtomobilske in telefonske številke kakor nihče drug na svetu.

Kuhinjska sol — zdravilo za blaznost

Atene, marca.

Po dolgih raziskavanjih se je posrečilo profesorju Dontasu po petnajstih letih odkriti, da je navadna kuhinjska sol izvrstno zdravilo za manje, epilepsije in druge duševne bolezni. Prvi poskusi so dobro uspeli na psih. S pomočjo teh poskusov je mogel profesor Dontas ugotoviti, da so ipertončne ali ipotonijske injekcije natrijevega klorida (kuhinjske soli), vbrižgane v žilo dovodnico, pokazale kar presenetljive uspehe pri duševno bolnih.

Sam prepričan, da so te injekcije nenevarne, je profesor Dontas svetoval, da bi jih uporabljali tudi pri ljudeh. In leta 1938, so začeli postopno uporabljati to zdravilo v atenski umo-

Selma Lagerlöfova, slavna švedska pisateljica, je te dni v 81. letu svoje starosti umrla.

Iz nekdanjih finskih predelov, ki so po finko-ruskem miru pripadli Rusiji, se je večina Fincev izselila v staro domovino, kjer si bodo skušali begunci ustvariti nove domove in poiskati novo delo. Na gornji sliki vidimo, kako se finski begunci z družinami selijo na saneh v novo domovino.

V Ameriki...

Poroka v desetih minutah

„Na dovoljenje in poroko lahko kar počakate!“

Newyork, marca.

V severnoameriški državi Arizoni imajo nekatera mesta kaj privlačno vir dohodkov. Lepe tisočake na leto jim prinesejo eksprezne poroke, ki jih sklepajo v posameznih mestih kar na debelo.

Zgled za te poroke je dalo arizonsko mesto Yuma, ki leži blizu kalifornijske meje. Povod za to je dal pa novi kalifornijski zakon, da se morajo ženinini in neveste pred poroko dati zdravniško preiskati, potem pa tri dni počakati in šele potem se smejo poročiti. Zgledu mesta Yume so sledila tudi druga arizonska mesta, ki kar tekmujejo med seboj in si od tega obetujejo imeti lepe dohodke. Pred vsakim krajem, skozi katerega drži velika kontinentalna cesta, avtomobiliste opozarjajo velikanski, električno razsvetljeni lepaki z vabljivimi napismi, kakor na primer: »Poroka v desetih minutah!« Spodaj pa: »Na dovoljenje in poroko lahko kar počakate!«

Vzrok tega razcvita poročne »industrije« v Arizoni je pa ta, da so mladi kalifornijski pari, ki bi se radi poročili, na debelo začeli hoditi v Arizono. Pač zaradi novega kalifornijskega zakona. Zdaj na tisoče in tisoče mladih ljudi, ki se jim posebno mudi, neprestano prihajajo čez kalifornijsko mejo v Arizono, kjer se v desetih minutah lahko poročijo; če sta odšla zjutraj na pot, sta pri večerji mlada novopečena zakonca lahko že doma.

Prvo mesto, ki je izkoristilo novi kalifornijski zakon je, kakor že rečeno, Yuma. Sodnik mesta Yume je na vrata svoje pisarne obesil tablo z napisom: »Sodnik za sklepanje zakonov.« Spodaj pa: »Brezplačna pojasnila za poroke.« Stevilo poročnih dovoljenj je iz povprečno 50 na mesec poskočilo na 1200 in še več.

Lavorike mesta Yume pa drugim mestom niso dala miru. Mesto Salome je nalepilo pred mestom ogromen lepak z dva čevlja visokimi črkami in napisom: »Najcenejše in najhitrejša poroke na zahodu.« Mesto Wicken-

burg je pa napravilo pred vhomom v mesto deset čevljev veliko srce iz rdečih, belih in zelenih žarnic z napisom: »Poroke ob sleherni uri — ponoči in podnevi!« Različna druga mesta, kakor Tempee, Mesa, Quartzsite in Tucson pa oglašajo v dnevniki: »Poroke štiri in dvajset ur na dan.«

Celo za tiste parčke, ki se jim najbolj mudi in ki se pripeljejo v Arizono z letali, da ne bi zamudili nobene minute, so dobro poskrbeli. Na letališču mesta Phoenixa imajo kapelo samo za mlade parčke, ki potujejo čez kontinentalne zračne proge. Poroče se lahko medtem ko njihovo letalo polni z bencinom, in vsa ceremonija ne traja dalj ko 5 do 6 minut.

V kateri državi na svetu pišejo ljudje največ pisem?

London, marca.

Izmed vseh držav na svetu pišejo največ pisem angleški državljani. Statistika iz leta 1939. je namreč pokazala zelo zanimive zaključke; koliko pisem pride na leto na vsakega državljan v raznih državah.

Na Angleškem pride na vsakega državljan na leto 78 pisem, v Združenih državah 67 pisem, v Novi Ze-

landiji 61 pisem, v Švici 59 pisem, na Danskem 41 pisem, v Nemčiji samo 39 pisem, na Holandskem 32 pisem, v Belgiji 28 pisem, na Švedskem 26 pisem in v Italiji 23 pisem. Najmanj pisem so pisali romunski državljani, povprečno namreč pride na leto na vsakega Romuna samo osem pisem.

Beg

z ukradenim avtobusom

Esbjerg, marca.

Divja voznja z ukradenim avtobusom v bližini danskega mesta Esbjerga, bi kmalu terjala življenje dvanajstih, nič hudega ne slutečih popotnikov. Cela zgodba se je za zgodila takole:

Komaj dvajsetleten mladenič je prišel na zanimivo zamisel, kako bi lahko z zasebnimi avtobusi zaslužil nekaj denarja. Ukradel je avtobus s 25 sedeži in ga je pognal iz Esbjerga v neko manjše zahodno dansko mesto, kajpak polnega potnikov. Še preden mu je mogel kdo ubraniti, je pripeljal avtobus na stalno postajališče. Seveda se je takoj nabralo še nekaj ljudi, in mladenič jih je odpeljal po običajni progi. Na vsakem postajališču se je točno ustavljal, seveda je pa še prej skrbno pobral denar za vožnjo.

Policija je prišla premetenemu nepridipravu na sled šele, ko je vozil z avtobusom že drugo progo. Avtobus je bil poln ljudi, ko je privozila za njim policija. Kakor hitro je pa mladenič opazil, da so mu na sledu, je kar najbolj povečal hitrost in je v

Advertisement for ZIMO sterilized bedding. Text: 'Zahtevajte za Vaše Zimnice in tapcirano pohištvo ZIMO samo z zaščitno ploombo STERILIZIRANO'. Includes a logo and a picture of a bed.

divlj voznji brzel skozi vas in mesta. Nič hudega ne sluteči popotniki sploh niso vedeli kaj je njihovega voznika obsedlo. Na srečo je bila pa policija hitrejša, kakor mladi tat in ga je prav kmalu došla. Ko je pa nepridiprav videl, da

je izgubljen, je avtobus s tako silo zavril, da se je s popotniki vred prevrnil v občestni jarek, sam je pa še o pravem času skočil iz njega. Po čudežnem naključju so se vsi popotniki rešili brez posebnih poškodb, pogumnega tatu je pa policija odpeljala v svojem avtomobilu na varno!

ČUDNI LJUDJE • ČUDEN SVET

V južni Španiji na kaj nenavadan način snubcu povedo, da ni zaželen. Tam mora namreč mladenič, ki bi si rad izbral ženo, po narodnem običaju tri dni po vrsti prihajati v hišo na obisk. Prvi mora pa ob isti uri. Tretji mora »po pomotiv pustiti v hiši svojo sprehajalno palico. Če drugi dan pride nazaj in če ga puste v hišo, mora zelo vljudno prositi za svojo palico. Če mu jo dajo, in če ga sploh spuste v hišo, to pomeni, da ga dekle in starši radi sprejmejo in da jo zaželen mož in zet. Če pa ni zaželen, potem mu prihranijo trud, da bi ponavljal svoje obiske. To napravijo tako, da mu palico kratko in malo vržejo na cesto pred hišo.

Doslej so menili, da so te kleščice orožje, s katerim se strigalica brani sovražnikov. To pa baje na drži. Te kleščice opravljajo koristno nalogo, da pomagajo živalici pri razpenjanju kril. Kadar hoče strigalica leteti — in to se le redkokdaj zgodi — najprej dvigne svoj zadnji del, tako da kleščice pridejo ravno nad obe trdi, zelo majhni krili. Potlej te kleščice zgrabijo krila in jih drže razprte. Zadnji del spet lahko pade v prejšnji položaj, ker so krilca razprta. Vse te priprave so zelo natančne in morebiti je prav to vzrok, da to živalico skoraj nikoli ne vidimo letati.

hotel zadaviti. S tem prepreči dotok krvi v možgane in tako pacient čez nekaj časa omedli. Javanske zdravniške »kapacitete« zatrjujejo svojim evropskim tovarišem, da je ta način zelo prikladen za kratkotrajne operacije.

Nekoč je neki perzijski kralj dal bičati morje, ker se mu je zdelo, da mu je storjena škoda naprtil bog morja. Na podoben način tudi različni primitivni narodi, pa tudi Kitajci navadno kaznujejo svoje bogove, če jih ti ne uslišijo. V Kongu neko črnsko plemo bogu zabije žebel v trebuh, tako da se ob bolečinah spomni svoje nepokorščine. Pri nekaterih drugih črnskih plemenih pa bogove kratko in malo »odstavijo«, če jih nehoje uslišati. Če na Kitajskem dolgo časa traja suša, potem domača božanstva kratko in malo nesejo na sonce, da občutijo pekočo vročino na »lastni kožici«. Če kakšnemu kitajskemu kmetu lisica ali kuna odneseta kokoši, potem mož pogosto svojega domačega boga za kazen polije — z gnojnico.

Arheologi so po mnogih raziskovanjih starih izkopanin dognali, da naši starodavni predniki, predzgodovinski ljudje, niso razločevali dosti barv. Razločevali so samo črno, belo in rdečo barvo. Zato še danes opazimo, da v mnogih starih jezikih ne poznavo izrazov za modro in zeleno barvo.

Oče je črnc, mati pa Eskimka

Stockholm, marca.

Lars Normann, mladi švedski raziskovalec, je pred kratkim preživel pet mesecev na Grönlandiji. Tam je odkril človeka, sina kaj čudnih staršev. Njegov oče je namreč črnc, njegova mati pa Eskimka. Tu spet nazorno vidimo igro narave, ki je zvezala dva človeka popolnoma nasprotnih ras. Tega človeka Eskimi kličejo za Ananquo, raziskovalec ga je pa krstil za »Negrimac«. Je eden izmed najboljših lovcev na severne medvede. Njegov oče je bil sluga Roberta Pearyja, in je bil ameriški raziskovalec severnega tečaja okrog leta 1919.

»Negrimac« je podedoval postavo in lase po svojem očetu, izraz in barvo oči pa po svoji materi.

Peter — stotnijska riba

London, marca.

Neki podčastnik enega izmed angleških polkov, nastanjen v Dorsetu v južni Angliji, je na ribolovu ujel redko ribo-črnooko. Ko je prišel domov, je dal ribo v kopalno kad, kjer je riba še drugi dan veselo in zadovoljno plaval sem in tja.

Vsakokrat, kadar se kakšen vojak koplje, dajo za tisti čas ribo v posodo z vodo in jo potem spet spuste v kopalno kad. Ribo so vojaki krstili za Petra. Tudi poveljnik se zanima za Petra in večkrat pogleda, kako se počuti.

Ko so polk prestavili v neki drug kraj južne Angleške, so za Petra naročili sod iz kosira, tako da bo tudi odslej lahko pri »svojih« vojakih,

Selma Lagerlöf, slavna švedska pisateljica, je umrla

Stockholm, marca.

V Stockholmu, švedski prestolnici, je te dni v 81. letu svojega življenja umrla slavna švedska pisateljica Selma Lagerlöfova.

Selma Lagerlöfova se je rodila dne 20. novembra 1858. na posestvu Morbacka na Švedskem. Od leta 1885. do leta 1895. je bila učiteljica, leta 1891. se je pa s svojim romanom »Gösta Berling« proslavila po vsem svetu. Z leta 1909. je dobila Nobelovo nagrado, leta 1914. so jo pa izbrali za prvo žensko članico švedske akademije znanosti.

Njen prvi roman »Gösta Berling« je pomenil konec naturalizma na Švedskem. V svojih romanih se je Selma Lagerlöfova zmerom zavzemala za socialno šibkejšo, tako da so njena dela prežeta z ljubeznijo do bližnjih in do domovine. Njena dela so prevedli malone že v vse svetovne jezike.

Novela „Družinskega tednika“

Velikonočna večerja

FRANCOSKI NAPISAL ANDRÉ BIRABEAU

Čedni in dični Oliver se ponaša s tako imenovanim »svobodnim poklicem«; to se pravi: ne zasluži kdo ve koliko. Razen tega je oženjen, in vrhu vsega z ženkico, ki jo ljubi; to se pravi: dote ni imela. Skratka, ta parček si ne more privoščiti »skokov«. Priložnostni nakupi ju ne smejo mikati, in taksi si privoščita res samo tedaj, če natanko izračunata, da se jima takšna lahkomiselnost ne bo ob mesecu maščevala.

Zakaj Oliver in Martina nikakor ne sodita med tiste ljudi, ki plačilne roke kratko in malo prezro. Ob besedi »dolge« se jima kar lasje naježijo, in celo besedica »kredit« jima našene strah v kosti. In vendar Oliver in Martina nikakor nista malenkostna ali celo skopa. Še dolgo ne! Oba sta prav priklupna; pametna sta pač.

Oliverove dohodke sproti po načrtu in na moč skrbno razdelita. Toliko za gosposdinjstvo, toliko za obleke, toliko za najemnino, toliko za davek in tako po vrsti vse, kar je pač treba. Imata na primer tudi tako imenovano »čigaretno blagajno« in kajpak »blagajno za svilnate nogavice«. Celo za »nepričakovane izdatke« je v proračunu poskrbljeno. Na moč imeniten sistem, da ni kaj oporekati! Tehniško je urejen iz samih ovitkov, ki vanje razdelita zaslužene bankovce, in ki je Oliver nanje z velikimi črkami in z modrim pisalom po svoje zaznamoval vrsto in namen: »Za pohlepne gošpodarjace«, »Za stare dnice«, »Nimam

česa obleči... Zakaj tudi če si pаметen, imaš lahko bujno domišljijo.

Dejal sem že, da je Oliver zaljubljen v svojo ženo. Zato je tudi, ko mu je njegov »svobodni poklic« vrgel nekaj stotakov več, ponudil ženkici, da bi spravil ta prebitke v njen ovitek: »Nimam česa obleči.«

Toda Martina je stresla z glavico, se ugriznila v ustnice in njene svetle oči so se kar smejale.

»Nak... rada bi... sicer je pa to prava blaznost!...«

»Kar mraz me spreletava, Madame.«

»Veš, za veliko noč bi rada večerjala v restavrantu... V prav finem, gosposkem in blazno elegantnem...«

Oliver je s tem večjim razumevanjem prisluhnil Martininu načrtu, ker se je s tako mislijo tudi sam že dolgo poigraval. Enkrat samkrat slepilo velikega svetla! Pripelješ se v lepem najhmem avtu... Oh, ko so takšnji zdaj tako srečani... Potlej malomarna izbira miže in menuja, ki mora biti sestavljen iz samih zapletenih jedi in še bolj zapletenih imen... hladna natakar, ki se zdi, da se norčuje iz človeka... v vedrici z ledom steklenica šampanjca, njen vrat ovit z belim prtčevm... kakor dojenček v plenici... razsvetljena dvorana, razkošna množica gostov, kneževska napitnina... Jój, kako vabljivo... Enkrat samkrat le!

Oliver je koj za to. Martina ploška od radosti, in v slogi skleneta rojstvo novega ovitka z napisom »Velikonočni dinéc, kajpak dinéc, saj večerja je pre-

več vsakdanje. Samo zadeva ni nikakšna malenkost. To se pravi, večerja že, a vse drugo, kar je poleg in zraven! Martinino veselje, da bo večerjala v najimenitnejšem pariškem restavrantu, bo pač šele tedaj popolno, če bo tako oblečena, da je ne bo zatemnila eleganca drugih. Obleka bo morala biti globoko izrezana in iz »finega salona«. Drugače ne gre! In tudi Oliver mora biti brez pege; a kaj, ko je njegov smoking star ko zemlja! — Skratka, za »velikonočno blagajno« bo treba odrediti kar čedne denarce.

Coprav sta Oliver in Martina umela v varčevanju čudeže delati, čeprav sta oropala blagajno za »nepričakovane izdatke« skoraj do poslednjega beliča, čeprav nista imela v ovitek »Za stare dnice vtakniti niti prebite pare, in sta zanemarila ovitek »Poletni dopust« — ki jima je bil sicer zmerom tako zelo pr sreu — je vendar minila vsa dolga zima, preden je postal velikonočni sen živa resnica. Zima je dala zakončema mnogo veselja. Izbirala sta restavrant, posebno pa menu. Teh pogovorov je bilo dovolj za nešteto večerov. Martina je s posebno tehtnostjo vztrajala na »rakih à l'américaine«, Oliver je pa sanjal o »jančjem hrbtu barona de Pauillac«, o nečem, česar še živ dan ni jedel, le bral je v časniku, da so to jed servirali pri sprejemu v zunanjem ministrstvu. Kar se pa restavrantu samega tiče, sta omahovala dolge mesece med najbolj gosposkimi pariškimi lokali.

Toda medtem se je približala velika noč in ta je odločila: Oliver in Martina sta se zedinila za »Pavillon rose« na Avenue des Champs-Élysées.

Tako. To bi bilo. Blagajna za velikonočni obed je vidno hujšala. Martina je imela tako lepo obleko, kakor si jo lahko privoščiti samo kakšna gosposdična dvomljičeva slovesa, in Oli-

ver je tičal v smokingu, kakršnega bi mu še kakšen ameriški filmski magnat zavidal. In nocoj je bil ta veliki večer!

Oliver in Martina se nista za svojo lahkomiselnost niti minute kesala. Bilo je prekasno! Martina, sicer vlečena skromnost in preprostost, je stopila v dvorano z veliko bahačnostjo, in Oliver je zrl mimo vseh navzočih z nedopovedljivo nadutostjo.

Menu: »Barona de Pauillac« ni. Prvo razočaranje. Zato pa imajo »jastog à l'américaine«, tudi gnjat à la russe in pitane kapune v želeju... No, to še kar gre. Tedaj se je približal z nedopovedljivim, predrznim in bojevitim smehljajem hkrati plačilni natakar. Tudi to je bilo imenitno.

»Prinesli nam boste...« je začel Oliver s primerno nebrzičnostjo.

Tedaj je na obrazu plačilnega natakarja zdajci zamrl poklicni bojevitostki nasmešek:

»Ljubi Bog! Oliver... Kdo bi si mislil! Tolikšno veselje!... O, ti stara sablja!«

»Ooo!... Oliver je presenečen dvignil glavo...« Vacheux!

In obrnivši se k Martini, ji je radostno vznemirjen pojasnil:

»Veš, to je Vacheux, tisti, ki sem ti toliko o njem pripovedoval... O, stari Vacheux, kako sem vesel, da te spet vidim!«

Vacheux! Kajpak ga pozna. Martina ga pozna. Saj ta mož je vendar tisti, ki mu je Oliver na fronti rešil življenje, čeprav je bil sam v nevarnosti, da ga zadene sovražnikova krogla. I kajpak! To zgodbo je poznala natanko, da bi je bolj ne mogla. Zato je pomolila Vacheuxu prav z odkrito prisrčnostjo obe roki in z živim zanimanjem poslušala, kako sta ta dva stara bojevnikta obejala spomine in se znašala nad tistimi leti strahote, zlasti

pa nad tistimi, ki so vojno klanje zakrivili. Med pogovorom sta se od sumega veselja pošteno trepljala drug drugega po ramah.

»Kajajta,« je dejal Vacheux, »zdaj vama bom pa kar sam postregel.«

In odšel je za trenutek. Še zmerom vesela in dobre volje sta zrla okrog sebe. Tedaj sta pa zdajci opazila, da ju ljudje gledajo. Pa ne tako, kakor sta si želela... Vacheuxu je poklicni nasmešek že zdavnaj izgnil z obraza; veselo se jima je nasmihal in ju opazoval s prijateljskimi pogledi. Čez nekaj minut je že spet stal poleg njiju ves v ognju ob starih spominih.

»Hm... ali se še spomniš?... Strela... to so bili časi!...«

Trudil se je okrog njiju, ljubeznivo in prisrčno. Oliver in Martina sta se počutila kakor doma. Na moč lepo je, toda zato vendar nista bila prišla! In naj sta bila še tolikanj vesela, da sta našla Vacheuxa, sta vendar z nepopisno zavistjo zrla k sosedni mizi, kjer je natakar zviška zapisoval naročila nekega neskončno pustega para.

»In nikar se ne boja, prijatelja! Kot star znanec ne bom dovolil, da bi jedla španske zvarke! Nak, jastogov à l'américaine že ne, timbale Robespierre tudi ne, še manj pa suprême de volaille in omako in želejev iz kemijskih laboratorijev. Nič, pa že prav nič takšnega, da bi si želelec pokvarila! Sestavil vama bom majhen, izbran menu. Denimo: zelenjavno juho, lep zrezek z novim krompirjem, sir in sadje...«

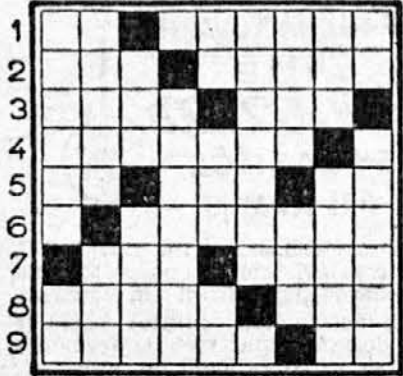
»Kaaž?« sta kar v en glas vzkliknili Oliver in Martina.

»No; vendar same zdrave in pametne jedi. Malo bodo dražje, zakaj pri nas so navadne stvari zmerom dražje... toda zadovoljna bosta in želodca vama bosta ostala zdrava, da bo veselje! Prava sreča, da sta mene dobila! Te večerje ne bosta nikoli pozabila!«

UGANKE?

KRIZANKA

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Pomen besed:

Vodoravno: 1. kratica za pripis kuhinjska potrebščina. 2. termin: slap. 3. angleški politik; reka na Kosovem. 4. raj. 5. ploskovna mera; veznik. 6. je tudi ljubezen. 7. zabava; gora v Švici. 8. luka grške prestolnice; čas; 9. junak srednjeveških romanskih viteških romanov.

Navpično: 1. brezno; veznik. 2. obrtnik; reka v zetski banovini. 3. veznik; jadranski veter. 4. oglj. 5. politična vez dveh evropskih prestolnic; ime mnogih slovenskih vasi; osebni zaimek. 6. gnojilo. 7. oboj; stena. 8. hrast; kužna bolezen. 9. kratica za pritisk 1 kg na 1 cm²; planina v Savinjskih Alpah.

ČAROBEN KVADRAT

1. a a a a d
2. e e i i i
3. i l l m n
4. n n n o o
5. r r s s t

Pomen besed vodoravno in navpično: 1. obrtnik, 2. turški politik, 3. časovni prislov, 4. elektroda, 5. kraj v Kotorskem zalivu.

DOPOLNILNICA

—uk —sad —ako —ara —na
—rad —sel —oka —pir —da —oč
—os —on —do —oba —pat —rana
—bar —on —rak —kopa —rak
—oče —tok —era —lok —lep —uka
—roba —roč —ter —to —ilo —sla

Vsaki besedi dodaj črko, da dobiš lep znan rek.

POSETNIKA

A. E. Maslin-Plut

Nin

Kaj je ta oseba?

VERIGA

- ti —
- te —
- ra —
- hi —
- ši —
- lo —

Končni zlog vsake besede je tudi prvi zlog druge besede.

ENACBA

$(a-b) + (c-d) + (e-f) + g = a$

a = gora v Julijskih Alpah
b = jutrnji svit
c = službeni oddih, počitek
d = nas rad pobode
e = jedilni pribor
f = del obraza
g = predlog
h = rečica na Gorenjskem

PREMIKALNICA

MESTNIK
ANEMONA
KLOKAN
ORINOCO
KOLESJE

Besede premikaj tako, da dobiš v treh navpičnih vrstah slovenskega zgodovinarja, ujedno in goro na Krasu.

Rešitve ugank iz prejšnje številke

REŠITEV KRIZANKA:

Vodoravno, po vrsti: 1. slovenija, 2. trata, irena, 3. re. ogon, kip, 4. lida, opat, 5. latene (La Tène), ural, 6. o. os. r. di. o. 7. gost, erivan, 8. iz. esti. ali, 9. jak. last, 10. arago, arija, 11. aragonija.

Rešitev stopnje: 1. g. 2. ga, 3. gad, 4. grad, 5. Draga, 6. Gradac

Rešitev posetnice: Krojaški vajenec.

Rešitev čarobnega lika: 1. por, 2. pasar, 3. Kosovel, 4. ravan, 5. Ren.

Rešitev enačbe: a = veda, b = da, c = lipa, d = pa, e = kakor, f = kor, g = noč, h = Velika noč.

REŠITEV VELIKONOČNE KRIZANKA:

Vodoravno po vrsti: 1. jugoslovan, bratislava, 2. adam, arena, ratar, etan, 3. sib, kras, ibar, igo, 4. enaj pad, kk, mul, plod, 5. neroden, sklada, morana, 6. sol, bariton, 7. pozim, etamina, slovaki, 8. otep, nor, va, uli, aras, u. zal, sloj, žiro, nkt, 10. oves, scine, ivana, igor, 11. rauocclnik, velika gora.

Janezkoov prvi zobek

Janezka, mojega malega — pardon, zdaj že 'velikega', saj meri celih 71 cm! — nečaka menda poznate. Predstavila sem vam ga bila pred nekaj meseci, ko je svojo mamo in svojega očeta, dedka in babico čisto nehote osrečil s prav preprostim dejanjem: rodil se je.

Če hočete živeti srečno, ne da bi vam bilo mar politike in vojne, potlej si omislite takšnega Janezka. Če hočete, da bodo vsi življenjski problemi na mah izginili ob perečem vprašanju, ali naj bo prevleka na otroškem vozičku rožnata ali sinja, kupite si Janezka. In če hočete, da bodo moževi prijatelji blagovoli srečnega očeta zaradi 'princa' in da vas bodo vaše prijateljice namesto za novo obleko, zavidale za 'taksnega fanta', si kar najhitreje naročite Janezka.

Neverjetno, kakšne diplomatske sposobnosti ima takšno drobno bitje. Pomislite, kakšna lokalna domača vojna se lahko razvije, če je juha preslana ali zrezek pretvrd.

»Ze spet presoljeno,« se gospodovčno razhudi hišni gospod in zapovednik.

»Toliko dela sem imela,« se hiti opravičevati mlada mati. »Perilo, kuho, no, in še fantička.«

»Vseeno bi lahko nekoliko bolj pazila na lonce,« se ne da omehčati mož.

»Kajpak, tebi bi bilo vseeno, če bi se otrok zadušil od joka!«

»Bolje ga znam pestovati kakor ti! Pri meni je zmerom tiho!«

»No, potem je pa najboljša, da ga kar ti ves dan pestuješ!«

»Strupena znaša biti...«

»In ti? Kakšen si pa ti? Hudoben! Nobenega razumevanja nimaš za moje delo. Ti svoje opraviš, pa si sam svoj gospod, jaz moram pa tako rekoč dan in noč garati!« Ze ji gre skoraj na jok.

Iz kuharice sredi kuhinje se pa oglasi tedaj vse razumevalno glasek v vsem razumljivi govoric:

»Aaaa... Eee... gh... gh... eeeeeeee.«

»Oh, ljubček, zate se pa nihče ne zmeni!« se razneži mama in ga ljubkuječe dvigne v naročje.

»Poglej ga, kakšen fant je! In že ga pomoli očetu pod nos, da kaj hitro pozabi na pretvrd zrezek ali pa preslano juho.«

»Da bi ti videl druge v dežjem domu! Nobeden ni takšen kakor naš, tako lepo zaht in tako brihten. Naš je čisto tiho, kadar ga tehtajo, kakor da bi vedel, za kaj gre. Drugi se pa deró na vse kriplje...«

»To ima najbrže po meni,« modro pripomni oče in hili zajemati juho, ki je bila še pred nekaj minutami preslana.

»Pa povejte, ali ni diplomat ta naš Janez?«

Kot spodobna teta ga večkrat obiščem, da se pozanimam za njegovo počutje. Prav za veliko noč nam je poskerbel za presenečenje, kaj pravim presenečenje, za senzacija!

Pozvonim, da bi voščila vesele praznike. Takoj ob prihodu opazim, da je ozračje napeto, kakor nasičeno z elektriko.

»No, kaj je novega?« me vpraša Janezkova babica.

»Sestanek na Brennerju, odstop francoske vlade...« hitim naštevati.

»Kaj pravite k temu?«

Gledajo me začudeno, kakor da ne bi še ničesar slišali. »No, da... hm...« se naposled oglasi ded in poščegeta Janezka pod vratom, »kaj je pa to takšnega?«

»In Haceta so ujeli...« izigram poslednjo kvarto — kajti vem, da starejše ljudi lokalne novice najbolj zanimajo — toda tudi to pot ne užgem.

Izreden model poletnega slamnika iz naravno barvane slame. Podoben je starinskemu senčniku. Sicer je pa zelo prikupen, brez oglavja, precej široki kraji pa mečejo prijetno senco na obraz. Okrasje — cvetlice in pentlja — so iz sinje barve.

»Saj je bil že čas,« se odreže babica in spet ljubeče pogleda malčka.

»Ali nič ne bereta časopisov?« se naposled ožumračim.

»Nismo utegnili...« vzdihne ded.

»Imeli smo dela čez glavo.«

»Kaj se je pa zgodilo?« vprašam presenečeno, skušajoč razbiti skrivnostni obroč, ki se vanj uklepa.

»Ali še ne veš? Janezek je dobil zobek!« plane naposled iz babice.

»In jaz sem ga prvi zagledal!« se postavi dedek. »Ravno, ko je odprl ustka, da bi vlek iz stekleničice, sem ga zagledal. Kakor majhen, bel riček je... No, pridi sem, pogledaj!«

»Nikar mu ne verjemi,« ga prehitita babica. »Jaz sem ga prva zagledala, kar zaslutila sem ga! Kakor hitro je prišel gristi dudko, sem rekla: 'Ni več daleč, pa bo prvi zobek.'«

»Nič je ne poslušaj, sem stopi in pogledaj, kako hecen zobek ima... No, Janezek, ščéčé... no, odprti ustka... daj no, pridkan bodi... no, le pokaži zobek tetki... boššššš...«

Janezek ni pa čisto nič njegovega mnenja, da bi bilo potrebno tetki pokazati zobek. Morda bi se mi posmejati ali pa priredil brezplačni koncert, samo zobka noče pokazati. Zaveda se svoje važnosti v tej hiši.

»No, le daj, miška moja...« pomaga babica, in mu skuša odpreti ustka. Janezek pa ne, in ne. Najprej se našabi, potlej poslini, naposled se pa nakremži in prav ko mu hoče babičin palec po vsej sili prodreti v ustka, intonira:

»Uveeeeee... uveeeeee...« visoko in brezobzirno kakor znajo samo fantički njegovih mesecev.

»Da, naš Janez je včasih tudi diktator!«

Saška

Naša kuhinja

KAJ BO TA TEDEN NA MIZI?

Jedilnik za skromnejše razmere

Četrtek: Ješprenj s kranjsko klobaso. Zvečer: Krompirjeva solata.

Petek: Kisla repa, ajdovi žganci. Zvečer: Mlečen zdrob.

Sobota: Goveja juha z rezanci, govedina, ohrovt, krompir v kosih. Zvečer: Pražence, kompot.

Nedelja: Golaževa juha, pražen riž, ocvrta safalade, solata. Zvečer: Kruh z maslom, kava.

Ponedeljek: Pljučka s krompirjem. Zvečer: Čušpljeva kaša.

Torek: Goveja juha z zdrobovimi cmoki, polpeti, krompir v kosih, pesa. Zvečer: Govedina od opoldne v solati, kava.

Sreda: Prežganka z jajcem, marmeladna omaka, krompirjevi svaljki. Zvečer: Golaž.

Jedilnik za premožnejše

Četrtek: Goveja juha z vraničnimi cmoki, krompir v kosih, dušeno zelje, prepečena govedina. Zvečer: Goveji gobec v solati¹, čaj.

Petek: Kisla juha s prepečenimi kruhovimi rezinami, močnati narastek z marmelado, kompot. Zvečer: Piškotna omeleta², čaj.

Sobota: Kruhova juha, ocvrta jetra, krompirjeva solata, sirovi štruklji. Zvečer: Pašteta iz telečjih jeter³, kuhana ohrovtova solata.

Nedelja: Goveja juha z vlivanci, telečje zarezance v smetani s sardelami⁴, zdrobovi cmoki, mešana solata. Zvečer: Pomladanska mazanka⁵, pečivo, čaj.

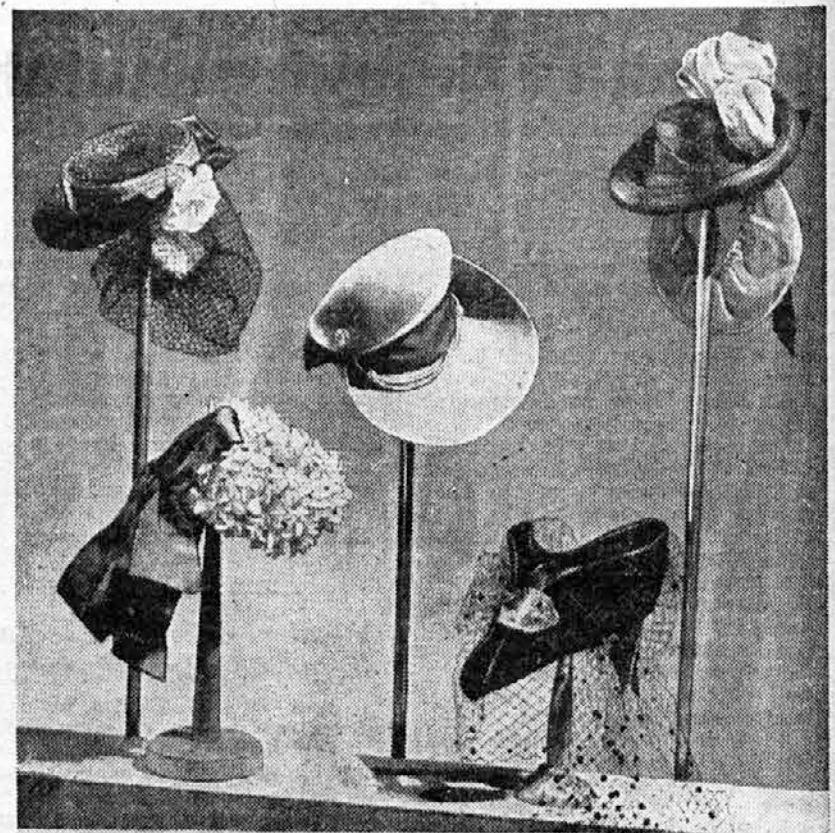
Ponedeljek: Zelenjavna juha, rižota, solata. Zvečer: Ocvrta safalade, krompirjev pire, solata.

Torek: Krompirjeva juha, goveji zrezki v omaki, pražen krompir, kuhana zeljnata solata. Zvečer: Vampi s parmskim sirom.

Sreda: Golaževa juha, možganske klobasice, krompirjeva solata. Zvečer: Ocvrt priželje, krompirjevi kiteljčki, solata.

Pojasnila:

¹ Goveji gobec v solati: Goveji gobec skuhanje v slani vodi, ki ste ji do-

Letošnja izbira spomladanskih klobukov je izredno velika. Lahko pa rečemo, da ima večina spomladanskih klobukov neko skupno noto: vsi so bogato okrašeni s cvetlicami, trakovi in pajčolani in skoraj sleherni izmed njih ima zadaj »privesek«, ki maha po tilniku. Izjema izmed petih klobučkov, ki jih vidite na naši sliki, je srednji, bolj podoben čepici kakor klobučku. Letošnja pomlad bomo videle veliko takšnih in podobnih klobukov, sivih in koralnordečih, črnih in medenorjavih, travnatozelenih in rdečih ko paradiznik.

dali čebule, korenja, peteršilja, zelene, materine dušice in lovorjev listič. Gobe naj se v tej vodi shladi, potem jo pa odlijte, gobe dobro obrišite, ostrgajte vse črno z njega, zrežite ga na rezine, začinite s soljo, poprom, oljem in kisom. Lahko mu dodate še trdo kuhana jajčka in nekaj sardelice.

² Piškotna omeleta: Umešaj 4 rumenjake, 4 žlice sladkorja, 4 žlice pšenične moke, malo nastrganih limonovih olupkov in ščepec soli. Naposled primešaj še sneg štirih beljakov. Potem vlij polovico testa na veliko ponev, kjer delaš omele in ki si v njej poprej stopila nekoliko presnega masla. Testo potlej na obeh straneh rumeno zapec. Pečeno položi na plitev krožnik in omele namaži s kakršno koli mezgo. Prav tako opeči tudi drugo polovico testa. Položi jo na pomazano polovico in povrh potresi s sladkorjem, pomešanim z vanilijo. Omeleta zadostuje za štiri osebe. Če ima večjo družino, napravi dve, vendar lahko vzameš manj jajc in presnega masla.

Na mizo jo daj še toplo. Posebno se pričeže z mrzlim kompotom.

³ Pašteta iz telečjih jeter: Nastrgaj četrt kile telečjih jeter. V kozici pa razbeli 14 dkg sesekljane slanine, dodaj tudi prav na drobno zrezane čebule in jetra ter nekaj časa pokrito duši. Potem zalij jetra z juho, dodaj nekoliko soli, popra, sesekljanih limonovih olupkov in 2 žlici žemelnih droblin. Majhne modelčke obloži z maslenim ali khrkim testom in jih skoraj do vrha napolni s pripravljenimi jetri, poškropi po možnosti z vinom. Na vsako pašteto položi košček slani-

ne in pokrij s testom; pašteto speci in daj še gorko na mizo.

⁴ Zarezance v smetani s sardelami: Odstrani od telečjih zarezance meso do srede kosti, potolci ga s kladičkom, daj zarezancem lepo okroglo obliko, nasoli jih in speci. Na mast, v kateri so se pekle zarezance, stresi žlico moke, zalij prežganje s kozarcem juhe. Dodaj še dve žlici smetane, žličko kisa in 3 zrezane, poprej namočene sardele. To omako dobro prevri in jo daj na mizo z zarezancami.

⁵ Pomladanska mazanka: 10 dkg presnega masla mešajte, da se speni, dodajte zelenega sesekljane peteršilja in drobno zrezanega drobnjaka, nekaj kapljic limonovega soka, surov rumenjaki, zrezane kapre in z maslom stlačeno sardelo. Dobro zmešajte in namažite na opečene kruhke ali žemeljne rezine. Takšne rezine se posebno pričežejo za mrzlo večerjo. Primerna je tudi za izlete. Kadar imate pa goste, to mazanko uporabite za sendviče.

Rumenjački: 10 dek najdrobnejše koruzne moke, 5 dek bele moke, 5 dek svežega presnega masla, dve jajci, osminko litra mleka, 10 dek sladkorne sipe in pol pecilnega praška dobro umešajte, raztegnite na namazan pekač in pečite dobre pol ure. Ko je pečeno, zrežite v drobne, enako velike rezine, ki jih dobro posujte s sladkorno moko.

Kakšna naj bo naša kopalnica

Kopalnica, ki so si jo v prejšnjih letih privoščili lahko samo bogati ljudje, je postala danes najpotrebnejši prostor še tako majhnega stanovanja. Danes spada, posebno po mestih, kopalnica k vsakemu stanovanju, prav tako kakor kuhinja. Toda mnogi ne znajo izkoristiti kopalnice tako, kakor bi jo morali; nekateri jo uporabljajo celo za shrambo vseh mogočih ropotij.

Kopalnica ni ropotarnica, zato mora biti urejena tako, da kar najbolj ustreza svojemu namenu. Kopalnica mora biti svetla, čista in zračna. V njej morajo biti samo tisti predmeti, ki so potrebni za nego in udobnost telesa.

Nad umivalnikom mora biti vsekakor pritrjeno zrcalo brez okvirja, pod njim naj bo pa stekleni podstavek. Da poenostavimo umivanje in še prav posebno britje, bomo na steno nad umivalnikom pritrčili električno svetilko. Če so v kopalnici kamnitna tla, moramo po tleh pred kadjo in pred umivalnikom pogniti preprogo iz gumija, iz plutovine, iz ličja ali lesa. Če smo se odločili za leseno preprogo in če smo le količkar spretni, jo bomo sami naredili iz nekaj latev iz trdega lesa in z nekaj vijaki.

Maša, belo pobarvana omarica, ki jo obesimo poleg umivalnika, nam bo služila za shrambo kozarcev, zobnih ščetk, mila in drugih podobnih malenkosti. Za sušenje brisač in rjuh pritrđimo na steno leseno palico, kar je zelo

Monogrami — entel — ažur
gumbnice — gumbi — plise
fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

LJUBLJANA, Frančiškanska ulica
nasproti Uniona

Vezenje perila, predtisk ženskih
ročnih del

Vsak večer

CIMEAN

važno, da se mokre brisače posuše na zraku in se hkrati tudi prezračijo. Če pa imate v kopalnici radiator centralne kurjave, lahko nadenj pritrđite pravo za sušenje, obstoječe iz nekaj palic. Če jo še prevlečemo z linolejem ali s stekleno ploščo, jo lahko uporabimo tudi za podstavek, ki nam bo dobrodošel pri česanju ali britju.

Če je kopalnica precej prostorna, lahko postavimo vanjo zložljivi stol, ki ga bomo uporabljali pri negi nog. V takšnem stolu lahko shranimo tudi čistilni pribor. Če je v kopalnici še kaj prostora, lahko vanjo postavimo omarico, v kateri spravljamo umazano perilo. Za takšno omaro lahko uporabimo kakšen star umivalnik, ki smo ga lepo prebarvali.

Vse te stvari, in v velikih kopalnicah morda še priprave za telovadce, spadajo v kopalnico. Vse druge stvari in vso navlako moramo iz kopalnice odstraniti, ker to moti uporabo in namen kopalnice.

Lepotičenje po zabavi

Sleherna dama si na moč prizadeva za svojo zunanost preden gre na kakšno zabavo, v gledališče ali v družbo sploh. Vso svojo spretnost in umetnost položi v to, da bi se čim bolj nalepotila. Res je velike važnosti, kakšna se ženska pojavi v družbi. Nič manj pa ni važno, kakšna je dama drugi dan, ko vstane. Na pogled mora biti prav tako sveža in lepa, pa čeprav je samo nekaj ur spala, in se prebudi brez sledov utrujenosti, glavobola in brez črnih kolobarjev pod očmi. Bistrih oči in lahkih nog mora začeti nov dan.

Priznali boste, da to ni tako lahko doseči. Pred vsem je treba takoj, ko pridete domov, leči v precej vročo kopalnico, nazadnje pa se splakniti z mrzlo prho. Seveda to učinkuje skoraj tako, kakor če bi prišli z dežja pod kap. Vedeti pa morate, da kopanje pred odhodom na zabavo utruja, čute polni in telo omrtvi, poleg tega je pa nevarno, da se zunaj prehladite. Topla kopalnica po neprespani noči je najboljši domor za preužnjene mišice in prenepele živce.

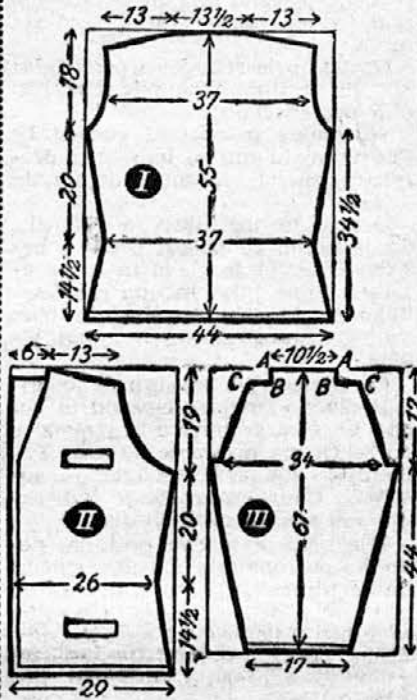
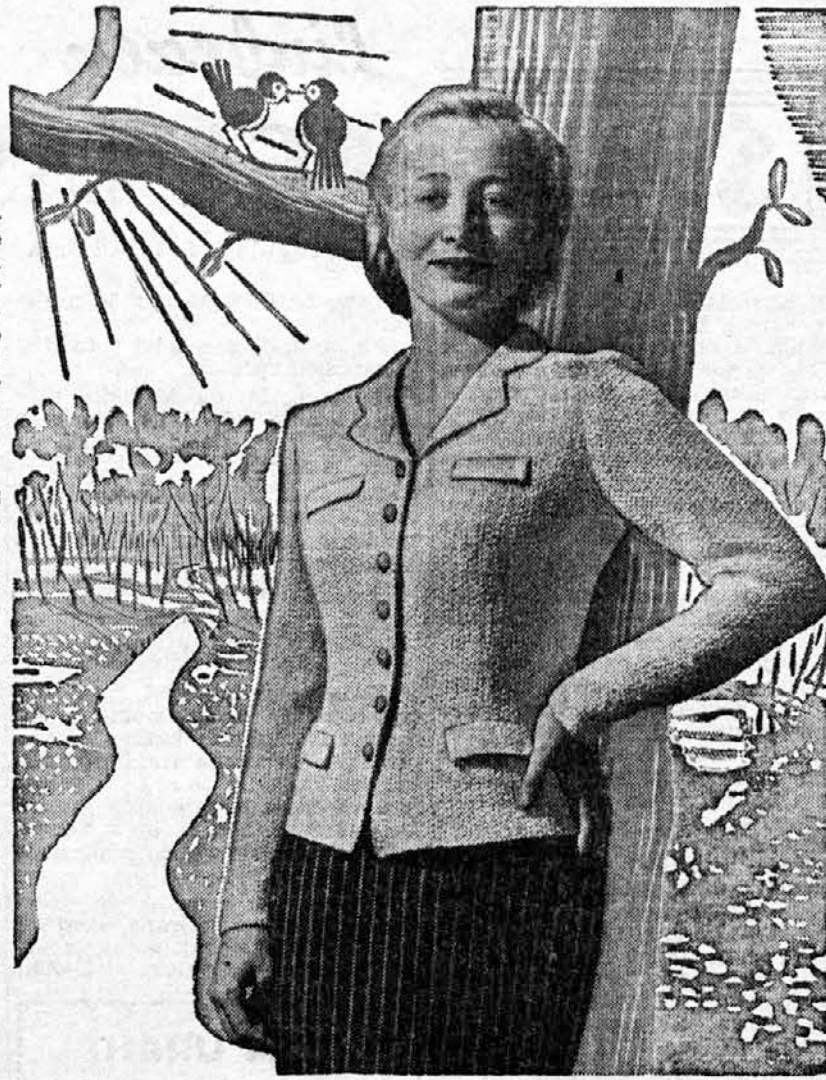
Po kopeli si natrite prste na nogah s kakšno dobro, hranljivo kremo, posebno če ste plesali. Dandanes so dame žal še zmerom tako neprevidne, da si rajši kupijo nekoliko premajhne čevlje, kakor nekoliko večje in potlej čudno, da po plesu doma kar pač ni v posteljo od utrujenosti. Pa tudi če nimate ozkih čevljev, že ples sam dovolj utruja vaše noge. Če jih nekoliko masirate, bodo vaše noge

Moderna pomladanska jopica

Za tole praktično spomladansko jopico potrebujete 400 gramov kakšne finejše, tanjše volne, sedem manjših prevlečnih gumbov, za pletenje pa pletilki št. 2 in pol in pletilki št. 3 in pol.

Vzorček je izredno preprost, tako imenovan biserni vzoreček: 1. vrsta: ena levo, druga desno. 2. vrsta: desna nad desno petljo, leva nad levo. 3. vrsta: leva nad desno petljo in desna nad levo. 4. vrsta: kakor druga. Vzorec se ponavlja.

Za hrbet nasnujete na pletilki št. 2 in pol 120 petelj in osem vrst visoko pletite same desne, na lice in narobe. Potlej pletite s pletilkami št. 3 in pol v bisernem vzorčku. Začetek v prvi vrsti snemite na vsaki strani po eno petljo in nadaljujete v vsaki šesti vrsti, dokler vam na pletilki ne ostane približno 100 petelj. Hrbet je takrat visok približno 14 in pol centimetra. Dalje na vsakih osem vrst dodajate po eno petljo na vsaki strani, dokler nimate na pletilkah spet 120 petelj. Ko je hrbet širok 34 in pol centimetra začnete snemati za rokavni odprtini. Na vsaki strani snemite po 6 petelj, potlej po dve petlji tako dolgo, dokler vam ne ostane na ple-

dalje dodajate na vsakih osem vrst po eno petljo, dokler nimate na pletilki še 78 petelj.

Ko je del visok 34 in pol centimetra, začnete snemati za rokavni odprtini. Najprej snemite dvakrat po 6 petelj v vsaki vrsti, potlej dvakrat po tri petlje in po dve petlji v naslednjih dveh vrsticah. Dalje snemajte v vsaki drugi vrsti po eno petljo, dokler nimate na pletilki še 32 petelj; vstete niso petlje za reverje.

Za reverje začnete dodajati prav takrat kakor snemati za rokavni odprtini. Dodajati morate pa za osmimi prvimi petljami, določenimi za progno, na katero boste prišli gumba. Rever naj bo prav tako pleten iz samih desnih petelj. Dodajate pa v vsaki osmi vrsti po eno petljo. Ko je rokavna odprtina visoka 19 cm, snemite vse petlje reverja hkrati, petlje ramen pa trikrat.

Desna polovica prednjega dela je prav takšna ko leva. Na progi samih desnih petelj morate napraviti gumbnico. Prva gumbnica je v višini 36 vrst, ostale so pa druga od druge oddaljene po 15 pletilk.

Za rokava nasnujete na pletilki št. 2 in pol 50 petelj in pletete najprej 8 pletilk samih desnih. Potlej nadaljujete s pletilkami št. 3 in pol biserni vzoreček. V sedmi vrsti začnete dodajati na vsaki strani po eno petljo, in dodajate v vsaki šesti vrsti, dokler ne boste imeli na pletilkah 56 petelj. Dalje dodajate po eno petljo na vsakih osem vrst, dokler nimate na pletilkah 82 petelj. Ko je rokav visok 44 cm, snemite v začetku in na koncu pletilke po 6 petelj, dalje pa po eno petljo na vsake štiri vrstice, dokler ni

na pletilkah samo še 54 petelj. Snemajte še dalje po eno petljo v začetku vsake vrstice, dokler vam ne ostane na pletilki 46 petelj, potlej pa snemite v dveh naslednjih vrsticah po 9 petelj. Srednjih 28 petelj pletete še 3 in pol centimetra visoko in snemite vse hkrati.

S pletilkami št. 2 in pol nasnujete 12 petelj in pletete 44 cm. Iz tega kosa dajte prevleči lesene gumba za jopico. Za ponarejene žepke napletite štiri krpice s pletilkami št. 2 in pol, in sicer iz samih desnih petelj. Nasnujete po 30 petelj in pletete po 15 vrst visoko. Prišijte jih prav narahlo na jopico v primernih razdaljah.

Naposled vse dele položite med vlažne pole papirja in jih tako pustite nekaj časa, da se navlažijo.

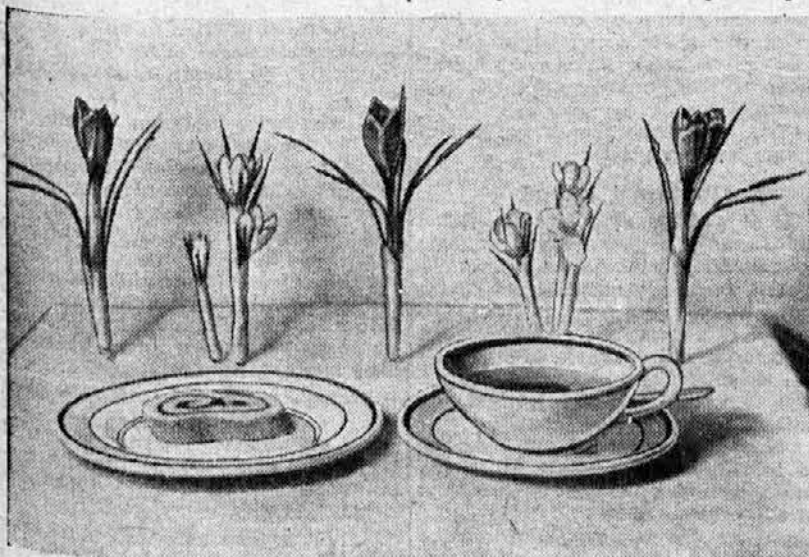
Petlje, ki ste jih pustili na zadnjem delu za ovratnik, nasnujete na pletilke. Dodajte jim tudi nekaj petelj z reverja, kolikor se vam bo pač zdelo pravilno, da boste dobili približno takšen ovratnik, kakršnega vidite na sliki. Ovratnik pletite po istem vzorcu, kakor so pleteni reverji. Preden vsijete rokava, sešijte tista dva dela, ki sta na diagramu zaznamovana z A in C. Ko je jopica že popolnoma sešita, ramena se nekoliko podložite s trdim trakom. Naposled, ko ste že vse drugič polikali, prišijte še gumba.

Jopica je sicer preprosta, toda če boste zanj izbrali primerno barvo in fino volno, bo izredno elegantna. Če jo za spomladanske sprehode okrasite s šopkom cvetic in pisano pahovko za vratom, boste imeli zelo praktično oblačilo. Za hladnejše dni se pa prilje, če jo oblečete pod spomladanski plašč ali kostim.

Praktični nasveti

Preden daste juho na mizo, je priporočljivo, da vanjo nastrgate nekoliko surovega korenja in prav malo selenine korenine. Juha tako ni samo bolj okusna, temveč ima tudi dosti več vitaminov.

Okrasite svoje mize s spomladanskimi cveticami! Na belo pogrjnjeni mizi izredno pozivijo hišo. Pritrjene so na bučkah in tako se zde, ko da bi rasle iz mize. Bucike so vtaknjene v nekoliko močnejšo lepenko, ki jo dajte pod prt. Bucike bodo pogledale skozenj in nanje natakните sveže spomladanske cvetlice. Tako vsaj delajo spomladni na Danskem. Naše bralke bodo pa najbrže cvetlice rajši zbrale v vaze in jih postavile na mizo.

tilkah kakšnih 98 petelj. Ko bosta rokavni odprtini visoki 18 cm, začnete snemati za ramena, in sicer tako, da snemate v prvi vrsti 10 petelj, v začetku naslednjih štirih vrst pa snemite po 11 petelj; ostale petlje pa snemite hkrati.

Za levo prednjo polovico nasnujete na pletilki št. 2 in pol 78 petelj, in pletete osem vrst samih desnih. Potlej predenite na pletilki št. 3 in pol in pletite v bisernem vzorčku. Prvih osem petelj pletite vseskozi desno, da boste na to progno prišli gumba. Ta stran ostane ravna, na drugi strani pa v prvi vrsti snemite eno petljo, dalje pa na vsakih šest vrst, dokler jih na pletilki ne ostane še 62, to je približno 14 in pol centimetrov visoko. Od pasu

drugi dan popolnoma spočite in lahke. In že to veliko pripomore, da se ne boste zdeli na pogled tako utrujeni.

Ne zanemarite pa tudi običajne nege zob in ust, ker je to bolj potrebno kakor druge večere. Dodobra si umijte zobe in usta izplaknite z ustno vodo. Tako drugi dan ne boste imeli v ustih neprijetnega okusa po zaužitih dobrotah.

Sminko si previdno in temeljito izmijete z dobrim milom ali pa mandljevim mlekom. Potlej pa lice natrite s hranljivo kremo. Nikar pa ne pu-

stite sminke na licu čez noč, ker bo vaša polt drugo jutro kar rumenkasta in izpita in imela bo veliko majhnih, drobnih gubic. Znojnice se vam bodo pa neverjetno razširile.

Posebno važno je, da sminko odstranite tudi z oči in trepalnic in po možnosti oči izmijete s kamelicami ali kakšno specialno tekočino, ki jo dobite v drogeriji. Tako polt okrog oči ne bo postala črna, oči pa ne bodo rdeče in podplute.

Okno vaše sobe naj bo, če le mogoče, na stečaj odprto, da vso noč vdihavate svež zrak. Pijūca se tako dodobra razširijo in iznebe slabega zraka in dima, ki so ga morale vso noč vdihavati. Dobro je tudi, da pred spanjem, če je bila vaša večerja obilna in če ste pili alkoholne pijače, izpijete en do dva kozarca slatine. To bo uredilo vašo prebavo.

Bolje je tudi, da po prečuti noči ne spite na veliki blazini, pač pa na kakšni manjši, tako da bo vaša glava ležala v isti vodoravni višini kakor ostalo telo. Vse zaponke in glavnice iz las odstranite in si lase zavežite s tanko svilen mrežo.

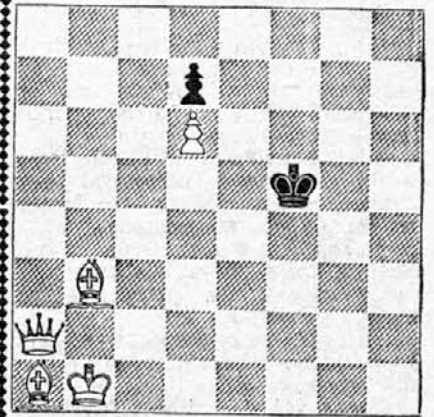
Pred zabavo je dobro, če si lice masirate in se osvežite z lepотно masko. Toda po večini vzamejo toliko časa druge priprave, da za masažo pred zabavo ne preostane dovolj časa. Morebiti vam bo pa še bolj koristilo, če se boste masirali po zabavi. Posebno dobro vam bo dela kakšna dobra lepotna maska. To bo izbrisalo še poslednje znake utrujenosti z lic žene, ki je dočkala sončni vzhod ob zvokih plesnega orkestra in preplesala kakšnih deset kilometrov po plesni dvorani.

Poravnajte naročnino!

ŠAH

Problem št. 23

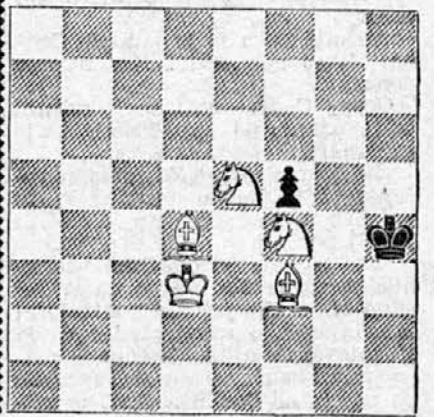
Sestavil H. F. L. Meyer (1894)

Mat v 3 potezah (B 79)

Problem št. 24

Sestavil K. Pater (1899)

Mat v 3 potezah (B 82)

Klasična kratka partija

Dunajska igra (Ostende 1906)

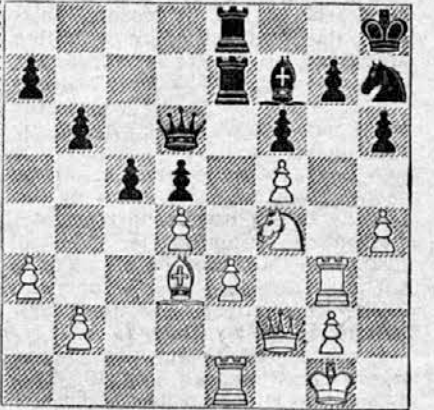
Beli:	Crni:
Mieses	Cigorin
1. e4	e5
2. Sc3	Sc6
3. Lc4	Lc5
4. Dg4	Df6
5. Sd5	Dxf2 šah
6. Kd1	Kf8
7. Sh3	Dd4
8. d3	d6
9. Dh4	Lxh3
10. Dxh3	Sa5?
11. Tf1	Sxc4
12. Dd7	f6
13. Sxf6	Crni se vda,

ker bi moral damo žrtvovati.

Šahovska kombinacija

Pozicija iz partije

Marshall-Kuspehik (Čikago 1926)

24. Tg3xg7!! in dobi! Če 24. ... Kxg7, sledi 25. Dg3 šah, nato šah s konjem — in beli dobi damo.

Partija je potekla takole:

24. ... Dd8, 25. Tg3 cxd, 26. Sg6 šah Lxg6, 27. f xg Txe3, 28. Txe3 dxe, 29. g7 šah Kg8, 30. Df5 in črni se je vdal.

Rešitev problema št. 21

1. Dc1-b2	Kd3-c4
2. Tg7-g2	Kc4-d3
3. Db2-d4 mat.	
1. ...	Kd3xe3
2. Tg7-g3 šah	Ke3-f4
3. Db2-e5 mat.	
1. ...	Kd3-e4
2. Db2-e2!	Ke4-f5
3. De2-f3 mat.	

Rešitev problema št. 22

1. Lc3-d2!	Kd3xd2
2. Lg4-f5!	Kd2-e3
3. Df6-h4	kar koli
4. Dh4-f2 (e1) mat.	
2. ...	Kd2-c1
3. Df6-a1 šah	Kc1-d2
4. Da1-e1 mat.	
2. ...	c5-c4
3. Df6-b2 šah	kar koll
4. Lf5-g4 ali Db2-f2 mat.	
1. ...	Kd3-c4
2. Lg4-e2 šah	Kc4-d5
3. Ld2-e3	kar koll
4. Df6-e6 ali Le2-f3 mat.	
2. ...	Ke4-b3
3. Df6-a1	kar koll
4. Da1-a2 ali Le2-d1 mat.	

(Na Kd3-e4 sledi 2. Df6-d6 itd.)

Kako ublažite zobobol?

Morda stanujete na deželi in imate daleč do zobozdravnika. Kaj boste storili, kadar bodo vašega otroka boleli zobje? Vsaka mati lahko svojemu otroku, pa tudi sama sebi s preprostim domačim zdravilom ublaži zobobol.

Darmol dobite v vsaki lekarni!

bol. Za to zdravilo potrebuje samo vino in pest bršljanovih vejic. Zdravilo pa pripravite takole:

Skuhajte pol litra vina in ko vre, vsujete vanj pest bršljanovih vejic. To kuhajte deset minut, potem vsujete v tekočino še ščepec navadne kuhinjske soli. Pustite, da se tekočina nekoliko ohladi, potem jo grgajte in jo držite nekaj minut na razbolelem zobu, pa bo bolečina pojenjala.

To zdravilo lahko shranite v dobro zaprti steklenici več mesecev.

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku«!

26. nadaljevanje

»Raztrgala sem ga!« je vzklila Orana, že pri koncu svojih moči. »Ali je to tako čudno, če sem se nenadno odločila, da bom sama odpotovala k vama? Vidva me pa odpavata in izprašujeta kakor kakšen preiskovalni sodnik. Ali je potem čudno, če že ne vem več, kaj govorim?« Pričela je krčevito ihteti.

»Hm, hm.« je v zadregi vzdihnil gospod Le Cadreron, »zdaj naju bo prepričala, da sva divjaka! Kaj se je zgodilo med teboj in tvojim možem?« jo je strogo vprašal.

»Nič! Prav nič! Povedala sem vama vse. Samo... odpotovala je v Ženevo, in jaz sem si tako želela, da bi odpotovala skupaj... Tako rada bi videla Švico... Druga nič. Najprej mi je dejal, da bova odpotovala skupaj... potem je pa menda pozabil na to!«

»In zakaj ne odpotuješ za njim?« je začudeno vprašala gospa Le Cadreronova.

»Sama veš, da zahteva francoski zakon, da živi žena tam, kjer živi njen mož. Izkoristi ta zakon, pri moji veri!« je spodbujajoče vzklila gospod Le Cadreron, upajoč, da bo s temi besedami vendarle pričaral smehljaj na žalostni hčerini obraz.

»Zakaj? Zakaj?« je zahtevala Orana. »Lepo vprašanje! Ker nimam denarja!«

Gospa Cadreronovi se je odvalil težak kamen od srca. Pričela se je smehljati.

»Zdaj smo vkup! Za mladoporočenko je denarno vprašanje res kočljiva zadeva, posebno če mož ni dovolj pozoren...«

»Da, to je!« je olajšano vzklila žena, vesela, da je našla rešilno bilko. »To je tisto ponižujoče! Menda bi bilo zame predrago, da bi potovala z njim... Njemu je plačal vozni listek njegov šef. Jaz sem pa ostala na cedilu...« Spet je pričela tiho ihteti.

Saj sem ti vendar predvčerajšnjim poslal ček. Ali si ga vnovčila?« je v skrbeh vprašal gospod Le Cadreron.

»Ček? Oh, saj res!«

»Kje ga pa imaš?«

»Tu, v torbici!«

»Zakaj ga pa nisi dala svojemu možu?« je začudeno vprašal oče.

»Zakaj?« je Orana ponovila kakor v sanjah.

»Ni utegnila.« ji je priskočila na pomoč gospa Cadreronova.

»To je tisto. Nisem utegnila.« je potrdila mlada žena.

»Zakaj ga pa nisi potlej sama vnovčila, noričica?« je vzklila gospod Le Cadreron. »To bi bilo vendar dovolj za tvoje potovanje!«

Mlada žena je svojega očeta tako žalostno pogledala, da je namesto nje spet odgovorila njena mati.

»Izstavil si ga na Miguelovo ime, kako naj bi ga potem Orana vnovčila?«

»Saj res,« se je spomnil graščak. »Rekel bi pa, da je moževa dolžnost, da pred odhodom v tujino uredi takšno denarno vprašanje. Kako te more pustiti brez belica?«

»Saj imam denar,« je nejevoljno vzklila Orana. »Za vsakdanje potrebe več kot dovolj! Dal mi je celo nekaj stotakov več kakor po navadi, toda to še zmerom ni dovolj, da bi odpotovala za njim...«

»Denarja nimaš!« je vzklila gospod Le Cadreron, čuteč, kako se mu spet nabira jeza do zoprnega tulca, ki je njegovi družini prizadejal že toliko hudega.

»Ne, ne,« se je branila Orana, »ne razumeš me, oče. Dovolj imam, da udobno živim do konca meseca. Miguel pač ni slutil, da bi tako rada odpotovala z njim. Sama sem bila tako nespametna, da mu nisem nič omenila... Miguel sicer dobro zasluži, dovolj za naju...«

Razen tega ima posestva v Španiji, toda španski denar pri nas ne velja. Vidim, da me ne razumeta.«

»Prav dobro, ljuba moja,« je pomirljivo vskočila gospa Cadreronova, še preden je mogel njen mož kaj odvrniti. »Potovanje v Švico zate pač ni neizogibno potrebno, posebno ker bi obremenilo tvoj proračun, kaj ne?«

»Vidiš, to je tisto!« je vzklila Orana. »Mama, ti me vsaj razumeš!«

»Nikar si tega tako ne ženi k srcu,« je popustil tudi graščak. »To bomo že uredili. Če bi rada odpotovala za svojim možem, si potrkala pri nama na prava vrata. Zakaj pa nočeš denarja od naju?«

»Oh!« je vzklila mlada žena, ne vedoč, kako bi skrila svoje veselje, »bila sem preponosna, da bi vaju prosila. Tedaj, ko sem odhajala, si mi dejal, da mi ne boš dal niti belica...«

Gospod Le Cadreron se je v zadregi počelgetal po bradi. Nič kaj rad se ni spomnil na tisti prizor.

»Zdaj vidiš, da ti očka rad pomaga iz zadrege,« je posredovala gospa Cadreronova. »Nikar ne bodi prevzetna! Nočeva te razvajati, samo razveselila bi te rada...«

»Ničesar ne potrebujem in ničesar ne maram,« je zahtevala Orana. »Odpotoval je, odpotoval brez me-

ne! Kako lahko bi šla z njim! Samo kovčeg bi vzela, ga hitro napolnila in odpotovala z njim... All bi mu pa vsaj lahko dejala, da bom prišla za njim. Oh, najrajši bi skočila v vodo ali pa pod vlak!« je grenko zahtevala mlada žena.

»Kakšno govorjenje!« je vzklila gospa Cadreronova in obupano pogledala moža. »Zgoditi se je moralo nekaj drugega, sicer ne bi tako govorila.«

»Mala je nekoliko živčna,« je nebržno dejal gospod Le Cadreron, hoteč pomiriti svojo ženo. Zmignil je z rameni in se obrnil k Orani:

»Nesmiselno je, da se tako jezíš, Orana,« ji je mirno dejal. »Mlade žene so pogosto tako živčne... brez pravega vzroka... No, v nekaj mesecih to navadno mine, in celo s prav srečnim koncem. Lepega dne nam boš pripeljala srčkanega rožnatega fantička... In vse bo spet dobro!«

Srečen smehljaj je za trenutek zaigral na zaskrbljenem obrazu gospa Cadreronove. Toda učinek očetovih besed na Orano je bil čisto drugačen; zdela se je, kakor da bi gospod Le Cadreron z zadnjim stavkom dregnil v sršenovo gnezdo.

Mlada žena je kar poskočila:

»Kaj taksnega! Ti imaš pa res domisleke! Saj sva vendar še premлада... In sploh! Ne maram otrok! Ne in ne! Če časa si domisliš!«

»Nikar se ne razburjaj, otrok moj, to je vendar čisto naravno...«

»Ne... to je pa že preveč! Le zakaj sem se pripeljala k vama? Mar bi bila poslušala glas srca in odpotovala z Miguelom v Ženevo... Da, hotela sem odpotovati tja... stanovati v velikem hotelu, nositi razkošne večerne obleke... ugajati... Oh, kako sem sanjarija o vsem tem! Vso noč sem mislila samo na to!«

Govorec o svojih sanjah, se je mlada žena zazrla nekam v daljavo. In slike, ki jih ji je risala fantazija, so morale biti res mikavne, kajti Oranine sinje oči so se svetile v ognju blaženosti.

»Vsekako je torej najpametneje, da odpotuješ kar najhitreje za svojim možem v Ženevo!« je vzklila gospa Le Cadreronova; ubožica ni bila vajena pri svoji hčeri taksnega muhastega vedenja.

»Menda ženi, in se sanjavo odgovorila mlada žena, in se živo zganila, kakor bi jo te besede zbudile. »Saj res! Poiskala bom v Ženevi Miguela. Saj je vendar moj mož! Mož, ki živi v veri, da je njegova žena doma, v Parizu, pa jo na lepem sreča v Ženevi...«

Nasmehnila se je ob teh sladkih mislih. Mikalo jo je, da bi dopotovala za svojim možem, vsa vesela, lepo oblečena in nasmejana, da bi ga presenetila tedaj, ko bi najmanj pričakoval.

Ljubezen

ŠPANSKEGA ČASTNIKA

IZ FRANCOŠČINE PREVEDLA K. N.

Gospa Le Cadreronova je nekaj premišljevala.

»Ali bo dalj časa ostal v Švici?« je naposled vprašala.

»Ne vem... Morda do konca meseca... morda celo dalje. Zanimal se je, ali imam dovolj denarja do konca meseca.«

»Dobro. Odpodij se danes, ljuba moja. Gotovo si utrujena, potovanje te je najbrže izmučilo. Jutri...«

»Jutri?«

»Vzeml naš avto, če želiš, saj vendar veš, da ti je zmerom na razpolago. Odpelji se v Ženevo, če te srce tako vleče tja.«

»Toda če se bo hotela iz Francije odpeljati z avtomobilom, bo morala izpolniti še kakšne obveznosti. To bo morda trajalo še nekaj dni. Bolje bo, če se bo odpeljala z vlakom,« je pripomnil gospod Le Cadreron. »In če bo v Ženevi potrebovala avto, ga bo lahko tam najela.«

»Prav imaš,« je vzklila gospa Le Cadreronova. »Orana, zdaj še mene poslušaj nekaj minut, in nikar ne ugovarjaj! Očka ti bo dal

V 24 URAH

barva, plista in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapeljnice itd. Pere, suši, mouga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

potrebno vsoto, da boš brez skrbi odpotovala na tako dolgo pot. Jutri jo lepo mahni tja dol in preseneši svojega moža! Res, najbolje bo, če že jutri odpotuješ k Miguelu.«

»Oh, to bo presenečenje! Pravo presenečenje!« je vzklila Orana in vstala. V očeh, kjer so se komaj dobro posušile solze, se je zasvetila nova, srečna luč.

Skočila je k očetju in materi in ju po vrsti objela.

»Izvrstna sta,« je vzklila in solze ganotja so ji spet privrele v oči. »Oh, kakšna škoda!« se je na lepem spomnila. »Če bi vedela, da bom odpotovala, bi bila vzela s seboj več oblek!«

»Hm, mislim, da bo tvoj mož prav tako srečen, če te bo zagledal v preprosti obleki, kakor če bi ga presenetila v razkošni toaleti!« je pomirljivo dejala gospa Le Cadreronova.

Orana ni odgovorila. Solze so se ji že posušile. Zdela se je, da napeto nekaj premišljuje.

»Odpotovala bom, da! In vendar... bolje bi bilo, če bi vzela nekaj več oblek...«

Njen obraz je kar sijal ob misli, da bo morda že jutri videla svojega moža.

»Oh, kako srečna sem,« je spet vzklila in živčno stisnila materino roko. »Kako sem srečna, da bom lahko odpotovala! Ne moreta si misliti, kako me je užalostila ta nenadna ločitev!«

Gospa Cadreronova se je vsa srečna nasmehnila: »Razumem te, ljuba moja,« je hudomušno pripomnila in pomežiknila možu, »tudi midva sva bila mlada...«

Oh, tako malo zadošča, da pomiriš materino srce! Ob misli, da se njena hči veseli svidenja s svojim možem, se je gospa Le Cadreronova čisto pomirila. Orana torej ljubi Miguela, o tem zdaj ni več nikakšnega dvoma. Hčerini zakon torej ni — tega se je gospa Le Cadreronova namreč najbolj bala — zakon brez ljubezni.

»Oh,« je vzdihnila mati, »srečna sem, videč, kako ljubiš svojega moža.«

Orana jo je začudeno pogledala: »Jaz da ga ljubim? Jaz?!« je vzklila presenečeno.

»Kajpak,« je odrezal gospod Le Cadreron, ki mu je bilo tega prekanja dovolj. »Sama si dejala, da je tako.«

Orana je instinktivno začutila, da je bolje, če potrdi očetove besede. Pobesila je glavo in tiho dejala: »Bo že tako, menda res. Vsekako se že zelo veselim, da bom svojega moža morda že jutri videla...«

Ob poslednjih besedah se je pričela živčno smejati. Gospod in gospa Le Cadreronova nista opazila, da se Orana ne smeje od sreče. Pomenljivo sta se spogledala, in gospa Le Cadreronova se je tudi sama vsa srečna nasmehnila.

Kje neki bi ta dva poštena, nekoliko staromodna človeka slutila, da se njuna hči čisto iz drugačnih vzrokov veseli svidenja s svojim možem? Kako naj bi se domislila, da se včasih veselimo tudi sladkega maščevanja in ne samo ljubezni? Vedela sta samo, da si Orana zelo želi odpotovati za možem, in to jima je zadoščalo. Dovolj jima je bila zavest, da moreta svoji hčeri streči in ji pomagati, da bo kar najhitreje uresničila to svojo željo.

XLIV

Drugi dan zvečer se je Orana pripeljala v Ženevo.

Ker je bilo že prepozno, da bi še tisti večer poiskala svojega moža, se je zadovoljila z branjem švicarskih časopisov v salonu enega najrazkošnejših ženevskih hotelov. Mlada žena je prelistala vse časopise.

Dvorni zdravnik

Londonški zdravnik W. Johnson je postal zdravnik angleške kraljice. Odpovedati je moral svojo javno prakso. Svojim pacientom je poslal tole sporočilo:

»Opuštam svojo javno prakso, ker so me imenovali za zdravnika Nj. Velikanstva. Bog naj čuva kraljico!«

Pamet v žepu

V pruskem parlamentu je bil med Bismarckovimi nasprotniki tudi neki zelo majhen katoliški duhovnik. Pogosto je napadal Bismarcka. Nekoč je bilo pa Bismarcku tega dovolj, zato je duhovniku dejal:

»Če ne nehate govoriti, vas bom stlačil v svoj žep.«

Vsi so se začeli na glas krohotati. Ko so utihnil, je duhovnik glasno odgovoril:

»Vem, da bi rajši imeli več pameti v žepu kakor v glavi!«

Raztreseni general

Ko je grški general Metaxas nekoč nadzoroval neko pomorsko postojanko v Sredozemskem morju, ga je poveljnik vprašal, če hoče preizkusiti neko novo vodno letalo.

»Rad,« je odgovoril general. »Sam ga bom krmilil.« Vse je bilo v redu tako dolgo, dokler ni poveljnik v svoje začudenje opazil, da hoče general pristati na nekem letališču.

»Oprostite, gospod general, toda bolje bi bilo, da bi pristala na morju, sediva namreč v vodnem letalu,« si je dovolil pripomniti.

»Saj res, le kaj sem zdaj mislil,« je vzklil raztreseni državnik. Okrenil je letalo in varno pristal na morju.

»Gospod poveljnik,« je potlej prisrčno dejal svojemu spremeljalcu, »hvala vam za vaše opozorilo; zadnji trenutek ste me opomnili zmote.« Potlej je odprl vrata in skočil — v vodo...

Konkurencija

Dva trgovska potnika, ki prodajata železne blagajne, se peljeta skupaj v vlak. Oba na moč hvalita svoje blago. Prvi meni:

»Naše blagajne so prav zanesljivo najboljše na svetu. Preden smo jih začeli prodajati, smo napravili poskus. Vanjo smo dali kokos in jo zaprto postavili v razbeljeno peč. Čez pol ure smo jo odprli in — pomislite — kokos je bila živa!«

»To še ni nič! Mi smo isti poskus napravili z našo najnovejšo blagajno, in ko smo jo odprli — je bila kokos v njej zmrazil!«

Sodobni otrok

Ded vzame svojega vnuka seboj v živalski vrt. Ko prideta do slona, ded vpraša vnuka:

»No, dragi, ali bi mi znal povedati, katera je ta žival?«

»To je velik osel, ki si je nataknil plinsko masko,« se odreže malček.

Škotska

Nekoč so dva škotska študenta povabili na neko pojedino. Ker sta pa tudi to pot ostala zvesta svoji tradiciji, se nista hotela peljati z avtomobilom, temveč sta jo rajši mahnila peš. Kajpak sta zamudila polovico pojedine in sta bila prikrajšana za večino dobrot. Ko je prišlo na vrsto sadje, sta jima ostali samo dve pomaranči. Toda na nesrečo je bila ena večja od druge. Škota sta zabredla v težak položaj. Naposled eden izmed njihju začne:

»Daj, vzemi ti prvi, ker si starejši!«

»Ne, ne! Kar izvoli! Nič naj te ne bo sram.«

»Ne, ne bom. Prosim, le vzemi.«

»No, vzemi! Nikar naj te ne moti, če sem jaz starejši.«

In ta naposled vzame, kajpak večjo pomarančo. Drugi pa reče:

HUMOR

ANEKDOTE

»Vidiš, kako si nevljuden.«

»Zakaj neki?«

»Vzel si vendar večjo pomarančo, to pa ni niti najmanj vljudno.«

»Toda prosim te, kaj bi napravil ti, če bi vzel prvi?«

»Vzel bi pač manjšo pomarančo.«

»No, saj to si tudi dobil...«

Moderna mladina

Mladenič: »Vaš zaročenec bi se najbrže strahovito razjezil, če bi izvedel, da ste bili z menoj na večerji!«

Dekle: »Nikakor ne, midva ravno varčujemo, da bi se lahko čimprej poročila!«

Nadobudni sinko

Mati svojemu paglavcu: »Tvoj oče je postal nadsvetnik, ti si mi pa spet prinesel domov slab red. To dvoje se nikakor ne sklada.«

Nadobudni sinko: »Saj nisem jaz kriv, da nimam očeta ravnatelja.«

Praktičen nasvet

K odrezavemu irskemu pisatelju Bernardu Shawu je nekoč prišel neki oče, ki je bil v velikih skrbih za svojega sina.

»Sina imam,« je začel, »ki je izredno nadarjen. Ne ve pa, ali bi se posvetil slikarstvu ali pisateljevanju. Oboje ga namreč zelo veseli.«

»Kar pisatelj naj postane!« se nasmehne Shaw.

»Zakaj pa?«

»Ker je papir cenejši od platna.«

plise, samo da bi natanko vedela, kje vse se še muče razna tuja odposlanstva, ki so prispela v Švico z vseh vetrov.

V enem izmed velikih švicarskih listov so bile slike nemškega in italijanskega odposlanstva, na drugi strani pa še večje slike angleške, francoske in španske delegacije. Razen tega je bilo tudi več slik tujih častnikarjev.

Orana jih je pazljivo ogledovala. Imela je samo eno željo: da bi v tej množici obrazov našla obraz svojega moža. Naposled je pa le zagledala na sliki španskega odposlanstva znano visoko postavlo svojega moža, sicer nekoliko v ozadju, toda tako očitno, da ga je takoj spoznala.

»Saj to je on!« je vsa vesela vzklila. »Ta v ospredju je torej njegov šef, Miguel stoji v ozadju skupaj s tajniki. Morda pa le nima tako slabega družabnega položaja.«

Ta misel jo je razveselila. Všeč ji je bilo, da je njen mož vsaj za zdaj v jarki luči svetovnih dogodkov, čeprav bolj v ozadju.

In ona, noričica, je mislila, da je njen mož čisto navaden uradnik na konzulatu! Zdaj pa vidi, da je član španske delegacije. Res prijetno presenečenje!

Industrijeva hči, žena španskega diplomata! No, to prav lepo zveni. In razen tega čisto nič ne diši po socialni razliki, ki je zaradi nje njen oče Morena tako poniževal.

»Poslala bom že jutri ta časopis svojim staršem,« si je dejala sama pri sebi. »Očarani bodo, videč, v kako dobri družbi nastopa njihov zet... posebno, ker jim nisem vedela povedati, kaj počne Miguel v Ženevi.«

Ze jutri bo poiskala svojega moža. Upala je, da ne bo težko izvedela naslova člana tujega odposlanstva. Kmalu se je pa prepričala, da ni tako.

»Razen palače Zveze narodov je še mnogo palač, ki so polne udeležencev sedanjega zasedanja,« ji je dejal neki redar, ki ga je prosila za pojasnilo. »Razen tega je tudi mnogo tujih novinarjev, ki so prihiteli na to zasedanje z vseh strani sveta. Povprašajte nekoliko tudi po teh hotelih in palačah.«

Orana je bila zdaj zadovoljna, da je dobila stanovanje v enem najrazkošnejših ženevskih hotelov. Bil je sicer nabit poln, toda imela je srečo, da je neki italijanski diplomat na hitro odpotoval prav tisti dan, ko je ona prispela v Ženevo.

Cena stanovanju v tako razkošnem hotelu je bila sicer nekoliko visoka, toda saj ji bodo starši radi napolnili denarnico, če bi se prehitro izpraznila.

Sicer pa, kakor hitro bom našla Miguela, bom najela manjše stanovanje v kakšnem skromnejšem hotelu,« je modrovala. »Zdaj pa, zdaj naj pa le vidi, da se mi dobro godi, kadar sem sama,« je pripomnila, da bi udušila očitke vesti zaradi denarja, ki ga je tako brez premisleka zapravljala.

V upanju, da bo tam čim prej srečala svojega moža, je Orana takoj drugi dan odšla proti palači Zveze narodov.

»Nedvomno mora kdaj pa kdaj k svojemu šefu,« si je mislila, »tam ga bom že prestregla...«

Okrog palače se je razprostiral velik park. Mnogo ljudi se je sprehajalo po njem in čakalo diplomate, najbrže z edinim namenom, da bodo lahko pozneje rekli: »Videl sem tega in tega delegata...«

Pomešala se je med zijala; skozi predvorje so kar venomer vozili elegantni avtomobili. Ustavljali so se pred vhodom, iz njih so pa vstopali brezhbitno oblečeni gospodje, sami ali pa v skupinah, in hiteli po stopnicah v palačo. Ob vhodu so fotografski reporterji kar venomer streljali z aparati v prisile, ne meneč se za dobrodrušne poglede švicarskih vojakov, ki so stali na obeh straneh stopnišča in se očitno dolgočasili. Pročelje palače je Orano kar slepilo s svojo jarko belino.

Mlada žena je dolgo čakala, ne da bi bila zagledala tistega, ki ga je tako željno iskala. Uradni prihodi in odhodi raznih pomembnih osebnosti so jo nekoliko zmedli; razen tega je opazila, da je bilo med tistimi, ki so odhajali v palačo, le malo žensk. Mala Francozinja je na lepem izgubila vse veselje, da bi odšla v palačo in povprašala po svojem možu, kakor je bila najprej nameravala.

Videč, da odhajajo ljudje k obedu v velike restavracije, si je dejala: »Morda bom danes ali jutri srečala Miguela v eni takšnih restavracij, kjer se shajajo diplomati in častnikarji z vsega sveta...«

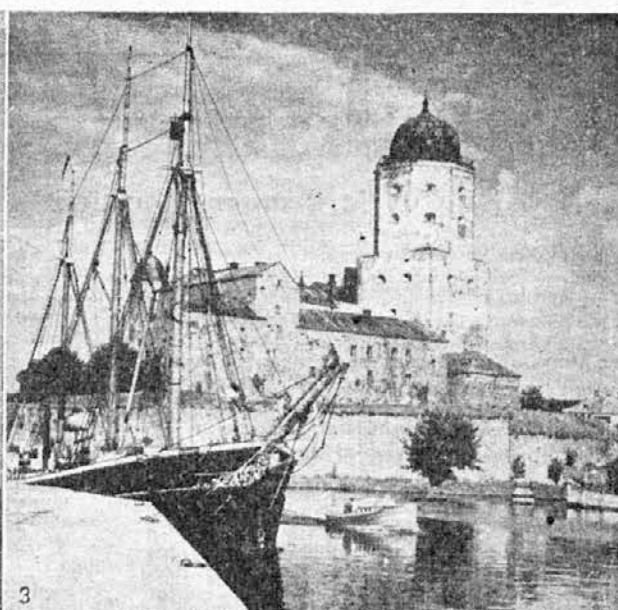
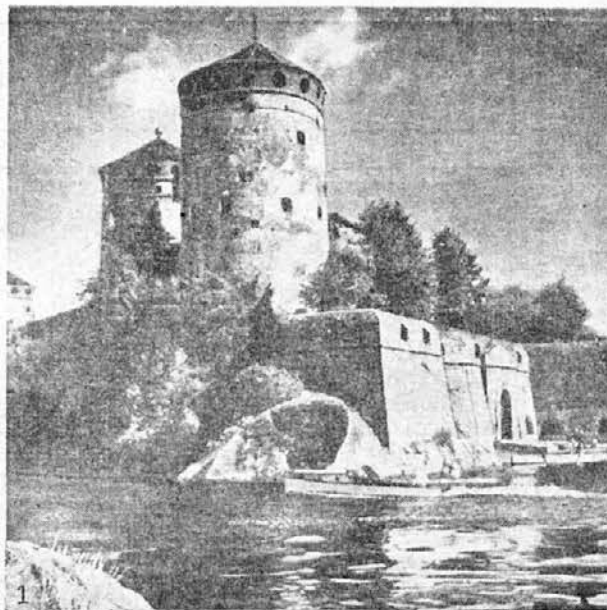
Vrnila se je domov, se oblekla v elegantno popoklavsko obleko in odhitela s samozavestjo mlade in lepe žene na kosilo v neki drug hotel. Izbrala si je mizo tako, da je lahko videla vsakogar, kdor je prišel k obedu. Pričela je počasi zajemati in toliko bolj pazljivo opazovala ljudi, ki so prihajali.

FINSKA V SLIKAH

V zadnjih petih, šestih mesecih je bila Finska v središču pozornosti vsega sveta. In vendar: če bi na slepo srečo vprašali katerega od vas, ki berete te vrstice, o tej ali oni zadevi, ki je v zvezi s Finci — kaj mislite, ali bi dobili tehten odgovor?

Finsko poglavje se začasno končuje. Le bežen panoramski pogled še po Fincih, njihovi deželi, njihovi zgodovini — potem pa zaprimo to knjigo. S tiho željo, da je ne bi bilo treba več odpirati v enakih okoliščinah.

1 Olofsborg, najbolje ohranjeni finski grad iz srednjega veka.

2 Kyösti Kallio, predsednik finske republike.

3 Grad v Viipuriju (Viborgu)

4 Finska ima 35.000 jezer; 75% finske površine pokriva gozd.

5 Ena izmed neštetihih finskih prostovoljk, lotta imenovanih.

6 Mlad, športno utrjen finski delavec.

7 Laponec s severnim jelenom.

8 Finski parlament (državni zbor) v Helsinkiju.

9 Finska zastava — moder križ na belem polju.

10 Glavna železniška postaja v Helsinkiju.

11 Finsko bogastvo: les in zdrava mladina.

12 Na begu z ogrožene domačije.

13 70 let je star, a še zmerom je moister med strelci.

14 Imatra, najznamenitejši finski slap, v službi industrije.

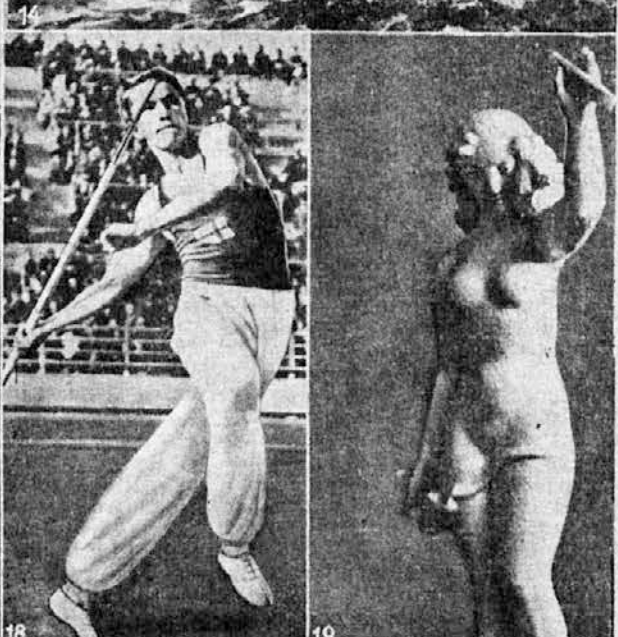
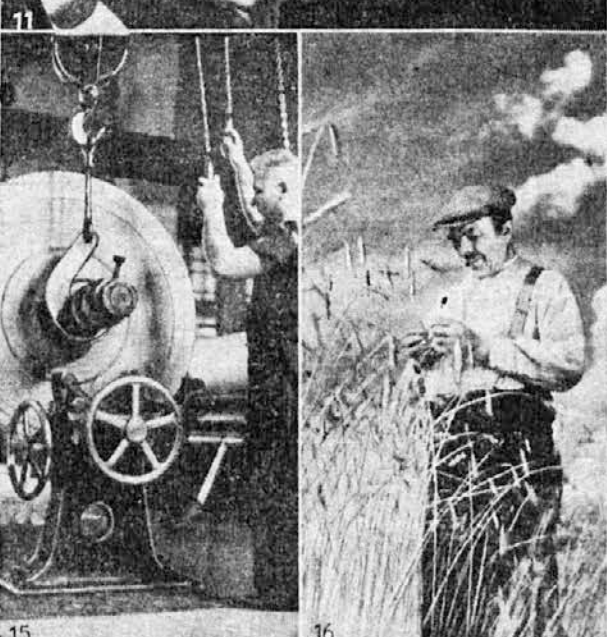
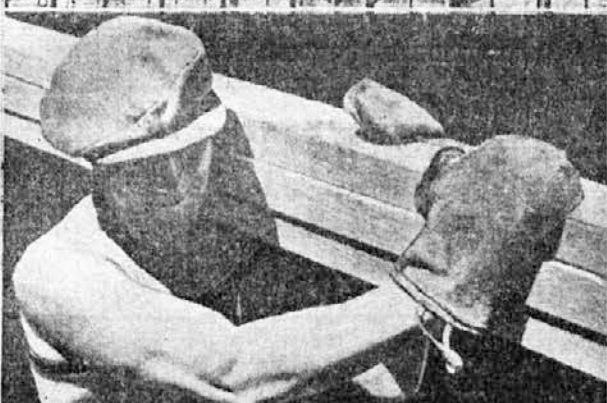
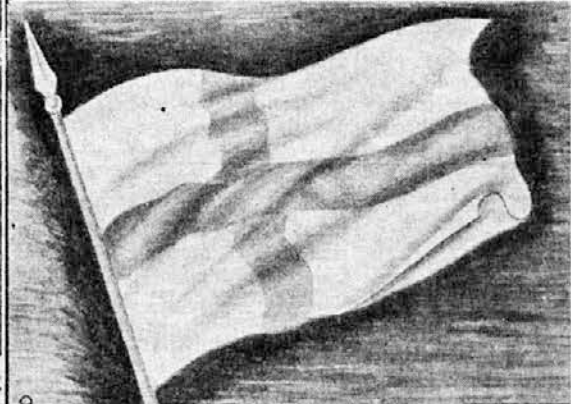
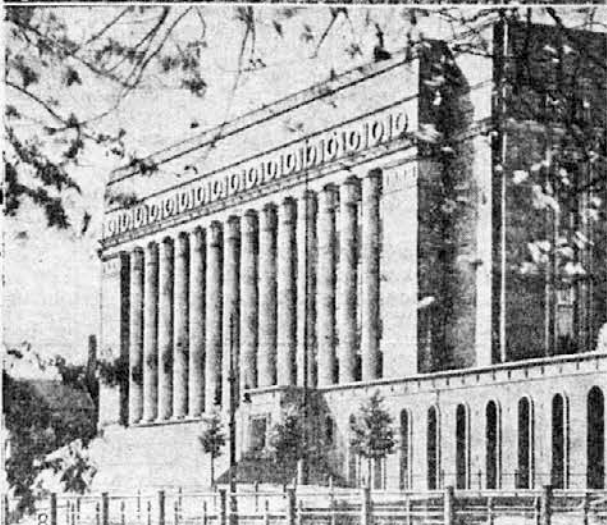
15 Finska zalaga malone ves svet s časopisnim papirjem.

16 Kljub zelo razviti industriji živi 60% prebivalstva od kmetovanja.

17 Maršal Gustav Mannerheim.

18 Yrjö Nikkanen, svetovni prvak kopjemeta.

19 Suomen Neito, kip, ki je simboliziral Finsko na newyorški razstavi.

KRATEK PREGLED FINSKE ZGODOVINE

V prvih stoletjih po Kristusu so na ozemlju sedanje Finske prebivala tri plemena: Finci v prvotnem pomenu besede, Hainci in Karélcí. Boji med temi tremi plemeni so trajali skoraj 1000 let. Tedaj je Svedska na pobudo rimskega papeža sklenila, s križarsko vojno zavzeti deželo. Toda iz ene križarske vojne so nastale tri: leta 1155, 1249, in 1293. Med tretjo križarsko vojno je Svedska prišla v konflikt z Rusijo.

1313. Mir, sklenjen v Schlüsselburgu, določí prvič v zgodovini mejo med Finci in Rusi.

1372. Finska postane dokončno sestavni del kraljevine Svedske.

1570.—1595. 25letna vojna z Rusijo za severne pokrajine.

1595. Sklenitev miru v Tavsimi. Finska meja se podaljša do Arktika.

1714.—1721. Vojna med švedskim kraljem Karlom XII. in ruskim carjem Petrom Velikim. Rusi osvoje in opustošijo

Finsko. Lakota in kuga zdecimirajo prebivalstvo.

1721. Sklenitev miru v Vusikavpunkiju. Rusija prisili Svedsko, da ji prepusti vso vzhodno Finsko z Viipurijem, trdnjavo, ki je bila stoletja in stoletja glavni branik Finske pred Rusi.

1743. Sklenitev miru v Turkuju. Rusi morajo prepustiti Svedom vse, kar so si bili dotlej na Finskem pridobili.

1788.—1790. Rusija si zaman prizadeva, da bi vdrla v deželo in si jo podjarmila.

1808. Ruske armade zavzamejo vso Fin-

sko. Sklenitev miru v Hainenu. Svedska mora vso Finsko prepustiti Rusiji.

1894.—1917. Vlada ruskega carja Nikolaja II. Finci se pritožujejo, da jih carizem čedalje bolj zatira.

1917.—1918. Vojna z boljševizmom za neodvisnost Finske. Z nemško pomočjo se Fincem posreči, vreti sovjetske čete iz dežele.

1920. Sklenitev miru v Dorpalu med Finsko in sovjeti. Rusija prizna neodvisnost in suverenost Finske v mejah nekdanje velike vojvodine Finske in

ji prepusti v popolno last pokrajino Petsamo.

1920.—1939. Finska se kulturno in gospodarsko razvije v eno izmed najnaprednejših držav na svetu. Politično je Finska še zmerom nasprotnica Rusije in prijateljica Nemčije.

Oktober 1939. — marec 1940. Prevelika primes čustva v finski politični orientaciji ni nedolžna nad razvojem finske usode v zadnjih petih mesecih. Zanašaje se vsaj na moralno podporo Nemčije, so Finci lani v oktobru odbili zahteve nove nemške prijateljice Rusije. Po štirih mesecih junaškega odpora mora Finska, v drugo izdano od svojih prijateljev, 12. marca sprejeti težke pogoje ruskega miru.

Iz dežele cokelj in tulipanov

Takšna je Holandska

Nekaj vtisov iz demokratske dežele, kjer se tudi kraljica vozi s kolesom

Kdor koli pride na Holandsko, čuti, kako mu zavejeta v obraz neskrbnost in prijetna starodavnost te čudovite dežele. Tu se z lahko popolnoma potopimo v davno preteklost, ko so se še vrteli miini na veter in so še živel njihovi gospodarji. Holandska je dežela največjih nasprotij. Prav nazorno se na njenih tleh spajata davna preteklost in naš moderni čas.

Ze sama holandska obala — ob njej se v lahnem vetru zibljejo ljubke ladje — nam daje pestro sliko te dežele. Če se pa malo razgledamo po Rotterdamu, mestu, ki leži ob vzhodnem delu Holandske, moramo priznati, da se tu spaja več kultur. V preteklost nas popeljejo starodavne trgovske hiše in mostovi, da pa Holandska tehnično ni zaostala za drugimi državami, nam dokazujejo ogromne steklene zgradbe, nočni plesni lokali, jahte, najmodernejši avtomobili, ki tiho drse po tlakovanih cestah, in moderne lokomotive.

Poleg tega je Holandska dežela kolesarjev, ki veselo križarijo po cestah. Kljub hudemu prometu na cestah, se pa v tej deželi še zdaleka ne počutiš kakor v kakšnem ameriškem vlemestu.

Holandci so zelo pridni ljudje. Niso zmerom nasmejani kakor Američani, pa so kljub temu prijazni in zelo gostoljubni. Po mestu se sprehajajo ženske, oblečene po najnovejši modi, poleg njih pa takšne, da bi zanje lahko trdili, da jih je naslikal Rem-

brandt. Oblečene so v temne obleke, na glavi imajo pa bele havbice. Torej povsod sama nasprotja. Poleg najmoderneje brivnice vidiš staro drogerijo s preperelimi vratmi. Na zgornjem delu vrat je vdrelana znamenita

turška glava, ki pove, da so včasih tu prodajali dišave, ki so jih dobivali iz Daljnega Vzhoda.

Ze mesto Rotterdam samo na sebi je očarljivo. Iz bujnih nasadov, ki jih je v mestu nešteto, veje nekaj nedosegljivega, da se v človeku ne-

hote zbudi hrepenenje po daljnih deželah. Celo na indijska mesta nas spominja Rotterdam. Zagoreli mornarji, krčme, krošnjariji, ki prodajajo pestre malenkosti, razna, na roko vezena ročna dela, kipe raznih bogov, čudovite verižice, ki so jih prinesli iz Indije in še mnogo drugih drobnarij, vidiš v izložbah rotterdamskih trgovin. Včasih vam ti krošnjariji, ko kupite od njih kakšno malenkost, povedo za nameček še kakšno pestro zgodbo.

Za morskimi sipinami se razprostirajo na kilometre daleč polja samih cvetic. Spomladi cveto, kakor daleč seže oko, tulipani, hijacinte in narcise. Ljubezen Holandcev do cvetic je znana že iz srednjega veka. Holandci izvažajo veliko množico tega cvetja v Pariz, Berlin in London.

Posebnost te čudovite dežele so tudi godci na lajne. Te lajne so tako velike kakor majhni vozovi za pohišstvo. Godci navadno stoje na cesti, okrog njih so pa zbrani ljudje, ki verno poslušajo njihovo godbo. Po mestu hodijo tudi brusarji nožev, noseč s seboj velike košare. Avtomobili, s katerimi se Holandci vračajo s svojih počitnic, se pa pogosto vračajo domov, okrašeni s cvetjem. Vse to je menda vpliv južnega morja.

Holandska je res blagoslovljena dežela, zdi se skoraj, da se je ritem časa tam ustavil in pomaknil za stoletja nazaj. Če nas iz takšnih sanj zbudi brneče letalo, se šele spomnimo, da živimo v moderni sedanosti.

H. C. Andersen: DIVJI LABODI

Na tleh je ležal sveženj kopriv in na steni je visel oklep, ki ga je že bila napletla; vse to so lovci vzeli s seboj kakor nekakšno redkost.

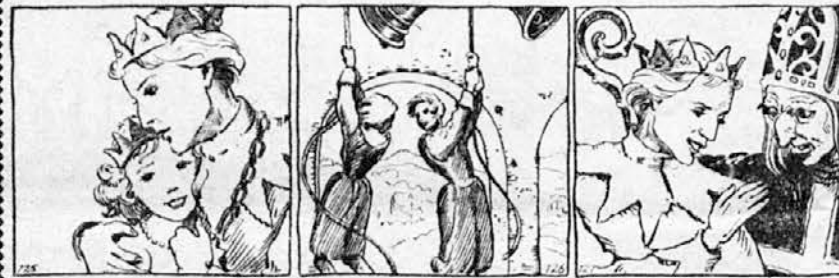

»Tukaj lahko sanjariš o svojem prejšnjem domu,« je dejal kralj. »Tukaj je delo, ki te je včasih tako zanimalo. V tem sijaju ti bo morda kdaj všeč, da boš malo pomislila nazaj, kako si prej živela.«

30

Ko je Eliza zagledala tisto, kar jo je bilo še pravkar težilo, ji je zaigral okrog ustnic smehljaj in kri ji je zalila blede lica; mislila je na osvoboditev svojih bratcev in hvaležno je poljubila kralju roko.

In on si jo je privil na srce.

Vsi zvonovi so zazvonili in oznanili poročno slavlje. Lepa, nema deklica iz gozda je postala kraljica tiste dežele.

Tedaj je nadškof zasepetal zle besede na kraljevo uho, toda kralj ga ni poslušal in zle besede niso porode do njegovega srca. Vsak čas naj bi bila poroka.

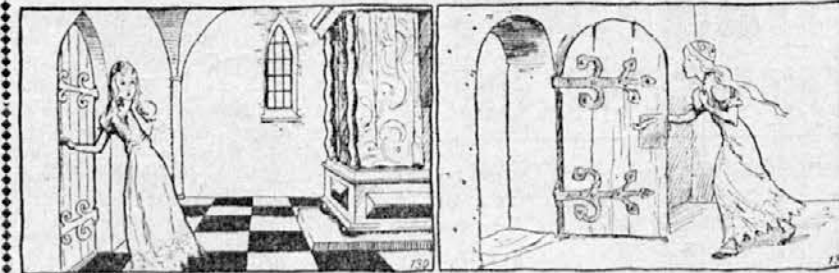

Sam nadškof ji je moral posaditi krono na glavo; posadil jo je pa tako surovo na čelo, da jo je hudo zabolelo, toda njeno srce je uklepal še težji obroč, žalost zaradi njenih bratov, tako da ni čutila telesne bolečine.

31

Njena usta so ostala nema, kajti ena sama besedica bi stala njene brate življenje. Toda v njenih očeh je žarela iskrena ljubezen do dobrega, lepega kralja, ki je vse storil, samo da bi jo razveselil.

Vsak dan ga je bolj vzljubila in od srca si je želela, da bi mu lahko zaupala svoje trpljenje, toda morala je ostati nema, morala je nema dokončati svoje delo.

DALJE PRIHODNJIČ

Senzacionalno odkritje holandskega častnika

Nevidna svetloba

V zatemnjenih mestih bodo uporabljali svetilke, ki ne bodo oddajale svetlobnih žarkov

Sirene zatulijo alarm, po zatemnjenih ulicah nastane hrup. Avtomobili se ustavljajo, ljudje teko do najbližjega profilateljskega zaklonišča. Tema je ko v rogu. Tema je pač največji sovražnik v vojni. Koliko nesreč se utegne pripetiti zaradi nje. Tema se poleg sovražnega bombardiranja danes najbolj boje v ogroženih evropskih mestih.

In na fronti. V trdi temi se morajo mimo jarkov premikati cele kolone motoriziranih čet, avtomobilov, motorjev in vozov. V temi je treba samo za korak zgrešiti in že se avto s tovorom in vojakci vred znajde v jarku. Takšne nesreče se vrše dan za dnem.

Z istim problemom se je boril tudi holandski častnik Biker, ki je kot rezervni kapetan poveljeval nekemu motoriziranemu oddelku. Ponoči v temi so se neprestano dogajale nesreče. Avtomobili so se zadevali drug ob drugu, pri tem je pa v temi izgubil življenje marsikakšen vojak.

Nekoč, ko je bil spet ponoči pri vojaških vajah, je kapetan Biker opazoval svetlobo, prihajajočo skozi okno reke kmečke hiše. Opazil je, da svetlobni žarki ne padajo v ravnih črtah. Takrat se je spomnil, da bi utegnili tudi majhen svetlobni žarek, če bi mu dali posebno smer, prav tako dobro svetliti, čeprav ga ne bi bilo videti.

V prostem času je začel delati poskuse. Od najprimitivnejšega poskusa, ki je dal svetilko v majhno kovinsko cevko, je kmalu napredoval do poslednje, učinkovite iznajdbe in s tem premagal najhujšega sovražnika v vojni — temo.

Njegov izum obstaja v tem, da svetilka meče nevidno svetlobo; vidi jo samo tisti, ki pride v snop teh svetlobnih žarkov. Vsi drugi je ne vidijo. Kajpak je tako tudi sovražna letala ne vidijo, ko krožijo nad mestom, pa čeprav je vse mesto razsvetljeno s takšnimi svetilkami.

Holandski vojaški strokovnjaki so kajpak takoj preizkusili ta novi izum. Svetilke so obesili na ogle zatemnjenega mesta, na avtomobile in v sobe hiš in vojašnic. Rezultati so bili povsod izredno odlični. Ugotovili so — kar je najvažnejše — da so te svetilke za letala popolnoma nevidne.

Te svetilke so primerne tudi takrat, če letala razbijejo električno centralo, kar je navadno cilj letalskih napadov. Svetilke z nevidno svetlobo kljub temu razsvetljujejo vse mesto, ne da bi jih

letala opazila. Ljudje in predmeti, ki jih obsije svetloba, se med seboj vidijo, nevidni pa ostanejo svetlobni žarki. Svetlobni kot je tako majhen, da ga ni mogoče videti iz višine nad 73 m. Vendar je pa svetloba tako močna, da avtomobili z nevidnimi lučmi lahko vozijo s hitrostjo 80 kilometrov na uro po znani cesti. Če s temi svetilkami opremijo avtomobile tudi zadaj, se lahko cele kolone premikajo ponoči, v največji temi, s precejšnjo hitrostjo, ne da bi jih letala opazila.

Te svetilke so se obnesle tudi za razsvetlitev zaprtih prostorov. Svetloba je namreč tako močna, da lahko ob njej berete ali pišete. Od zunaj pa pešci svetlobe ne vidijo, pa čeprav je okno odprto. Tudi to je velike važnosti za vojno dobo.

Vsekako je pa izum velikanske važnosti za vojsko kakor zaledje, posebno v vojni, pa tudi v miru.

Ali veste, kakšna je razlika med Japonci in Kitajci?

Japonci radi pijejo in se brž opijajo, zlasti s pivom; tudi mnogi Kitajci radi pijejo, a imajo glave in želodce kosmate. Japonci imajo na moč radi pisane obleke, kitajske obleke so pa zvečine sive. Japonci so imenitni športniki; zlasti sta jim pri srcu baseball in tenis. Kitajci pa spet menijo, da je sleherni trening prazna slama. Kitajci kaj radi »pozahodijo« svoja imena, Japonci pa nikoli. Kitajci govorijo pidgin English, Japonci pa ne. Japonci kupujejo do 90% doma izdelane robe, Kitajci pa do 90% robe, ki ni na Kitajskem izdelana. Japoncem močno teknejo kitajske jedi. Kitajcem se pa želodec obrača ob japonskih jedeh, čeprav so na oko okusne. Pri Japoncih smehljaj ne pomeni kdo ve kaj, Kitajci se pa smehljajo, ker so prijazen narod, ki pozna veselje in smeh. Ko sem prišel na Japonsko, so mi rekli, naj se nikar ne nasmehnem straži ali kakšnemu vojaku; prijateljski nasmešek bi mi zameril, ker bi mislil, da se mu posmejujem. Kitajsko stražo pa kupiš zgolj z nasmeškom.

Japonci so trše glave kakor Kitajci in manj logični. Kitajci so mnogo manj sposobni ko Japonci in imajo manj iluzij. Na Kitajskem je

človekova posetnica važnejša kakor potni list, na Japonskem je pa potni list mnogo tehtnejši kakor posetnica. Japonci imajo takšne vrline, ki se zde ciniku prej brezupne; na primer pridnost in prenapeto nagnjenje za higieno. Kitajci pa imajo na grbi spet vse šarmantne grehote. Radi ljubimkajo, čas tratijo z ljubeznivim kramljanjem, premišlujejo in igrajo. Japonci nikoli ne kadijo opija. Denar pa zaslužijo, ker prodajajo opij Kitajcem. Japonci so močje z oklepi, ki nosijo strojnice, Kitajci so pa močje v spodnjih hlačah, ki se čudijo, če začne deževati. Ako vprašaš Japonca, ali bi prebil ostanek svojega življenja rajši z Angležem ali s Kitajcem na kakšnem otoku, bi si izbral Kitajca, ker bi le-ta postal bržčas njegov suženj. Kitajec bi se pa sprico takšne izbire skoraj prav gotovo odločil za Angleža, ki bi ga lahko — tako si misli — vzgajil za sebi enakega. Japonci so zaverovanci — fanatiki. Kitajci so pa skoraj nepopisljivo razsodni.

Teško bi bilo razsoditi ali zaničujejo Japonci bolj Kitajce ali pa Kitajci Japonce. Japonci pravijo Kitajcem zaničevalno: »naspol mrtvi« ljudje. Čul sem Japonca, ki je z zaničljivim zamahom roke opravil s 450 milijoni Kitajcev, ker so vsi spolno bolni. Kitajci ne zapravljajo časa z dokazovanjem. Japoncem pravijo kratko in malo »tatinski palčki« ali pa »tatinske opice«. V uradnih razglasih je imenovala celotna kitajska cesarica vdova (okoli 1900) Japonce »narod otočnih opic«. To je popolnoma v skladu s staro legendo o poreklu japonskega naroda, in ta legenda je Kitajcem v prirčno zabavo. V tretjem stoletju pred Kr. r je poslal cesar Shih Huang Ti, najmočnejši cesar v kitajski zgodovini nabito polne ladje samih lepih mladeničev in deklet na Japonsko, da bi tam našli napitek za večno mladost. Saj na Japonskem, kjer se sonce rodi bi morali po vsej logiki najti takšen čarobni napitek. Toda ladje se niso nikoli vrnile. Mladičiči in mladenke so se spečali z opicami in so tako ustanovili japonsko pleme.

(John Gunther: Inside Asia)

● Dognane vojne cesnice

Železniške proge in strateško važne ceste so zmerom cilj sovražnih napadov iz zraka, zato je treba zanj o pravem času ukreniti vse potrebno: jih dobro zavarovati in pripraviti vse, da se pokvare čimprej popravijo.

Financiranje vojne je zelo zapleten, a zelo važen problem, ki ga je treba že v mirnem času resno proučiti.

Pri tvedki TEOKAROVIĆ

si nabavite poleg vseh vrst volne tudi novodospelo, cenejšo, po din 110 kg, primerno za šolska ročna dela

Wolfova 10

4. nadaljevanje

ROMAN S PRERIJ AMERIŠKEGA ZAHODA

Lassitrova maščevanje

SPISAL ZANE GREY

skalnatih robov v spomin, in vedel je, da bo našel svoje skrivališče še v temi.

Po sredini cañona so bili raztreseni kaduljni grmiči, in med njimi si je Venters previdno krčil pot s plazečim se korakom Indijanca. Zdaj zdaj je položil roko psu na glavo in obstal, da bi prishuhnil. Žuželke so zaspano brenčale; noben drug šum ni motil tople opoldanske tišine. Venters je opazil, da zavije cañon ostro vstran; previdno se je sprazil do vogala, in spet je ves zavzet obstal.

Cañon se je pahljačasto odpiral v veliko okrožino zelenkastosivega grmovja. Bil je ko glavina podolgovatega kolesa, ki so se od nje v enakomernih razdaljah cepili novi cañoni kakor prečke pri kolesu. Temnordeča barva je prekrivala dozdano bledorumenno. Robate skalnate stene so molele proti nebu, raztrgane in razcepljene, in se ožile v koničaste stolpice in ostre zobe ter strme kope.

Venters je podvojil svojo opreznost. Proti središču tega kroga so bili kaduljni grmiči čedalje manjši in redkejši. Pravkar je hotel zaviti na desno, da bi se padajočemu kamenju umaknil na varno, ko je uzrl široko krovjo gaz. Bila je že bolj cesta ko gaz; sledovi kopit so bili sveži. In kar ga je še bolj osupilo: sledovi so bili mokri! Začel je razmišljati. Dežja že lep čas ni bilo. Torej ne kaže mnogo ugibati: goved so gotovo gnali po tolikanj globoki vodi, da si je živina zmocila noge.

Zdajci je Ring lahko zarenčal. Venters se je previdno vzravnil in pogledal čez grmovje. Razkropljen roj jezdecov se je podil čez okrožino. Začuden in osupel se je brž potuhnil. »Lopovi!« je zamrmral. Hlastno se je ogledal za primernim skrivališčem. A v njegovi bližini ni bilo drugega ko samo kaduljno grmovje. Ni se upal prečkati odprtega sveta, da bi se skrtil za kakšno skalo. Spet je oprezoval po jezdecih, štirje — pet — sedem — osem; bližali so se, toda ne v premici. Ta ugotovitev je bila zanj tolažilna; ledena odrevenelost, ki mu je bila omrtvčila kri v žilah, je počasi plahnela. S pridržanim dihom je počepnil in trdno podržal psa, ker se mu je ježila dlaka.

Peketanje okovanih kopit po kamenju, odmev hripavega moškega smeha. — in naposled je vse zamrlo. Minile so dolge minute. Potlej je Venters vstal, ker so lopovi zavili v neki cañon. Njihovi konji so bili utrujeni, ravno tako tovorne živali, ki so jih imeli s seboj. Brččas so se vračali z dolge jeze. Venters je kar dvomil, da bi bili to tisti roparji, ki so odgnali rdečo čredo. Oldringova tolpa se je torej cepila! Venters je še opazoval jezdecce, kako so jezdili vzdolž strme stene cañona.

Prijezdili so bili od severozapadne strani okrožine. In Venters je nepremično zrl v to smer, zakaj upal je, da bo nemara le ugotovil, iz katerega cañona so bili prišli, če bo še kakšen zamudnik prijezdil za njimi. Četrť ure je minilo. Njegova čuječnost je dobila plačilo, ko je uzrl, da prihajajo s severa še trije jezdeci. Dognati pa le ni mogel, iz katerega cañona so prišli. Opazoval je to trojico, kako so prečkali okrožino. Potlej so zavili okoli strme čeri in izginili prav v tisti cañon, ki je bilo vanj zavilo glavno krdelo.

»Hoj!« je vzkliknil Venters. »Oldringovo skrivališče! Našel sem ga!«

Težja uganika je bila ta: zakaj so vsi sledovi goveda držali proti zahodu? Odkod drži ta široka gaz — in kam? Na dlani je, da so čredo pripeljali iz cañona, ki so roparji vanj izginili, in so jo potlej gnali vprek čez okrožino. Venters je izprevidel, da bi zaman tratil čas s premišljanjem, in vendar se ni mogel iztrgati iz ukletja. Že leta in leta je bilo skrivnostno Oldringovo prihajanje in odhajanje čez Slepilno sedlo najzanimivejša snov za razgovore jezdecem iz kaduljnih pašnikov.

Zdajci je pes zmotil Ventersa v razmišljanju. Ring je začel vohljati, cvilec se je vrtel v krogu in je naposled zarenčal. Venters se je zdrznil. Dva jezdecce sta dirjala naravnost proti njemu; še kakšnih trideset metrov je bilo do njiju. Drugi, ki je jezdil malce za prvim, je bil Oldringov »zakrinkanji jezdec«.

Venters se je potuhnil in se je skušal počasi skriti v grmičje. A najsi so bile njegove kretnje še tolikanj pazljive, prvi izmed konj

ga je opazil. Kakor bi trenil, je obstal, prhal in strigel z ušesi. Razbojnik se je nagnil naprej, napeto zroč v goščo. Potlej je z naglim gibom potegnil revolver iz toka in ustrelil.

Krogla je siknila skozi kaduljno grmovje. Pršeče trske lesa so zadele Ventersa in vroča, bodeča bolečina ga je spravila na noge. Bliskovito je naslonil puško ob ramo, sinja cev se je zablistala v soncu, in ustrelil je enkrat — dvakrat.

Prednji jezdec je spustil svoje orožje, se prekopicnil iz sedla in noga se mu je zapletla v streme. Konj je divje prhnil in zbežal, za seboj je pa vlekel razbojnika skozi kaduljno grmičje.

Zadet od druge krogle se je zakrinkanji jezdec zgrudil čez oglavje sedla, počasi omahnil na stran in potlej z lahnim, čudnim krikom zdrknul na tla.

5. POGAVJJE

Zakrinkanji jezdec

Venters je s pogledom brž ošinil cañon, ki so bili vanj izginili prvi jezdec. Približno je izračunal čas, ki bi ga porabil dirajoč konj, da bi se vrnil iz cañona, ako bi bili jezdeci morda slišali strel. Pridrževaje dih je čakal. Toda rok je minil in nihče se ni prikazal. Venters je tedaj vedel, da se pok ni razlegel v globine cañona; za prvi čas se je čutil varnega.

Stekel je do kraja, do koder je bil prvi konj vlekel roparja za seboj. Mož je ležal v visoki travi, mrtev, z režečo čeljustjo in izbuljenimi očmi — pogled, da je še Ventersu obrnilo želodec. Prvega človeka, ki je v življenju nanj pomeril z risanko, je zadel njegova krogla v srce. Iz vseh znojnic mu je silil lepljivi pot, ko je vlekel mrtveca med kamenje in ga pokrtil s ploščatimi kamni. Potlej je zrahljaj pomandrano travo in kaduljno grmičje, da zabriše sled. Roparjev konj je stal kakšne četrť milje daleč stran in se pasel.

Ko se je Venters s hitrim korakom bližal zakrinkanemu jezdecu, ni mogel niti hladni stud, ki ga je vsega uklenil, popolnoma udušiti

njegove radovednosti. Zakaj ubil je bil razvpitega Oldringovega po-bočnika, ki mu živ človek še ni videl v obraz. Venters je občutil srdit ponos zaradi svojega dejanja. Kaj bi le Tull dejal na to junastvo izobčena, ki je le prepogosto jezdil proti Slepilnemu sedlu?

V svoji neučakani radovednosti pa ni bil pripravljen na presenečenje, ki ga je čakalo, ko se je sklonil nad šibko, temno postavlo. Ropar je imel privezано črno krinko, in prav zaradi nje se ga je prijel znani vzdevek. Orožja ni imel, Venters je s pogledom ošinil konja, ki je stal s pobešeno glavo kraj svojega gospodarja. Tudi na sedlu ni bilo toka za puško.

»Ropar brez orožja!« je zamrmral Venters.

Kratek, hlipav vzdih in nenadno trzanje telesa sta Ventersu izdala, da je v jezdecu še iskrica življenja.

»Se je živ!... Ob njem moram stati in gledati, kako umira. In neoboroženega človeka sem ubil!«

Z obotavljajočo se roko je Venters snel jezdecu široki sombrero in črno suknjeno krinko. Svetlorjavji kodrast lasje so obkrožali njegov beli mladostni obraz. Poličnicah je bila zarisana ostrameja, kjer se je od sonca ožgana koža prelivala v blede polt pod krinko.

»Mlad je kakor kaplja!... In takšen naj bi bil Oldringov zakrinkanji jezdec?«

Zdelo se je, da se mlademu človeku vrača zavest. Zganil se je; ustnice so mu trzile; njegova drobna zagorela roka je segla v jopič.

Venters je pokleknil, in čedalje huje se mu je gnusilo njegovo dejanje. Njegova krogla je bila prevrtala jezdecu desno stran prsi, visoko zgoraj, že skoraj ob rami. Z drhtečimi rokami mu je Venters odvezal črno ovratno ruto in mu odpel s krvjo prepojeno srajco.

Najprej je uzrl zijočo luknjo, ki jo je zasekala krogla, temnordečo na beli koži, in ozek eurek krvi je lil iz rane. Potlej se je zavzel: razgalila se je ljubka okroglina dekliskih grudi.

»Zenska!« je vzkliknil. »Dekle!... Dekle sem ubil!«

Na lepem je odprla oči. Bile so sinje ko samo nebo. Zavest bližnje smrti se jim je zrcalila v globini; naspol strah, naspol bolečina. A Ventersa niso videle. Strmele so v brezdanjost.

Potlej je njeno telo presunil, krčevit trzljaj poslednjih sil. Vila se je v bolečinah vzkipelejši moči in skoraj se je iztrgala Ventersu iz naročja. Počasi so omlahnile njene mišice in omahnila je. Golo dlan si je pritisnila na rano. Kri je vrela med prsti. In pogledala je Ventersa z očmi, ki so ga videle.

Preklel je samega sebe, preklel je svoje sokolje oko, ki prezanese-ljivo pogodi cilj — in prav na to je bil doslej neznanško ponosen.

»Ne zamerite! Nisem vedel!« je izdaval.

»O, saj sem vedela... da se bo... nekega dne... zgodilo!«

Na njenih ustnicah se je prikazala trzajoča pena krvi. Tedaj se je Venters zavedel, da se je v njenih pljučih pomešal zrak s krvjo. »Joj, kako skeli!... Držite me, trdno me držite... padam... tako temno je... Bog, o Bog... bodi usmiljen!«

Otrplost njenih udov se je sprostil v dolgo trzanje. Omahnila je; ležala je medla in tiha, bela ko sneg in priprtih oči.

Venters je bil prepričan, da je v poslednjih vzdihljajih. Toda lahn-dvigavanje njenih prsi ga je preverilo, da je še živa. In vendar se je zdelo, da mora priti smrt vsak čas, zakaj krogla je bila prebila život skozi in skozi. Kljub temu je utrgal nekaj kaduljnih listov z grma, jih položil na rano. ovil dekletu črno ruto okrog ramena in jo zavezal pod pazduho.

»In kaj zdaj?« se je vprašal z blodno mislijo. »Odtod moram. Dekle umira — in tu je pustiti ne smem.«

Brž je s pogledom preletel kaduljno grmičje proti severu; žive duše ni bilo nikjer. Venters je porinil risanko dekletu pod pleča; kakor z nosilnico je dvignil ne-gibno ranjenko in se napotil nazaj proti svojem skrivališču. Pes se je plazil v njegovi senci. In konj, ki je bil ves čas stal s pobešeno glavo poleg, jo je sam ubral za njimi. Skozi goščavo hrastja, skozi kaduljo in travo je hitel Venters s svojim bremenom h gaju srebrnih smrek.

Položil je deklo na zemljo, in komaj si jo je upal pogledati. Njene oči so bile odprte; vročnice lise so ji spreletavale obraz; mrmrala je nerazumljive besede, toda po gibih ustnic se mu je zdelo, da hlepi po vodi. Zato ji je privzdignil glavo in ji podržal čutaro na usta. Potlej je spet omedlela.

Dalje prihodnjič.

Na ravnem dnu globeli so stali borovci v majhnih skupinah. Ob skalnatih stenah se je že gostil somrak. Venters je jezdil vzdolž cañona. Počasi se začelo črneti drevje, v mrak so se ovijali grebeni in v nižino potopljene skale, črne sence so se plazile po stenah navzgor, dokler ni noč zavila son-tesko v svoj plašč. Na vrhovih je žarel še dan. Nebo je objela temna sinjina; zvezde so se prižigale, prvva bledikavo, potlej pa s svetlim sijem. Ostre zarezne v skalnati steni so risale pošastne zobe na temno sinjino neba, in bile so kakor kažipoti, ki se je po njih Venters razpoznal. S trudom se je moral pretipati skozi goščo vitkih hrastov do izvirka; tam je napojil Wrangla in si še sam ugasil žejo. Razsedel je konja in ga izpustil, zakaj ni se bal, da bi odšel in pustil v nemar bohotno in hladno travo ob izvirku. Potlej je povečerjal, nasitil Ringa in Whitija in legel k počitku. Psa sta se stisnila ob njegova boka.

Ko je odprl oči, je bil že dan, in uzrl je rob bližnje skalnate stene, ves zlato ozarjen od vzhajajočega sonca. V nekaj minutah je pospravil taborišče. Potlej je osedlal konja, odpeljal ga skozi hrastjo goščo in skočil v sedlo. Stara s travo poraščena steza je držala ob bregu plitvega rečiča, ki je po njem curljala pičla voda. Cañon je bil dobrlih pet sto metrov širok; ob bokih so se dvigale rumene stene navpično proti nebu; bohotno je rasla kadulja, vmes so pa moleli kvišku redki hrasti in borovci. Pet milj daleč je bila dolinica skorajda ravna, potlej so pa štrlele zobčaste stene više in dno ravni se je pobe-silo. Dalje od tod, kjer se je lice cañonov kar na mah spremenilo, ni bil Venters na svojih pohodih nikoli prišel, in tukaj je stal pred resničnimi vrati v labirint Slepilnega sedla.

Počasi je zmanjšal hitrost ježe. Edini Ventersov kažipot je bila drobna vodna struga. Da ni bilo nje, bi med mnogimi prepadi in globelmi prav gotovo ne bil našel podaljška cañona. In naposled je prišel po nešteto krat zavitem, ozkem skalnatem mostovžu v tako dolinico, da ga je pogled nanjo globoko presunil.

Dolina je bila več milj dolga, več milj široka in vsa obdana z nedostopnimi brdi. Venters je jezdil ob rečici, da bi našel kraj, odkoder bi se mu odprla pot iz te doline. Sledil je toku vode, dokler se ni le-ta izgubil v globoki zijavski. Ni dolgo iskal, ko je našel ploško globel, in tu je začel Wrangle voljno plezati po strmem previsu.

Okrog in okrog je zijala nazobčana skalnata divjina, sprana od dežja in zbičana od vetra. Rjasto umazanega kamenja ni poživil ne šopek trave ne grmič kadulje. Na desni se je končalo to razrito kam-nitno morje ob topi skalnati steni. Na levi se je pel lahko napet previs do visoke višine, ves nagrmaden s poševnimi in razcepljenimi čermi. Zdajci je Venters opazil pri-zor, ki je priklenil vso njegovo pozornost. Zadaj za miljo golega, valovitega kamenja se je razprostirala kaduljna planota; uzrl je vhode v mnoge cañone — in vedel je, da mu bo eden izmed teh go-tovo odprl pot do sedla.

Razjahal je, izročil vajeti Ringu in začel iskati globel, ki je bil vanjo usahnili vodni tok. Vse iskanje je bilo zaman; menil je, da mora teči voda pod zemljo dalje. Vrnil se je k Wranglu in ga odpeljal s skalnate kope h kadulji. Do cañonov ni bilo daleč, a brez uspeha bi bilo, da bi se odločil za tega ali za onega. Venters jo je mahnil kar na slepo v globel, ki se je zdela ko ozek jašek, tri sto metrov globoko zasekan v rumeno kamenje, razrvan v prekrasne sprstenele votline. Čez nekaj časa je iztaknil dolgo vrsto globokih »slepih« pred-padov, ki so se v ostrem ovinku cepili od glavnega cañona in so bili prerasi z gostim grmovjem.

Venters se je malce razgledal po enem izmed teh prepadov in našel, kakor je pričakoval, dno pokrito z gosto travo. Moral je z rokami pridržavati mlade hrastičce, če je hotel utreti sebi in svojemu konju pot skozi to goščavo. Ker se je odločil, da si poišče tod neke skrivališče, če pride kje do vode, se je preinil do najglobljeja kotička. V majhnem gozdiču srebrnih smrek je našel izvirek. Ta dobro zavarovani kotiček se je zdel kakor nalašč za Ventersa: tu bo lahko pustil konja, ponoči bo lahko tu počival in od tod bo lahko puš-hodil na svoje tajne pohode. Go-sta trava bo prikrla njegovo sled, goščava hrastja ob vходу v pre-pad bo kakor plot, ki bo odvrčal Wrangla, da bi se oddaljil, ako bi mu ne bilo sočne paše zadosti.

Venters je torej pustil Whitija pri konju, poklical Ringa in se s puško v roki spet prerinil na prosto. Skrbno si je utisnil ostre obrise

Državna razredna loterija

Ker je loterijski načrt poteklega 39. kola s svojimi zanimivimi spremembami naletel na veliko odobravanje pri kupovalcih srečk, ker so bile vse srečke, prevzete od strani pooblaščenih prodajalcev in njihovih preprodajalcev, do poslednje razprodane, zato je državna razredna loterija ta načrt pustila v veljavi tudi za nastopajoče 40. kolo srečk.

Srečke I. razreda 40. kola so gotove in dane v prodajo 12. marca t. l. v 100.000 celih srečkah z izžrebanji in to:

I. razred 12. aprila 1940. I.

II. razred 10. maja 1940. I.

III. razred 11. junija 1940. I.

IV. razred 11. julija 1940. I.

V. razred od 9. avgusta do zaključno 7. septembra 1940. I.

Cene srečkam za vsak razred je sledeča: ena srečka din 200—, ena polovica din 100—, ena četrtina din 50—.

Skupna vrednost vseh dobitkov v 40. kolu znaša

din 65.000.000

V vseh petih razredih je 7 premij in to: 1 po din 2.000.000—, 1 po 1.000.000—, 3 po 500.000 in 2 po 300.000—.

Poleg teh premij pa je še veliko naslednjih večjih dobitkov: 7 po 200.000—, 16 po 100.000—, 17 po 80.000—, 17 po 60.000—, 19 po 50.000—, 17 po 40.000— ter veliko število drugih večjih dobitkov

V najsrečnejšem primeru z združitvijo premije in dobitka je mogoče zadeti na eno celo srečko:

din 3.200.000

Za izplačilo dobitkov jamči država kraljevine Jugoslavije.

Srečke lahko dobite pri pooblaščenih prodajalcih in njihovih preprodajalcih, ki jih ima skoro vsak večji kraj.

Pobljžna navodila z loterijskim načrtom in splošnimi pravili dobite na zahtevo brezplačno pri vseh pooblaščenih prodajalcih srečk.

Vohunske avanture kapitana Rintelena

v letih 1914-1917

Iz spominov takratnega šefa nemškega vohunstva

22. nadaljevanje

Toda videc resni in negibni admiralo obraz, sem verjel, da govori resnico. Še zmerom nisem pa doumel, kako je mogel brzojaviti Speeju. Kaj je hotel s tem reči? Nisem utegnil dolgo premišljevat, kajti že mi je pričel razlagati:

»Nikoli nismo bili polovičarji. Napeli smo vse sile, da naši oklopni križarki nista izgubili svojega plena. Vedeli smo, kaj delamo. Povedal sem vam že, da smo imeli v rokah nemške tajne šifre. To si morate dobro zapomniti, če hočete razumeti ves razplet dejanja.

»Verjetno je bilo, da bo Speejeva eskadra nekam odplula, in vse je kazalo, da si bo izbrala za cilj zahodno obal Južne Amerike. Naša domneva je bila pravilna. 1. novembra 1914. leta je prispela v London strašna novica, da je Spee pri Coronelu v Južni Ameriki uničil eskadro admirala Cradocka. Z bojišča je s polno paro odplul proti Valparaisu. Takoj so nam brzojavili novice o njegovem prihodu v to pristanišče. Izvedeli smo tudi, da se je admiral v Valparaisu izkreal in da ga je pozdravila nemška kolonija. Bil je torej zanesljivo v Valparaisu.»

Da bi laže razumel razplet dejanja, mi ga je pričel admiral Hall predstavotvorno pojasnjevati na mizi:

»Tu je Valparaiso,« primaknil je škatlico vžigalic, »tam dve križarki; tukaj Berlin — druga škatlica vžigalic — tam Valparaiso in admiral Spee; poleg naši dve križarki; tukaj Berlin, in v Berlinu...«

»Vaš agent!« sem vzkliknil.

»Zadeli ste,« mi je mirno odgovoril.

»Naročil sem mu, naj ugotovi, kako nemška admiraliteta pošilja brzojavke ladjam na morju. Odgovoril mi je, da je postopek zelo preprost. Kadar so hoteli odposlati kakšno brzojavko, so poslali sla nemške admiralitete na glavno pošto, kjer je brzojavko oddal. Za takšne brzojavke so pa v Berlinu uporabljali posebne tiskovine, ali ne? Preden so brzojavko odposlali, sta jo morala žigosati admiraliteta in cenzurni urad. Mar ni bilo tako? Ne vem, kako je moj agent to dognal, toda to menda tudi ni tako važno. Važno je pa bilo, da si je naš človek priskrbel takšne tiskovine in žige. Morda so bili tudi ponarejeni, kdo to ve?

Upam, da niste pozabili, da se je admiral Spee usidral s svojo eskadro v Valparaisu?»

Odkimal sem.

»Lepo. Ko sem se torej trdno prepričal o tem, sem brzojavil svojemu agentu, naj stopi na plan. Vedel je, kaj to pomeni. Že nekoliko tednov je namreč nosil s seboj brzojavko, ki smo mu jo bili poslali iz Londona. Bila je sestavljena z nemškimi šiframi; v njej smo poslali strog ukaz admiralu Speeju, naj takoj dvigne sidro, odpluje proti Falklandskemu otočju in razruši postajo brezžičnega brzojavanja v Port-Stanleyu.»

»Ni mi treba pripovedovati, kako se je končalo,« sem dejal, kajti to pripovedovanje mi je leglo na srce. »Tedad sem se služil v admiraliteti v Berlinu.«

»Po kratki konferenci z nemškim poslanikom v Cilu je admiral Spee poklical šefa svojega štaba in poveljnike svojih križark na nujen razgovor. Vsi so mu odsvetovali načrt, obpluti Hornov rtič in odpluti proti Falklandskemu otočju. Štabni šef mu je dejal, da skriva ta načrt mnoge hude nevarnosti; tako bi eskadra utegnila pritegniti močne sovražnikove sile, ob srečanju s premočnim sovražnikom bi pa morala opustiti borbo. Njena udarna moč bi bila zato za bodočnost brez pomena.

»Spee ni nikomur povedal, da je dobil zaupno brzojavko, naslovljeno na admirala poveljnika eskadre osebno. Dejal je samo, da bo vsekako skušal uresničiti svoj načrt, trdno prepričan, da mora ubogati ukaz iz Berlina. Kajpak še, slutil ni, da mu ukaz ni poslal nemška, temveč angleška admiraliteta...»

Zgodilo se je čisto tako, kakor smo pričakovali. Naši križarki 'Invincible' in 'Inflexible' sta pripluli 7. decembra na kraj, kjer se je admiral Sturdee domenil z admiralom Speejem za sestanek. Nista dolgo čakali. Dvanajst ur nato je priplul admiral Spee. Kakor vidite, je bil točen...»

Smrtni boj nemške eskadre z močnejšim sovražnikom je trajal vsega skupaj samo nekaj ur... 8. decembra 1914. leta okrog opoldneva se je admiral Spee s svojo posadko vred potopil na dno morja.»

Ali bi se bil grof Spee še mogel rešiti?

Nemška admiraliteta nikakor ni mogla razumeti, kako je bilo mogoče, da sta se obe eskadri — nemška pod poveljstvom admirala Speeja in britan-

ska pod poveljstvom admirala Sturdeea — srečali iz oddaljenosti več tisoč milj v kratkem roku štiri in dvajsetih ur. Slutili so neko usodno skrivnost, ki je pa niso znali razvozlati. Sam cesar je pripomnil k poročilu o bitki: »Kaj je napotilo admirala Speeja, da je napadel Falklandsko otočje, bo ostalo skrivnost.«

Nemški pomorski strokovnjaki pa mislijo, da bi bil utegnil admiral Spee vendarle še rešiti sebe in del svoje eskadre. Zgodaj zjutraj, 8. decembra 1914. so nemški agenti dognali, da sta v Port Stanley pripluli obe angleški oklopni križarki 'Invincible' in 'Inflexible'. Obe križarki in še tri druge britanske križarke so tvorile premog; to je pomenilo, da še niso imele potrebne pare za napad.

Ce bi bil tedaj admiral Spee takoj napadel, velel potopiti enega svojih tenderjev, na primer 'Seydlitz', ob ozkem vhodu v pristanišče, poleg pa naperil na pristanišče vse topove, posebno pa z 'Gneisenau' in 'Scharnhorst', bi bilo pač vse pristanišče zletelo v zrak ali bi pa bilo vsaj hudo poškodovano. Vsekako sovražnikova eskadra ne bi bila mogla odpluti iz pristanišča; potrebovali bi nekaj mesecev, preden bi popravili križarke in preden bi prispeli iz Anglije nadomestni deli. 'Leipzig' in 'Dresden' bi bila ostala ob vhodu v pristanišče kot straža, admiral Spee bi pa z nepškodovano eskadro lahko dalje križaril po južnem Atlantiku. Toda usoda je hotela drugače...

Nepremišljena brzojavka nemškega podtajnika Zimmermanna

Leta 1925. — kje je že bila svetovna vojna! — sem se v istem klubu sestal z admiralom Hallom. Moj nekdanji sovražnik me je sprejel zelo vihteško; pozneje sva pa postala celo iskrena prijatelja. Tedaj sem izvedel še mnogo podrobnosti o nekdanjih dogodkih; za moje bralce bo pa bolje, da ta dva pogovora zvežem, kajti tudi v mojem spominu stojita tik drug poleg drugega.

Med pogrevanjem vojnih spominov je admiral mimogrede omenil tudi ime Huerto.

Huerta! Leta 1915. sem hotel naščuvati Huerto proti Združenim državam; mojim bralcem bo to gotovo še v spominu. To zamisel je leta 1917. nadaljeval nemški državni podtajnik za zunanje zadeve Zimmermann, če-

Bežigrajci!
Premog, drva in žaganje drv
 Vam dobro, hitro in poceni priskrbi dobro znana trdka **FRANC JEHART**
 Ljubljana, Linhartova 16

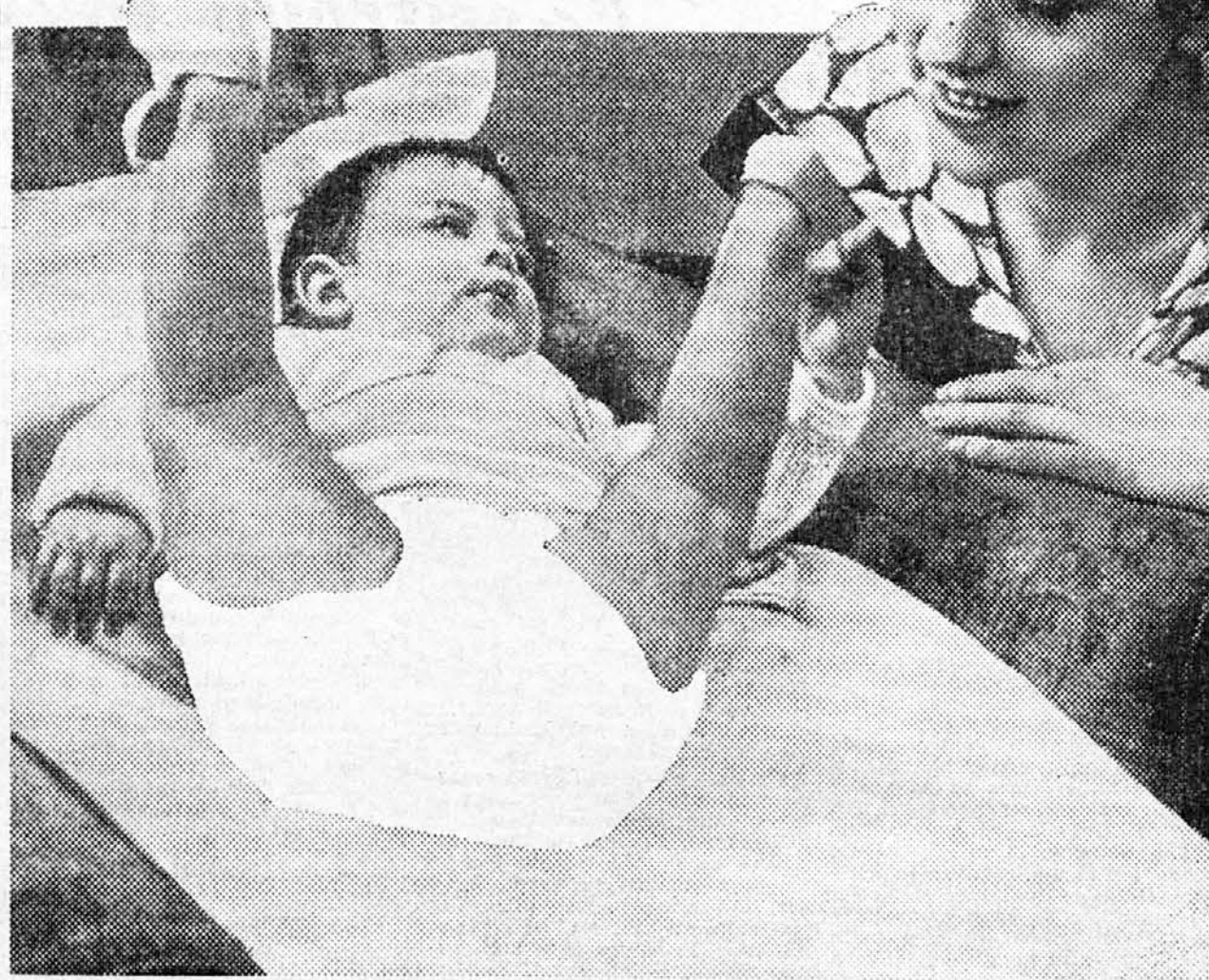
prav bi bila tragična Huertova smrt morala biti za Nemce važno opozorilo, da Američani in Angleži vedo o teh nakanah in da jih bodo skušali po vsaki ceni preprečiti.

Zimmermannova zamisel je bila: po proglasitvi poostrene podmorniške vojne bo Nemčija — če se boču Združene države odločile za intervencijo — sklenila napadno in obrambno zvezo z Mehiko proti Združenim državam. Nemčija bo Mehiko finančno podpirala, Berlin bo pa tudi moralno podprl zahtevo Mehike do Združenih držav, naj ji vrnejo tisto mehiško ozemlje, ki ga je Mehika izgubila leta 1848., t. j. Arizono in Novo Mehiko.

Razen tega je Nemčija obljubila Mehiki, da bo posredovala in moralno podprla Mehiko v pogajanjih z Japonsko; Japonski bi pa zato dala na račun Združenih držav teritorialne koncesije na Tihem Oceanu in proste roke v Vzhodni Aziji. Nemške podmornice, ki so jih pravkar gradili — med njimi naj bi bila 'Deutschland' odplula kot prva trgovinska podmornica — bodo pripeljale v Mehiko dovolj orožja, nekaj orožja bi pa Mehika dobila tudi iz Japonske.

Tole prebereš v eni minuti
 V tej minuti...
 ... izdelajo v Italiji po najnovejšem postopku predelovanja mleka v volno 13,5 kil volne;
 ... izvozijo iz Francoske v Združene države dve in pol kili sira de Roquefort;
 ... stane vzdrževanje londonske policije več kot 6000 dinarjev;
 ... odposljejo iz Holandske dve sto tulipanovih čebulic v Združene države;
 ... izdelajo na Angleškem za 250.000 dinarjev tekstilnih izdelkov;

Pleničke je prala - seveda - z Radionom...

toda kako sivkasta je blazina, ki ni bila oprana z Radionom!

Zato je sklenila: v bodoče bom prala vse svoje perilo z Radionom, ker ljubim bleščeče belo, zdravo perilo! Pri kuhanju z Radionom se razvijajo milijoni kisikovih mehurčkov, kateri skupno z milnico prodirajo skozi tkanino, ki jo temeljito operejo. Tako postane perilo bleščeče belo in se mu že od daleč pozna, da je bilo oprano z Radionom.

Schichtov **RADION** varuje perilo

Schicht RADION pere sam!

... izdelajo na vsem svetu 45.000 litrov piva;
 ... telefonira v Nemčiji 5500 ljudi;
 ... izdelajo v Kanadi 10.000 cigarete;
 ... zaznava naše uho 180.000 tresljev 11.000 različnih glasov;
 ... so oddali Francozi v poštno nabiralnice 3500 pisem.

ŠIVALNI STROJI
 najnovejši letošnji modeli v največji izbiri
 napredaj po neverjetno nizkih cenah
NOVA TRGOVINA
 TYRŠEVA (DUNAJSKA) CESTA ŠTEV. 36
 nasproti Gospodarske zveze

Na **CONTINENTAL** se piše najbolje!

Ugodni plačilni pogoji!
IVAN LEGAT, mehanik
 LJUBLJANA MARIBOR
 Prešernova 44 Vetrinjska 30
 Tel. int. 26-36 Tel. int. 24-34

LIKALIT
RESMAN LOJZE - Ljubljana
 Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 21
 Telefon 33-53

Plačajte naročnino!
FR. P. ZAJEC
 IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
 LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
 pri frančiškanskem mostu
 Vsakovrstna očala, paljnogledi, lopioneri, barometri, hygrometri, itd. Večja izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika. Ceniki brezplačno.

TRTA
 Čepilneke najplemenitejših vrst ter zatiče in korenike Kober 5BB, Ieleki 8B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno, dobavljajo: Prvi jugoslavenski loznjaci, Daruvar. Zahtevajte cenike.

NAUMANN
 KOLESKA kakovostna, OTROŠKI VOZIKI novih oblik, velika izbira IGRAČ, OTROŠKE OPRAVE in OPREME
S. REBOLJ
 na VOGALU
 Miklošičeve in Tavčarjeve

Obleke, perilo, vetrni sukničiči, dežni plašči, trenčkoti in vsa praktična oblačila, nudi v največji izbiri, naiceneje
Presker
 Ljubljana, Sv. Petra c. 14

MALI OGLASI
OREHOVA JEDRCA
 sortiran cvetlični med in medicio dobite naiceneje v **MEDARNI**
 Ljubljana, Židovska ul. 6. 48. T.

FILATELISTI POZOR! Kupujm vsakovrstne posamezne znamke kot tudi celotne zbirke po najvišjih dnevnih cenah. Istosčasno nudim filatelstom znamke v serijah ali posamezne po najbolj ugodnih cenah. Pozkusite in prepričaj se boste. Kufjarina Janez Dolžan — Ljubljana, Stritarjeva 4.

PAPAGAJKO mlade za učenje in kanarček-sance prodaja A. Zupančič, Ljubljanska ul. 1, Moste-Zelena Jama, ter ob sredah in sobotah pri Tromostovju.

OKAMA MAZIO
 Iz zdravilnih zelišč, čudovit uspeh pri ranah, opeklinah, ožuljenjih, volku, turih in vnetjih itd. za nego dojenčkov pri kožnem vnetju, izpuščajih in hru stah na temenu, za razpokane prsta, bradavice, Glavna zaloga lekarna Mr. J. Oblak, St. Vid nad Ljubljano.